NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE ZOETERMEER, GEHOUDEN OP MAANDAG 16 SEPTEMBER 2024

Voorzitter: de heer Bezuijen, burgemeester
Secretaris: de heer Blokland, griffier

Aanwezig zijn:
39 leden, te weten: de heren Aiobi en Aptroot, de dames Bakkers en Bink-Winterkamp, de heren Van den Boomgaard en Boerboom, de dames Bout-Wijngaards en Brouwer-Weemhoff, de heer Buisman, mevrouw Van Damme, de heren Doncker, Duiven en Ekkelenkamp, de heren Van Gils en Haak, de dames Haak, Hoekstra en Kraneveldt-van der Veen, de heer Markes, mevrouw Mertens, de heer Meijroos, mevrouw Meurs-Troch, de heren Mohammadian, Nawijn, Nikerk, Van der Perk (vanaf 19.44 uur), Van Proosdij en Van Rumpt, de dames Sandifort-Meijer en Siegelaer, de heren Smits, Van der Snoek, Van Steenis, Velner, Van der Vlies, De Vogel en Weekenstroo, mevrouw Van Werkhoven, de heer Zamani

Tevens aanwezig zijn:
6 wethouders, te weten: de heer Blansjaar, mevrouw Frinking, de heer Iedema, mevrouw Van der Meer, de heer Velzen, de heer Weerwag

Afwezig zijn: -

AGENDA

---

1. **Opening en vaststelling agenda**
   a. **Benoeming en installatie voorzitter en benoeming lid Rekenkamer gemeente Zoetermeer**
   b. **Benoeming en installatie commissielid S.H. Knies**
   c. **Afscheid commissielid S.K. Madhar**
2. **Spreekrecht**
3. **Mondelinge vragen**
4. **Mededelingen**
5. **Afdoening ingekomen stukken**
6. **Hamerstukken**
   a. **Raadsvoorstel Zienswijze vijfde ontwerpwijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden**
   b. **Raadsvoorstel Afdoening moties actualisatie juni 2024**
   c. **Raadsvoorstel Motie 2306-12: van 'kunstwerk' naar kunstwerk**
   d. **Raadsvoorstel Definitieve verklaring van geen bedenkingen realiseren Zonnepark Roeleveen**
   e. **Besluitenlijsten en notulen van 24 juni 2024 en 8 juli 2024**
7. **Debat (inclusief stemmingen)**
   a. **Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen voorgenomen invulling van de opgave voor asielopvang Zoetermeer**
   b. **Raadsvoorstel Uitloop van planning en verhoging van kosten project 'Nieuwbouw MOTION Beweeg College en sporthal'**
   c. **Raadsvoorstel Aanwending budget voor aanpak zwerfvuil**
8. **Sluiting**

VERSLAG

---

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter:** Goedenavond, ik open hierbij de raadsvergadering van 16 september 2024. Allen van harte welkom weer na het zomerreces. We hebben elkaar natuurlijk al wel een aantal keer gezien, maar toch. Het is wel de eerste raadsvergadering vanavond na het zomerreces, dus we gaan er uiteraard

weer met alle moed tegenaan. Dat blijkt ook wel, want ik heb geen berichten van verhinderingen ontvangen. Behalve dat ik de heer Van der Perk nog niet zie zitten maar ik ga ervan uit dat die nog wel komt. Ik zie aan de gebarentaal van mijnheer Van der Vlies dat die nog komt. Dus geen berichten van verhindering. Dat is mooi, dan is iedereen ook aanwezig.
Dat brengt mij dan ook direct tot de vaststelling van de agenda en aan de orde is de agenda zoals die op 5 september jl. in iBabs is gepubliceerd. Afgelopen donderdag is deze agenda nog voorzien van de laatste wijzigingen. Ik heb hier staan dat ik het woord mag geven aan mevrouw Sandifort. Dat staat al in mijn aantekeningen. Gaat uw gang.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil graag voorstellen om het debat over zwerfvuil en het debat over het MOTION Beweeg College om te draaien, zodat we zeker weten dat we vanavond een besluit over het zwerfvuil en de financiële middelen nemen.

De **voorzitter:** Ik kijk rond of iedereen zich daarin kan vinden. Als dat het geval is, dan stel ik voor dat we dat... Ja, ik zie allemaal akkoord. Dan draaien we die om. Dan gaan we die beide punten omgedraaid behandelen. Is er verder nog iemand die iets over de agenda wil zeggen? Want anders zou ik zeggen 'is er iemand die stemming wenst over het vaststellen van de agenda?' Dat is niet het geval, dan is de agenda vastgesteld.
Dan gaan we over naar de spreektijden. Het voorstel is de spreektijden vast te stellen op zeven minuten per fractie en 28 minuten voor het college. Is er iemand die hier stemming over wenst? Dat is ook niet het geval, dan is dat ook vastgesteld.

a. Benoeming en installatie voorzitter en benoeming lid Rekenkamer gemeente Zoetermeer

De **voorzitter:** Dan gaan wij over naar agendapunt 1.a. Dat is de benoeming en de installatie van de voorzitter en benoeming lid Rekenkamer gemeente Zoetermeer. Er is geen verzoek tot stemming ontvangen. Mag ik er daarom van uitgaan dat het raadsbesluit bij acclamatie voor u akkoord is? (Applaus) Dank u wel. Als dat zo is, wil ik graag vragen aan de heer Geurtsen om naar voren te komen en vraag ik iedereen die in de mogelijkheid is te gaan staan, te gaan staan. Dan ga ik zo de belofte afnemen. Goedenavond, ik ga de tekst voorlezen en dan mag u de belofte uitspreken.

'Ik verklaar dat ik, om tot lid van de Rekenkamer benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de Rekenkamer naar eer en geweten zal vervullen.'

De heer **Geurtsen**: Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter:** Dan van harte gefeliciteerd en heel veel succes met uw nieuwe functie. En u krijgt bloemen natuurlijk! (Applaus)
Iedereen mag weer gaan zitten uiteraard en nogmaals, ik heb u al gefeliciteerd, maar u krijgt daar straks ook tijdens de schorsing de gelegenheid voor, om de nieuwe voorzitter en lid van de Rekenkamer te feliciteren.

b. Benoeming en installatie commissielid S.H. Knies

De **voorzitter:** Dan gaan wij over naar de agendapunt, 1.b, dat is de benoeming en installatie van commissielid S.H. Knies. Vanuit de fractie PDvZ is mevrouw Knies voorgedragen als commissielid. In het kader van de benoeming van het nieuwe commissielid wordt aan u gevraagd zich uit te spreken over de geloofsbrieven. Ik deel aan de gemeenteraad mede dat de geloofsbrieven inmiddels in handen zijn gesteld van de Commissie tot Onderzoek van de Geloofsbrieven. Het is mij gebleken dat die haar taak al heeft verricht en ik geef daarom het woord aan de heer Duiven, voorzitter van de Commissie tot Onderzoek van de Geloofsbrieven voor het uitbrengen van verslag. Gaat uw gang.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. De commissie heeft de geloofsbrieven van het voorgedragen commissielid van de gemeenteraad, mevrouw Knies onderzocht. De commissie heeft het genoegen te rapporteren dat de geloofsbrieven en de daarbij conform de Gemeentewet overlegde

bescheiden in orde zijn bevonden. Het rapport van de commissie is voor de leden, zoals gebruikelijk, ter inzage neergelegd bij de griffie en de commissie adviseert de gemeenteraad dan ook mevrouw Knies als commissielid van de gemeenteraad te benoemen.

De **voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Duiven voor uw werk en het werk van de commissie. Ik stel aan de raad voor het advies van de commissie te volgen. Wenst iemand hierover stemming of kan iedereen zich daarin vinden? Iedereen kan zich daarin vinden dus dan is dat aldus besloten.
Dan gaan we over tot het installeren van het nieuwe commissielid. Ik verzoek mevrouw Knies naar voren te komen. En dat betekent ook weer dat ik u allemaal verzoek om voor zover dat mogelijk is, te gaan staan. Mevrouw Knies mag hier in het midden plaatsnemen. U heeft net al kunnen zien hoe het gaat. Ik ga zo de tekst oplezen en dan mag u daarna 'dat verklaar en beloof ik' als belofte afleggen.

'Ik verklaar dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid naar eer en geweten zal vervullen.'

Mevrouw **Knies** (PDvZ): Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter:** Van harte gefeliciteerd en heel veel succes met uw werk als commissielid. Ook hier geldt, als iedereen weer plaats zou willen nemen, kunt u ook mevrouw Knies straks feliciteren tijdens de schorsing.

c. Afscheid commissielid S.K. Madhar

De **voorzitter:** We gaan ook nog over naar agendapunt 1.c want naast de benoeming nemen we ook afscheid van een commissielid en dat is de heer Madhar. Ik heb hem al zien zitten. Daar zit hij. Het is een beetje raar. ik zou bijna willen vragen 'kom hier', maar het is een beetje raar om hier te gaan staan. Ik ga zo het woord tot je richten, Shamier, als je dat goed vindt, en ik zal 'mijnheer Madhar' zeggen. Dat hoort immers in de raadzaal. Ik ga even staan.
Beste heer Madhar, ik zei het al, beste Shamier, je zit daar op de tribune als commissielid en vandaag nemen wij... En ik ga je nu met 'u' aanspreken, dat is een beetje gek, maar toch hoort dat in deze zaal dus ik wil daar ook een beetje aan vasthouden, maar je weet dat ik ook altijd 'je' tegen je heb gezegd, dus vandaag nemen we afscheid van u, als commissielid van de PvdA. Het is heel lastig, ook voor mij als burgemeester, geloof mij maar.
U heeft ons laten weten, dat u 'helaas niet meer in staat bent om de benodigde tijd en energie aan uw commissiewerk te kunnen besteden'. Uw nieuwe baan, uw voorzitterschap van het InterLevensbeschouwelijk Overleg Zoetermeer, de vele activiteiten waar u bij betrokken bent, het heeft u doen besluiten te stoppen met uw commissiewerk. U legt uw werkzaamheden met gemengde gevoelens neer, maar, zo gaf u aan, 'de gemeente en haar inwoners verdienen iemand die zich volledig kan inzetten'. Wij vinden dat uiteraard jammer, maar respecteren uw beslissing.
Voor nu is het tijd om even terug te kijken. Voordat u commissielid werd, zette u zich al intensief in voor maatschappelijke vraagstukken en activiteiten in Zoetermeer. U ontving toen signalen dat veel inwoners het gevoel hebben niet mee te tellen en het aan solidariteit voor bewoners ontbreekt. Daar wilde u wat aan gaan doen, want, zoals u altijd zegt, 'iedereen telt mee en heeft recht op gelijke kansen'.
Dit leidde ertoe dat u commissielid werd voor de PvdA. Net na de gemeenteraadsverkiezingen, op 30 maart 2022, legde u hiervoor in deze raadzaal de belofte af. En u kent de griffie, die rekent dan altijd precies uit hoe lang u dat heeft gedaan, dus dat ga ik nu ook zeggen, dat is precies twee jaar, vijf maanden en 18 dagen geleden.
Als commissielid hield u zich voornamelijk bezig met veiligheid, antidiscriminatie en inclusie. En u maakte zich sterk voor begrip tussen de diverse levensbeschouwingen. In dit verband kan niet onvermeld worden gelaten uw rol tijdens de gebeurtenissen rond de publicaties van het NTA-onderzoek over undercoveroperaties in moskeeën. Ik heb als burgemeester van dichtbij meegemaakt dat dit u erg heeft geraakt en ik begrijp dat. Tegelijkertijd heeft u in het herstel van vertrouwen een belangrijke rol vervuld en dat heb ik zeer gewaardeerd.
U bent altijd betrokken bij jongeren en wilt radicalisering onder hen tegengaan. Van uw fractie begreep ik dat u de drijvende kracht was achter de motie van de PvdA over een jongerenhonk in Buytenwegh.
En over uw fractie gesproken, ik citeer nu uit hun eigen werk, u was een gewaardeerd lid: rustig,

bedaard, nuchter en zeer betrokken bij mensen. Zo kwam u in de commissies ook op ons over. En altijd opgewekt. Daarnaast maakte u deel uit van de raadswerkgroep Informatisering en Digitalisering. Mede vanwege uw professionele affiniteit met het onderwerp wilde u hieraan een bijdrage leveren.
En toen kwam u ineens landelijk in het nieuws, in uw rol als voorzitter van het ILOZ. Iedereen herinnert zich vast nog wel de handdruk met Rabbijn Awraham Soetendorp bij het programma Buitenhof, kort na de verschrikkelijke gebeurtenissen in Israël en de eerste bombardementen op Gaza. Dat bracht veel teweeg.
U werd vaak in het land gevraagd voor allerlei momenten van dialoog en werd gevolgd voor het programma Kruispunt. Het leverde zelfs een gesprek op in het Torentje met Mark Rutte en contacten met de ambassadeur van Amerika, die u ook uitnodigde – daar was ik zelf ook bij – voor een maaltijd hier in Zoetermeer, in onze Entree.
Het gevolg van al deze drukke bezigheden was helaas wel dat u als commissielid regelmatig verstek moest laten gaan in de commissievergaderingen. En daarmee komen we weer terug bij uw vertrek. Gelukkig, zeg ik erbij, blijft u zich voor Zoetermeer inzetten. Om met uw eigen woorden te eindigen: 'voor een samenleving waarin iedereen met respect en waardigheid wordt behandeld, ongeacht achtergrond of overtuiging.'
Beste Shamier, staat hier, dus dat durf ik nog wel even te zeggen, namens ons allemaal enorm bedankt voor je inzet. We gaan elkaar absoluut nog tegenkomen. Daar ben ik van overtuigd. Heel veel succes gewenst. Je krijgt natuurlijk ook bloemen en een applaus. Bedankt voor je inzet. (Applaus)

De **voorzitter:** Dames en heren, dan hebben we nu een aantal dingen gehad dus ik stel voor kort te schorsen want dan kunnen we de heer Geurtsen feliciteren en ook het nieuwe commissielid mevrouw Knies en afscheid nemen, of in ieder geval een hand geven aan de heer Madhar. Helemaal afscheid nemen is dat niet. Ik schors de vergadering tot 19.55 uur

Schorsing

2. Spreekrecht

De **voorzitter:** Ik heropen de vergadering en ga over tot agendapunt 2. Agendapunt 2 is het spreekrecht. Daar heeft zich een aantal mensen voor aangemeld en die ga ik vragen naar voren te komen. Misschien is het wel goed om te vermelden dat er vijf minuten is per inspreker. Het is wel goed om dat aan de voorkant nog even te melden. Dan wil ik als eerste de heer Jenner vragen naar voren te komen, die spreekt over het achterstallig onderhoud van de groenvoorziening in de stad. Gaat uw gang, u heeft vijf minuten.

De heer **Jenner**: Goedenavond allemaal, mijn naam is Ron Jenner, woonachtig in deze stad sinds 1983. Door toedoen van de fusie van mijn toenmalige werkgever Abvakabo, dat staat voor de Algemene Bond van Ambtenaren, en de Katholieke Algemene Bond van Overheidspersoneel, voor de kenners, ben ik woonachtig in Zoetermeer. Een prachtig mooie stad en we waren ook gelukkig dat heel veel personeelsleden van de ABVA naar Den Haag kwamen.
Ik wil iets vertellen over de geschiedenis van de deze bond en waar we gehuisvest waren. De architect Vlaming heeft expliciet de groeistad Zoetermeer gekozen als standplaats – even ademhalen – voor dit unieke, iconische monument, het gebouw waar de vakbond was gehuisvest, ook wel 'de mammoet' of 'de hulk' genoemd. De vakbond Abvakabo wilde eigenlijk in de Binckhorst gehuisvest zijn en architect Vlaming heeft gezegd 'nee, we kiezen expliciet voor Zoetermeer omdat het een groeistad is en omdat daar zo'n iconisch gebouw moet staan'. Ik ben een beetje zenuwachtig, maar dat geeft niet. De architect is bekend en heeft gebouwen neergezet in Praag, Parijs, dus het is niet zomaar een gebouw dat aan het Bredewater 16 staat. Abvakabo ging naar Utrecht toe. En heel veel werknemers die erbij zaten, waren weg. Abvakabo zat in het gebouw Terra Nova, het bekende complex waar alleen nog maar een naambordje aan herinnert en een skelet, waarvan we met zijn allen dachten dat het op redelijk korte termijn zou worden voorzien van woningen. Mooie artist impressions hebben we gekregen via het streekblad en het Algemeen Dagblad. En er zouden mooie woningen komen, gebouwd door een projectontwikkelaar en dat is uitgesteld. Ik heb in de wandelgangen echter vernomen dat het skelet uit de jaren zeventig tevens een voormalig ministerie van VROM, een sick building was en dat het niet haalbaar is om dat te herbouwen. Het skelet gaat tegen de grond, iets dat wij nog niet weten. Want moderne woningbouw is zoveel anders, sneller en beter en goedkoper. Kijk maar naar de twee woontorens die nu in het Stadshart zijn verschenen. Prachtig. Een nieuwe manier van bouwen is een feit.
Moraal van dit verhaal. Beste burgemeester, wethouders en raadsleden. Ik sta hier natuurlijk wel een beetje te trillen want ik ben niet zo goed in het openbaar spreken, met de fotocamera gaat het mij beter

af. Maar goed, moraal van dit verhaal: ik zou u echt, absoluut willen vragen om eerlijke communicatie over alles wat hier gebeurt, wat ertoe doet in Zoetermeer. De Mandelabrug, daar horen we niets meer van. Dat is weggegaan.
Het vreselijke Hopmangebouw dat alleen maar een doorn in het oog is voor mensen die van buiten de stad komen. Vrienden die bij mij komen, zeggen 'waar ben je nou in terechtgekomen? Het lijkt hier wel de Gazastrook'. Ik zeg dan 'sorry jongens, het spijt me, maar dit is Zoetermeer ook' . En als je dan elke keer langs de A12 en de Afrikaweg komt, is het mij een doorn in het oog. Eerlijk waar.
Ik had gevraagd of het gevaarlijke gras dat bij het Bredewater staat – ik heb iemand bijna echt van zijn sokken gereden die door dat hoge gras ging – weg kon. De gemeente laat maaien op stukjes gras die ertoe doen, maar de gevaarlijke stukken worden niet gemaaid. Graag aandacht voor de groenvoorziening. Zodat de stad veilig, mooi en schoon wordt en communiceer met de burger desnoods wanneer er wat gebeurt.
In het verleden heb ik een oud buurthuis waar ik woon, in de Chaplinstrook... Daar zijn heel veel inloopavonden geweest. Het zou gesloopt worden. Er waren heel veel brieven, collectes, we zijn naar inloopavonden geweest. Er wordt niet meer over gesproken. Het is een stille dood gestorven. Waarom moeten we dan al die tijd erin stoppen?
Het Hopmangebouw heb ik al genoemd. En wanneer mag ik weer trots zijn op mijn stad en kan ik stoppen mijn stad Zoeterminder te noemen? Is het glas halfvol of blijft het halfleeg? En ik meen het oprecht, ik heb heel veel respect voor alle raadsleden. Mensen die hier in de politiek zitten die hun vrije tijd – nou ja, er wordt goed voor betaald, je krijgt toch geld ervoor – iets ervoor doen. Alsjeblieft, ik ben als fotograaf visueel ingesteld, maar kijk om je heen en laten we trots zijn op de stad. Amersfoort is een goed voorbeeld. Als je daar binnenkomt, dan zie je schone groenvoorziening, dan ben je trots op die stad. Hier is het één grote pauperzooi, als je af en toe binnenkomt. Dat kan gewoon niet. Dus dat was mijn betoog. Dank u wel burgemeester en ik vind u een toffe gast, trouwens.

De **voorzitter:** Daar heb ik even niet van terug. Ik ben toch niet op mijn mondje gevallen maar... Dank u wel mijnheer, voor uw bijdrage en het spreken in het openbaar gaat u misschien niet zo goed af, maar u heeft wel heel veel expressie, zullen we maar zeggen. Dank. We gaan naar de tweede inspreekster. Mevrouw Bontje over de plannen aan het Van Doornenplantsoen. Gaat uw gang en ook voor u vijf minuten.

Mevrouw **Bontje**: Dank u wel voorzitter, mijn naam is José Bontje en ik spreek mede namens de overige leden van de Werkgroep Leefomgeving Du Meelaan.
Burgemeesters, wethouders, raadsleden komen en gaan. Dat is logisch. De enige constante partij in het dossier van het Van Doornenplantsoen zijn wij, de directe omwonenden, omdat het gebied in onze achtertuin is. Afgelopen veertien jaar hebben we alle ontwikkelingen op de voet gevolgd en gedocumenteerd, zie iBabs. Straks gaat u stemmen in verband met de overschrijding van € 2,7 miljoen. U voelt zich overvallen en met de rug tegen de muur gezet. Voor ons een déjà vu.
In november 2020 voelde de raad met dit dossier zich ook al overvallen en met de rug tegen de muur gezet. U heeft 20 augustus jl. van ons een financieel overzicht ontvangen van de uitgaven van afgelopen jaren van dit gebied. Daarin ziet u bedragen staan, waarvan later bleek dat het weggegooid geld was. Ik wil daar één punt uitlichten. In 2019 heeft een verbouwing zonder afgegeven vergunning plaatsgevonden. Op last van de jurist van de gemeente Zoetermeer werd op een gegeven moment per direct de bouw stilgelegd en moest de vergevorderde verbouwing worden afgebroken. Wat heeft dat allemaal gekost? In datzelfde overzicht staan ontwikkelingen vermeld, waarvan nu onduidelijk is wat die gaan kosten. Wordt u in de nabije toekomst weer overvallen en met de rug tegen de muur gezet?
In november 2022 werd het plan gepresenteerd voor de bouw van de school en later kwam de sporthal erbij, een mooi ontwerp en helemaal gericht op de toekomst. We hebben gelijk aangedrongen op het opstellen van een gebiedsvisie, maar daarvoor was, ik citeer, 'geen prioriteit en geen capaciteit'. En dat terwijl voor het project Paltelaan-Vernèdepark maar liefst drie gebiedsvisies gemaakt zijn. Het gelijkheidsbeginsel missen we hierbij. We hebben in januari 2023 zelf een gebiedsvisie opgesteld en ingediend. Daar lijkt tot op heden niets mee gedaan te zijn.
In juni van dit jaar vroegen wij hoe het verkeer van en naar de sporthal moet gaan, langs de twee smalle toegangsweggetjes waar nu al vaak gevaarlijkere situaties plaatsvinden. Dat moest nog uitgezocht worden. Er wordt dus een school, en sporthal straks, gebouwd en men weet niet hoe de verkeerssituatie eruit gaat zien. Dat vinden wij onacceptabel. Dit komt door het ontbreken van een gebiedsvisie en voortdurende focus op alleen de bouw van de school en de sporthal.
Eerder werd al bekend dat deze locatie ongeschikt is voor het zwembad. Van een van u hoorden we dat intern is besproken dat achteraf gezien er toch eigenlijk wel een gebiedsvisie opgesteld had moeten zijn. Bovendien hebben we begrepen dat er in 2025 een gebiedsvisie opgesteld zal worden. En een van

u heeft tegen ons gezegd, ik citeer, 'dat is mosterd na de maaltijd en onzinnig, want de school en sporthal kun je dan niet meer verplaatsen'.
Voorzitter, gedane zaken nemen geen keer. Onze gebiedsvisie zou het best op dit moment als uitgangspunt gebruikt kunnen worden. Er komen straks twee kavels vrij. U bent van ons gewend dat we altijd constructief met ideeën komen. Wij vinden het een fantastisch plan als daar een park komt, het MOTION Park. Waarom? Het college kan de doelstellingen uit het coalitieakkoord behalen om meer bomen te planten en om Zoetermeer in 2040 een stad tussen de parken te laten zijn. Voor de drie VO-scholen biedt het allerlei lesmogelijkheden en ze krijgen een schone en fijne directe omgeving. Palenstein krijgt dan een echt park en huidige bewoners en toekomstige generaties kunnen elkaar daar ontmoeten, het biedt kansen om meer te bewegen en te verbinden. Daarbij heeft het vele voordelen voor de oudere bewoners in de wijk. Het park is ook een aanvulling voor de bewoners van de nieuwe woontorens in het Stadshart, waar weinig groen is. En voor de stad: onder andere verbetering van de biodiversiteit, minder hittestress, opvang van CO_2 en verbetering van de luchtkwaliteit. Kortom, voorzitter een park is een win-win-winsituatie. En tot slot, bovendien is een park niet controversieel.
Graag willen we de volgende trede van de participatieladder samen met de gemeente betreden. Niet alleen meedenken, nu ook graag meepraten, meewerken en meebeslissen.

De **voorzitter:** Dank u wel mevrouw Bontje voor uw inspraak. Het is niet gebruikelijk dat er applaus wordt gegeven, zeg ik er maar even bij. Deze keer kan ik dat niet tegenhouden, maar het verzoek is dat achterwege te laten. Ik wil graag de volgende inspreker vragen, de heer Beunder, voorzitter van de Sportvereniging Phoenix, over agenda 7.b, inmiddels 7.c geworden, overigens. Gaat uw gang.

De heer **Beunder**: Mijnheer de voorzitter, geachte leden van de raad, mijn naam is Jan Beunder en ik ben voorzitter van Korfbalvereniging Phoenix.
Een kwalitatieve sporthal voor schoolgebruik, trainingen en competitiewedstrijden aan het Van Doornenplantsoen is voor Zoetermeer een enorme verrijking. Voor ons als groeiende vereniging betekent dit bovendien dat zaal- en veldkorfbal vanuit één accommodatie beoefend kunnen worden. Het raadsvoorstel Uitloop van planning en verhoging van kosten project nieuwbouw MOTION Beweeg College en sporthal is daarvoor bepalend en staat vanavond op uw agenda.
Sportwedstrijden worden beslist door een goede voorbereiding, collectieve inspanning, individuele acties en soms een beetje geluk. En als sporter telt primair het eindresultaat en vandaag speelt u de wedstrijd voor de sport en de overwinning ligt binnen handbereik. Als voorzitter van Korfbalvereniging Phoenix wil ik graag dit resultaat voor de Zoetermeerse sport benadrukken.
In uw commissievergadering is uitgebreid gesproken over het proces van de totstandkoming van het definitieve ontwerp en de budgettaire gevolgen daarvan. De verrijking voor school en sport werd door velen van u onderschreven. Graag belicht ik met u in analogie van de bepalende factoren voor de winst van een sportwedstrijd de besluitvorming rond de sporthal aan het Van Doornenplantsoen.
Allereerst de collectieve inspanning. Het projectteam dat uitvoering van uw raadsbesluit van eind 2022 ter hand heeft genomen, is open en constructief geweest door niet alleen te kijken naar het plan, maar juist ook naar de alle elementen die belangrijk zijn voor de gebruikers. Praktische zaken als kleedkamerindeling, inkijk, looproutes, veiligheid et cetera, zijn aan de orde geweest. Maar ook de constatering dat er een verschil is tussen het wedstrijdoppervlak voor het korfbal en de andere sporten en het totale vloeroppervlak van de sporthal. Samen hebben we de mogelijkheden en onmogelijkheden voor de sport onderzocht en gekeken hoe we aan de eisen van het KNKV en mogelijk ook die van de andere sportbonden konden voldoen. Uiteindelijk is geconcludeerd dat afwijken van het originele plan het enige realistische alternatief was om de sport, en niet alleen het korfbal, voor de komende vijftig jaar te faciliteren met een goede accommodatie. Deze manier van werken was, en dat heb ik ook eerder gezegd, nieuw voor ons en een demonstratie van 'samen doen wat nodig is'. Nogmaals mijn complimenten daarvoor.
Dan de individuele actie. De support van de wethouder voor het aanpassen van het plan voor de nieuwbouw aan het Van Doornenplantsoen is een politieke keuze geweest die inhoudelijk zeer gewaardeerd werd. En zoals ik in mijn eerdere inbreng voor de commissievergadering al kort gememoreerd heb, gaat het feitelijk om één bouwproject. Een project waar zowel een meevaller aan de schoolkant als een tegenvaller aan de sporthalkant is ontstaan van per saldo € 1,4 miljoen. Veel geld, maar voor een levensduur van veertig tot vijftig jaar lijkt dat te overzien. Het wegduiken voor een planfout en pas bij de opening van de nieuwe hal constateren, zou desastreus geweest zijn, met als resultaat een grote verspilling van collectieve middelen. En bovendien wordt daarmee het chronisch tekort aan sporthallen in Zoetermeer niet opgelost.
Tot slot de voorbereiding. Hier kan met terugwerkende kracht veel over gezegd worden. Met elkaar kunnen we concluderen dat hier ruimte voor verbetering is. De samenwerking tussen het projectteam

en de belanghebbenden heeft ontwerpfouten aan het licht gebracht die – en dat is onze visie – waarschijnlijk voorkomen hadden kunnen worden als de samenwerking ook in de planfase gezocht was. Sportverenigingen zijn prima in staat om naast hun verenigingsbelang ook het sportbelang voor de stad in te brengen en verbinding te leggen met de sportbonden en inbreng te leveren op aanpalende aspecten.
Voorzitter, ik kom tot afronding. Laat de wedstrijd voor de bouw van de nieuwe sporthal van het Van Doornenplantsoen niet door het geluk beslist worden. Laat de sport vanavond winnen met uw steun voor het aanvullende budget en het aangepaste ontwerp. Sportend en korfballend Zoetermeer zal u dankbaar zijn. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Beunder voor uw bijdrage. Dan ga ik over naar de laatste inspreekster van vanavond. Dat is mevrouw Van Iersel namens de Grootouders voor het Klimaat, over de Toekomststoel. Ik verzoek mevrouw Van Iersel naar voren te komen. Gaat uw gang, u heeft vijf minuten.

Mevrouw **Van Iersel**: Dank u wel. Beste burgemeester, wethouders, beste leden van de Zoetermeerse gemeenteraad, goedenavond. Mijn naam is Palau van Iersel.
Wij zijn Grootouders voor het Klimaat, afdeling Zoetermeer. Grootouders voor het Klimaat is een stichting die opkomt voor de belangen van haar kleinkinderen en volgende generaties. De stichting is landelijk, maar ook internationaal zijn we vertegenwoordigd, in de European Grandparents for Climate. De Grootouders zetten in op duurzaamheid, dat biedt immers de beste garantie voor een leefbare wereld voor de volgende generaties.
De landelijke Grootouders demonstreren elke veertien dagen voor het ministerie van Klimaat en Groene Groei, doen mee aan klimaatacties, hebben een energiecoöperatie opgericht, die heet Wind en Zon voor iedereen, en roepen op om bijvoorbeeld digitaal afval op te ruimen, bijvoorbeeld je e-mail elke week opschonen. Hier in Zoetermeer zijn we daarnaast actief met onder andere het aanplakken van posters, met daarop een klimaatkreet, acties rond de verkiezingen, vuilprikken rond winkelcentra en deelname aan duurzaamheidsmarkten.
De Nederlandse Grootouders hebben een aantal ambassadeurs, waaronder Jan Terlouw. Hij bedacht de Toekomststoel die hier voor u staat. De Toekomststoel is letterlijk een lege stoel die aangeschoven staat aan de vergadertafel. De stoel symboliseert de toekomst. Aan de vergadertafel wordt immers beleid gemaakt en worden beslissingen genomen. Daarbij moeten de belangen van de toekomstige generaties worden meegewogen. Zo worden de genomen beslissingen duurzaam en daarmee blijft onze aarde bewoonbaar voor onze kleinkinderen. Beslissingen over de lange termijn zijn nu belangrijker dan ooit.
De landelijke Grootouders brachten de Toekomststoel in 2002 naar de gebouwen van de Tweede Kamer, waar hij nu rouleert in de fractiekamers en op weg is naar de plenaire zaal. De Kamerleden worden zo dagelijks herinnerd aan het belang van hun taak: zorgplicht voor toekomstige generaties. Ook staat de stoel inmiddels bij veel gemeenten, bij een aantal zorginstellingen en bij bedrijven zoals zegt Jumbo, AH en Engie.
Omdat u als gemeente dit jaar de Ruimtelijke Strategie Zoetermeer voor 2040 behandelt, vinden wij dit een perfect moment om u de Toekomststoel aan te bieden. Zodat u, als u een besluit neemt, met een schuin oog naar de stoel kijkt en dan denkt u 'de belangen van onze kinderen en kleinkinderen moeten goed worden meegewogen'. U kunt de stoel bijvoorbeeld laten rouleren in de diverse fractiekamers, dan kunt u er allemaal op zitten, niet tegelijk. Hij is sterk genoeg om een volwassene te houden, dus ik zou zeggen: neem vooral een keer plaats en laat u inspireren.
Wij als Grootouders blijven graag met u in gesprek als gemeente. Dank u wel voor uw aandacht.

De **voorzitter:** Dank u wel mevrouw Van Iersel. Dank ook voor de stoel. We zullen zorgen dat die op een of andere manier… Hij is voor de raad dus we zullen kijken hoe we dat op een goede manier vorm kunnen geven. Dank voor uw inspraak. Hij wordt nu even weggehaald maar dat is omdat hij anders voor de katheder blijft staan. Daarmee kom ik aan het eind van agendapunt 2.

3. Mondelinge vragen

De **voorzitter:** Dan gaan we over naar agendapunt 3, de mondelinge vragen. Die zijn er niet. Ik stel voor dat we doorgaan naar agendapunt 4.

4. Mededelingen

De **voorzitter:** Mededelingen vanuit de raad. Daarvan weet ik dat mijnheer Duiven een mededeling

heeft.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. Het Actiecomité Raden in Verzet heeft van de Vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken een uitnodiging ontvangen om op 26 september a.s. deel te nemen aan een rondetafelgesprek over de financiële positie van gemeenten. Het Actiecomité heeft uiteraard deze uitnodiging aangenomen. Ik zal dus op 26 september a.s. namens het Actiecomité de Kamerleden trachten te overtuigen van de noodzaak om de bezuinigingen op het Gemeentefonds van tafel te krijgen.
En daarnaast, in het licht van het rondetafelgesprek, heeft Raden in Verzet vorige week alle raads- en commissieleden in Nederland opgeroepen in de aanloop naar Prinsjesdag en daarop aansluitende Algemene Politieke Beschouwingen met een brief of e-mail persoonlijk contact op te nemen met één of meerdere Kamerleden. Dit om de urgentie van de situatie bij hen nog eens extra onder de aandacht te brengen. Het comité heeft een voorbeeldbrief beschikbaar gesteld om dit proces verder te vergemakkelijken. En mochten de collega's dat nog niet hebben gedaan, bij dezen de oproep om dat alsnog te doen. En mocht dat niet lukken voor de Algemene Politieke Beschouwingen op woensdag en donderdag, dan in ieder geval voor het rondetafelgesprek op 26 september a.s. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Duiven, voor deze mededeling. Ik kijk rond of er nog andere mededelingen vanuit de raad zijn. Ja, dat is wel het geval. Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Even spontaan, voorzitter. De klankbordgroep Leeragenda Sociaal Domein kent nog één lid. Namelijk ik. Dat is een beetje eenzaam als je moet klankborden. Dus ik verzoek de andere fracties om eventjes te kijken of ze misschien toch ook iemand willen afvaardigen om mee te denken over een aantal volgende leermomenten voor de raad.

De **voorzitter:** Dank u wel. Ik denk dat iedereen dat ter harte kan nemen. Anderen nog mededelingen vanuit de raad? Als dat niet het geval is, kijk ik naar het college. Daar waren volgens mij geen mededelingen. Dus dan constateer ik dat wij over kunnen gaan naar agendapunt 5.

5. Afdoening ingekomen stukken

De **voorzitter**: De afdoening van ingekomen stukken. Is er iemand die daar het woord over wenst te voeren? Ik zit bij agendapunt 5, mijnheer Van der Vlies. Daar wilt u het woord over, volgens mij. Gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter. Tijdens de laatste raad voor het reces hebben wij opnieuw, op kritische wijze aandacht gevraagd voor het beantwoorden van de ingekomen stukken. Dat is niet voor het eerst. En het blijkt ook niet de laatste keer te zijn geweest, want wat blijkt? Het ingekomen stuk dat ik toen noemde is nog steeds niet beantwoord. Het gaat om een brief van Ipse De Bruggen gedateerd 5 maart van dit jaar. En vandaag is het 16 september. Voorzitter, ik vind het moeilijk hier woorden voor te verzinnen. We hebben immers allemaal toegang tot dit overzicht van ingekomen stukken. En dan is er altijd kans dat je iets mist en dan meld ik dat. In dit geval heb ik dat gedaan op 8 juli jl. Dan is er nu nog steeds niets mee gebeurd. Ik zou graag van het college vernemen hoe dat werkt aan de overkant.
Daarnaast zien we brieven van mensen die last hebben van de situatie met het leerlingenvervoer, of beter gezegd, het gebrek aan vervoer. In deze situatie vinden wij dat de gebruikelijke termijn van zes weken voor de beantwoording van ingekomen stukken, die we toch al belachelijk lang vinden, niet geldt. We verzoeken het college dan ook deze gedupeerde inwoners snel op de hoogte te brengen van de oplossingen die het college ongetwijfeld heeft afgedwongen bij de aanbieder. Tot zover.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Van der Vlies. Voor het tweede punt kijk ik straks naar wethouder Frinking, die zou misschien even iets kunnen zeggen met betrekking tot de beantwoording van de brieven over het leerlingenvervoer.
Uw eerste punt is, denk ik... Ik kan er heel veel over zeggen. Ik kan nu al vermelden dat het afhandelen van ingekomen stukken nu een regulier onderwerp op de collegeagenda is. Dat wil niet zeggen dat dat helpt, want u heeft geconstateerd dat een brief van maart nog niet is beantwoord. Dat hebben wij vanochtend ook geconstateerd. Het lijkt me goed ervoor te zorgen dat er deze week nog een keurige reactie gegeven wordt. Ik beloof u constant beterschap, maar ik beloof ook dat we er scherp op blijven letten want het is ook mij een doorn in het oog dat dat niet altijd gebeurt. Ik kan me uw frustratie zeer zeker voorstellen maar daar heeft u op dit moment niet zoveel aan. We zullen dat, nogmaals, blijven bewaken.

Het is nu een onderwerp dat ook elke week op de agenda van het college staat.
Dan kijk ik voor de specifieke beantwoording van de brieven over het leerlingenvervoer naar wethouder Frinking. Ik denk dat die daar wat over kan zeggen.

Wethouder **Frinking:** Zoals ik u vorige week gezegd heb, zijn we daar zeker mee bezig. Er wordt druk overlegd met Trevvel. Dat gebeurt door de ambtenaren. Daar is ook hulp geboden om de ondersteuning te doen om mensen ook te woord te staan. Dus daar wordt heel hard gewerkt en ondersteund en deze brieven hebben we in beeld en die proberen we ook zo snel mogelijk af te doen. Maar we zijn vooral bezig de mensen te helpen en daarna komen we eigenlijk toe aan beantwoording van de brieven.

De **voorzitter:** Dank u wel. Ik kijk even of dat voldoende voor u is. Zijn er anderen die nog het woord over dit agendapunt zouden willen hebben? Als dat niet het geval is, constateer ik dat er 39 raadsleden aanwezig zijn. Is er iemand die stemming hierover wenst? Niet het geval. Dan constateer ik dat de afdoening ingekomen stukken is afgedaan met de toezegging dat één brief nog wordt beantwoord.

6. Hamerstukken

- **a. Raadsvoorstel Zienswijze vijfde ontwerpwijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden**
- **b. Raadsvoorstel Afdoening moties actualisatie juni 2024**
- **c. Raadsvoorstel Motie 2306-12: van 'kunstwerk' naar kunstwerk**
- **e. Besluitenlijsten en notulen van 24 juni 2024 en 8 juli 2024**

De **voorzitter:** We gaan over naar agendapunt 6, de hamerstukken. Dat zijn de voorstellen die als hamerstuk kunnen worden afgedaan op de agenda van vandaag. Ik ga eerst kijken of iemand behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring bij een van de raadsvoorstellen. Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dat zullen er twee zijn. Eerst over 6.c. Raadsvoorstel Motie 2306-12: van 'kunstwerk' naar kunstwerk. FVD Zoetermeer erkent dat de tunnel toe is aan een opknapbeurt. Echter, wij vinden het buitensporig € 100.000,00 uit te trekken voor een grijs motief. Zeker in combinatie met de jaarlijkse onderhoudskosten. Met het oog op de aanzienlijke verlagen van rijksbijdragen vanaf 2026 zal FVD daarom tegen stemmen.
Zal ik doorgaan met de tweede?

De **voorzitter:** Gaat u meteen door, dat is 6.d. dan neem ik aan?

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank u, goede inschatting. Raadsvoorstel Definitieve verklaring van geen bedenkingen realiseren Zonnepark Roeleveen. Wij van FVD Zoetermeer hebben er wel bedenkingen bij en of je nu links bent of groen, of liberaal, ik denk dat iedereen tegen zou moeten zijn. Wat ben je dus groen of ben je links, dan verbreek je een slagaderlijke verbinding in het blauwgroene lint dat wij rijk zijn van de noord- naar de zuidzijde in Zuid-Holland. Dat knippen we nu dus gewoon glashard door door deze zonnepanelen te plaatsen. Daarnaast kan TenneT ook niet alles aan. Dat is algemeen bekend, dus het is ook niet in het belang van TenneT. Ten tweede drijft het alleen maar de terugleverkosten op van de mensen in Zoetermeer die zonnepanelen op hun dak hebben. Daarom zijn wij genoodzaakt tegen te stemmen.

De **voorzitter:** Dank u wel. Dan kijk ik of er nog anderen zijn. De heer Doncker?

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ook de LHN wil zeggen dat wij zullen tegenstemmen. Dat hebben we in de commissie en raadsvergadering al duidelijk gemaakt toen we het erover hadden. Wij vinden het ook een vervelende onderbreking van het groene lint. Tussen Leidschendam en Zoetermeer is nog heel weinig groen over en wij vinden dat geen juiste plek voor de zonnepanelen. We hebben opgeroepen, maar helaas is daar geen grond voor gebleken, om de zonne-energie op een andere manier te gebruiken.

De **voorzitter:** Ja, ik ga nu even als voorzitter een beetje vervelend zijn. Dit zijn hamerstukken, nu zie ik allerlei handen omhooggaan. Dan moet u gewoon 6.d. in stemming brengen, want dan is het gewoon een stuk dat in stemming moet worden gebracht en niet bij de hamerstukken hoort. Dus wat mij betreft gaan we dus 6.d. even hieruit halen en die straks even gewoon officieel in stemming brengen. Dus ik houd 6.d. even apart en dan kijk ik even onder of er over 6.c. nog andere stemverklaringen zijn, want

dan zouden we die mee moeten nemen. Dan ga ik even inventariseren, voor 6.a., 6.b. en 6.c. Wil iemand daar nog een stemverklaring bij? Mijnheer Zamani, gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Voorzitter, volgens mij waren de stemverklaringen inderdaad wat lang, maar het lijkt mij toch niet nodig om er meteen een debatstuk van te maken. Er zijn twee stemverklaringen geweest.

De **voorzitter:** Ik ga er ook geen debatstuk van maken. Maar beide partijen hebben aangegeven dat ze tegen wilden stemmen dus dan is het eigenlijk geen hamerstuk meer. Dus we gaan gewoon stemmen, ik ga er geen debat van maken. Ik wil ze gewoon even in stemming hebben gebracht, als er dan meer fracties er zo over denken dan... En ik zou u willen verzoeken als leden van de raad in de commissie vinden dat het niet als hamerstuk kan, het ook niet als hamerstuk naar de raad te laten gaan, maar dat even terzijde.
Ik constateer nog even dat er voor 6.a., 6.b. en 6.c. verder geen stemverklaringen zijn. Mag ik dan constateren dat in ieder geval met 6.a. en 6.b. iedereen, met 39 raadsleden, akkoord gaat? En dat ik voor 6.c. kan constateren dat de fractie van FVD daar tegen heeft gestemd en alle andere leden voor? Mag ik dat constateren?

d. Raadsvoorstel Definitieve verklaring van geen bedenkingen realiseren Zonnepark Roeleveen

De **voorzitter:** Dan gaan we over naar 6.d. Dan doen we het even op deze manier. Dan ga ik dat gewoon even officieel in stemming brengen. Ik ga eerst nog even vragen – want er waren al twee stemverklaringen - of er iemand anders nog een stemverklaring over 6.d. zou willen afleggen op dit moment. Als dat niet het geval is, dan ga ik het gewoon in stemming brengen en vraag ik de fracties die tegen 6.d. zijn hun hand op te steken. Dat is de fractie van het CDA, LHN, PVV en FVD. Daarmee is het raadsvoorstel met 29 stemmen voor en 10 stemmen tegen aangenomen.
Daarmee constateer ik overigens dat ik er gemakshalve van uitga dat u allemaal akkoord bent gegaan met 6.e., de besluitenlijst en notulen.

7. Debat (inclusief stemmingen)

a. Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen voorgenomen invulling van de opgave voor asielopvang Zoetermeer

De **voorzitter:** We gaan over naar agendapunt 7, het debat. Het eerste debat dat we hebben gaat over 7.a. Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen voorgenomen invulling van de opgave voor asielopvang Zoetermeer. Ik ga eerst even inventariseren wie daar het woord over wenst te voeren. Ik zie mijnheer Van den Boomgaard, mevrouw Haak, mevrouw Brouwer, mijnheer Smits, de heer Markes, de heer Nawijn, de heer Weekenstroo, de heer Duiven, mevrouw Bakkers, de heer Mohammadian, mijnheer Nikerk, mijnheer Aiobi en mevrouw Van Damme. Dan heb ik ze volgens mij. Dan ga ik het woord eerst geven aan mijnheer Van den Boomgaard. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, dank u. U verwacht het misschien niet, maar we hebben dubbel veelbelovend nieuws vanavond in de kwestie van de asielopvang. Ten eerste het voorgenomen regeringsprogramma vanuit Den Haag, afgelopen vrijdag wereldkundig gemaakt. En ten tweede ligt er een prima raadsvoorstel voor, mits natuurlijk de twee amendementen van uw oppositie, uw FVD, voor uw raad bij meerderheid worden aangenomen anders verbleekt het goede nieuws als sneeuw voor de welbekende zon.
Onze amendementen hebben – dat verwacht u ongetwijfeld wel – betrekking op de problemen met het oorspronkelijke voorstel in de wensen- en bedenkingenprocedure, of de perversies, zo mogen de problemen met het voorstel zonder overdrijving ook wel heten. Perversies waar onze inwoners de dupe van worden. Onze inwoners willen en verdienen veiligheid, duurzame veiligheid. Dat staat onder grote druk als we risico's uit conflictgebieden en uit de relatief veilige derde wereld in onbeheersbare kwantiteit uitnodigen of importeren. Laten we daar eens niet onze kop voor in het zand steken. De veiligheidsrisico's zijn reëel en de zorgen van onze inwoners dus ook.
Onze inwoners willen en verdienen ook goede zorg en goed onderwijs. Ook die staan onder grote druk, mede onder invloed van massale asielinstroom. Onze inwoners willen een dak boven hun hoofd en kunnen daar vaak zeer langdurig, in de orde van decennia, niet aan komen in hun eigen stad. Tamelijk krankzinnig natuurlijk, voor wie bedenkt dat we een negatief geboortecijfer hebben in Nederland en dat mensen van heel ver weg met voorrang worden gehuisvest.

Onze inwoners willen ook eerlijk loon naar werk en bijbehorende koopkracht en bestaanszekerheid, niet in de minste plaats aan de onderkant van de arbeidsmarkt waar instroom van laaggeschoolden de lonen drukt en andere prijzen opdrijft. Diezelfde inwoners willen en verdienen ook een lage of ten minste redelijke belastingdruk, maar mogen de portemonnee trekken voor de grote en langdurige uitkeringsafhankelijkheid van statushouders.
En onze inwoners willen en verdienen behoud van respect voor hun eigenwaarde en cultuur in hun eigen leefomgeving, die steeds verder in de vergetelheid raakt. Straat na straat, wijk na wijk en stad na stad. Ten slotte verdienen onze inwoners volksvertegenwoordigers die in hun lokale democratie voor hun wezenlijke en zelfs existentiële belangen opkomen en ze willen en verdienen de mogelijkheid om ook zelf hun zegje te doen. Voor die belangen komt uw FVD op met onze twee amendementen vanavond.
Want het college wil allereerst met oneigenlijke argumenten onze inwoners het recht ontnemen om desgewenst per referendum hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Conform Referendumverordening en lokaal politiek precedent is een raadsvoorstel behorend bij een wensen- en bedenkingenprocedure wel degelijk gewoon referendabel. Ons amendement herstelt die lelijke, politieke, opportunistische fout.
Voorzitter, ik zie een interruptie.

De **voorzitter:** Mevrouw... Dat kan ik niet helemaal zien, mijnheer Haak zat ervoor. Excuses. Sorry, mevrouw Brouwer, gaat uw gang. Ik moet iemand de schuld geven, dus ik dacht...

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Geef maar gewoon toe dat u niet op zat te letten.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik wel.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Stel nu dat het amendement van de FVD wordt aangenomen en we organiseren vervolgens een referendum erover, dan is met terugwerkende kracht dus het amendement niet aangenomen en hoeven we geen referendum te organiseren.

De **voorzitter:** Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u. Ik snap deze hele vraag eigenlijk niet, dus wellicht kunt u hem iets anders stellen zodat ik hem wat meer en duidelijk kan beantwoorden.

De **voorzitter:** Mevrouw Brouwer, nog een keer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Het komt er eigenlijk op neer dat een referendum over een wensen- en bedenkingenvoorstel een beetje onzinnig is en dat je daarmee dus met een referendum je eigen wensen en bedenkingen ongedaan zou maken.

De **voorzitter:** Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, het is natuurlijk een leuk interruptie, maar laten we wel zijn, we hebben hier natuurlijk heel lang over gesproken. Er is heel vaak gedaan alsof er geluisterd is naar de Zoetermeerder, om het zo maar te zeggen. Er is zelfs een amendement aangenomen, dat met meerderheid van de raad is aangenomen, waarin nadrukkelijk werd opgeroepen om hard de onderhandelingen in te gaan. En als wij als FVD vragen naar die stukken van de wethouder komt de wethouder naar ons toe en zegt dat er niets is. Dus als dat niet werkt, is er nog maar één ding over. Dat is dat de Zoetermeerder zelf kan bepalen wat hij en zij vindt.

De **voorzitter:** Ik kijk even, mevrouw Brouwer nog? Gaat u verder? Mijnheer Nikerk nog.

De heer **Nikerk** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik zat eigenlijk met hetzelfde idee als mevrouw Brouwer, dus ik ga daar toch eventjes op door. Want wat wilt u nu met dit amendement mijnheer Van den Boomgaard? Want u geeft aan 'laten we hier een referendum wel mogelijk maken'. Dit besluiten we dan nu en dan gaan we daar een referendum over maken. Nou, u weet hoe lang het met het afvalbeleid duurt voordat we daar zijn. Tegen die tijd zijn we al vijf jaar verder. Dan heeft het toch geen nut meer?

De **voorzitter:** Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank u voorzitter. Het is natuurlijk leuk hoe selectief mensen zijn op onze amendementen. Alleen hebben we er twee ingediend. Dus als de ene ook wordt aangenomen, zo begon ik dus ook mijn inbreng, hebben we ook tijd voor de ander, om het zo maar te zeggen, en vice versa.

De **voorzitter:** Mijnheer Nikerk.

De heer **Nikerk** (PvdA): Dank u wel. Is dan uw raad 'op het moment dat u een van beide amendementen niets vindt, stem dan tegen allebei'?

De **voorzitter:** Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Nee, per definitie ben ik ervoor dat de Zoetermeerder zich kan uitspreken en wij zijn een referendumpartij en daar blijven we ook achter staan. Als dat een vertragende factor is voor de beslissing van vanavond ben ik uitermate tevreden.

De **voorzitter:** Ik zou zeggen, gaat u verder met uw betoog?

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ons amendement herstelt die lelijke, politieke, opportunistische fout. Het college wil ook dat wij als raad even, hup, een verklaring van geen wensen en bedenkingen afgeven. Een werkdag na de bekendmaking van de kabinetsplannen. Door het vervallen van de wettelijke taakstelling, het vervallen van dwang, krijgen we onze gemeentelijke autonomie terug. Maar het college wijst dat af en laat zich gewillig opjagen door regionale en provinciale overlegorganen om snel, voor het herstel van de gemeentelijke autonomie, beslissingen te nemen met grote en langdurige negatieve impact op Zoetermeer en onze inwoners, onder het mom van de wettelijke verplichting die dus komt te vervallen. Buitengewoon cynisch en regentesk. Ook die fout pogen wij er, samen met u, uit te amenderen. We blijven solidair met onder andere de gemeente Westerwolde, waar Ter Apel onder valt, ten aanzien van de acute nood, maar de uitbreiding en langdurige verlenging zijn prematuur, onnodig en onwenselijk nu we een sterk verminderde asieldruk concreet in het vooruitzicht hebben. Voorzitter, tot zover, in goede hoop op een goed geamendeerd definitief raadsvoorstel. Dank u wel.

Amendement nr. 2409-A ingediend door FVD
Prematuur collegebesluit nodig noch wenselijk

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 16 september 2024;
gelezen het raadsvoorstel wensen en bedenkingen voorgenomen invulling van de opgave voor asielopvang Zoetermeer en het bijbehorende raadsbesluit, 2024-071208;

besluit:

- beslispunt 1 te schrappen en te vervangen door beslispunten 1, 2 en 3 met de tekst:
  1. de bedenking kenbaar te maken tegen het voorgenomen besluit van de gemeente Zoetermeer om de voormalige Penitentiaire Inrichting (PI) beschikbaar te stellen voor maximaal 703 plekken aan het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) voor vijf jaar, dat dit besluit, gegeven de voorgenomen wetswijzigingen en het voorgenomen kabinetsbeleid, prematuur, met grote onzekerheden genomen wordt en met aanzienlijke gevolgen voor de stad en zijn inwoners;
  2. de wens kenbaar te maken om de voorgenomen besluitvorming onder punt 1 aan te houden totdat duidelijk is welke impact van de voorgenomen wetswijzigingen en het voorgenomen kabinetsbeleid, zijnde het vervallen van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) en andere kabinetsmaatregelen ten aanzien van asielbeleid, al dan niet als onderdeel van een voorgenomen Asielcrisiswet, verwacht mag worden voor zowel de wettelijke opgave voor en autonome bevoegdheid van de gemeente Zoetermeer als voor de reële noodzaak en wenselijkheid om Zoetermeerse asielopvang uit te breiden en voor lange duur te verlengen;
  3. de wens kenbaar te maken, met inachtneming van de thans voortdurende, landelijke capaciteitsbehoefte voor opvang van asielzoekers en statushouders en uit solidariteit met onder anderen de gemeente Westerwolde (waar Ter Apel onder valt), de beschikbaarstelling van de voormalige Penitentiaire Inrichting (PI) voor asielopvang met maximaal één jaar te verlengen onder de bestaande voorwaarden met het bestaande aantal opvangplekken en met de bestaande doelgroepenbeperking;
- beslispunt 2 over de afdoening van toezegging 654 te (her)rangschikken als beslispunt 4 en daarin de tekst te handhaven."

Amendement nr. 2409-B ingediend door FVD
Wensen en bedenkingen referendum

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 16 september 2024;
gelezen het raadsvoorstel wensen en bedenkingen voorgenomen invulling van de opgave voor asielopvang Zoetermeer en het bijbehorende raadsbesluit, 2024-071208;

besluit:

- de bepaling in het raadsbesluit, te weten: 'Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken, omdat het slechts voor kennisgeving wordt aangeboden.'
  te wijzigen in:
  'Dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan.';
- en de besluitpunten onder 1 en 2 te handhaven."

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard voor uw eerste termijn dan ga ik naar mevrouw Haak voor haar eerste termijn.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Voorzitter, het voelt wat wrang om op dit moment onze wensen en bedenkingen mee te geven aan het college ten aanzien van een eventuele verlenging van de asielopvang. Wrang omdat we morgen op Prinsjesdag te horen krijgen dat het nieuwe kabinet echt voornemens is om de Spreidingswet in te trekken. Wrang ook omdat we weten dat er veel gemeenten zijn die nauwelijks of helemaal niets doen aan opvang en we verwachten dat deze gemeenten nu helemaal niet meer in beweging zullen komen. Tegelijkertijd beseffen we dat we voor een enorme opgave staan en de opvang van asielzoekers niet op korte termijn zal verminderen en dat we als gemeente nu eenmaal een maatschappelijke en voorlopig ook nog een wettelijke verplichting hebben om deze mensen opvang te bieden.
Echter, voor de PDvZ gelden er zwaarwegende bedenkingen. De druk op de sociale voorzieningen, de druk op de gezondheidszorg, de tekorten op het gebied van onderwijs en het effect op de toch al extreem krappe huizenmarkt zijn argumenten die wij het college echt willen meegeven als bedenking.
Daarnaast hebben wij ook behoorlijke zorgen over de opvang van de amv's. We begrepen dat de wethouder deze zorgen ook heeft maar concrete oplossingen liggen er nog niet. We vinden dit dan ook een groot risico als we ons contract met het COA gaan verlengen. Waar we eerder als raad wat voorzichtig waren en met een of twee jaar verlengden, staan we nu voor de vraag of we vijf jaar willen verlengen, terwijl er tegelijkertijd zoveel onzekerheden en risico's zijn. Waar de evaluatie van de opvang nu overwegend positief is, kan het zomaar anders worden met het vervallen van het doelgroepenbeleid.
Concluderend wil onze fractie aangeven dat we begrijpen dat elke gemeente een rol heeft in de opvang van asielzoekers en dat we logischerwijs onze verplichtingen nakomen maar het knelt nu wel aan alle kanten. De PDvZ vraagt aan het college om een mogelijkheid tot een opt-out in de contractonderhandelingen mee te nemen. Als de Spreidingswet wordt ingetrokken, willen we graag een mogelijkheid hebben om opnieuw te kijken naar het beleid. Kan de wethouder de wens om een opt-out mee te nemen in de contractonderhandelingen toezeggen?
Dank u wel.

De **voorzitter:** Mevrouw Brouwer heeft een interruptie, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter. Gaat de PDvZ ook wensen en bedenkingen als amendement indienen, zodat we erover kunnen stemmen?

De **voorzitter:** Mevrouw Haak.

Mevrouw Haak (PDvZ): Dank u wel, dat ga ik even overwegen. Dan moet ik dat snel gaan regelen.

De **voorzitter:** Is dat voldoende? Geen andere interruptie? U stak heel enthousiast uw hand op maar u trok hem weer in. Dus ik dacht 'dan is het niet nodig'. De heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): We hebben de wensen en bedenkingen die u net heeft uitgesproken in de vorm van een motie gegoten bij het raadsvoorstel waarin wensen en bedenkingen worden benoemd. Het maakt niet uit of het een amendement of een motie wordt. Betekent dat dat u

onze motie gaat steunen?

De **voorzitter:** Mevrouw Haak.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Dat betekent het niet automatisch. We willen graag ook eventjes de reacties zo meteen afwachten en er zijn wat bedenkingen die ik heb die ik zo meteen zal toelichten.

De **voorzitter:** De voorzitter constateert dat de motie ook nog niet is ingediend. Anderen nog voor interrupties? Niet het geval, dank u wel voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, de vraag die wij vanavond moeten beantwoorden is of we er bezwaar tegen hebben dat het college de voormalige gevangenis voor vijf jaar ter beschikking stelt aan het COA. Wij hebben daar geen bezwaar tegen. De opvang is daar tot nu toe namelijk probleemloos verlopen en de burgemeester heeft in de commissievergadering aangegeven dat hij bezig is en bezig blijft met de wensen van de omwonenden. We moeten als stad blij zijn dat we zo'n gebouw als de voormalige gevangenis ter beschikking hebben en niet met sporthallen het probleem van Ter Apel hoeven te proberen op te lossen. En daarbij is het onze overtuiging dat we onze verantwoordelijkheid moeten nemen als het gaat om het opvangen van vluchtelingen. Weliswaar zouden ook wij willen dat het landelijk beter geregeld was in Nederland en dat alle gemeenten een steentje zouden bijdragen, maar dan nog.
En dan komen we vanzelf op de Spreidingswet. In de commissie leek de discussie zich die kant op te bewegen; wordt de Spreidingswet wel of niet afgeschaft? Maar we moeten wel bedenken dat die Spreidingswet niet over ons gaat. Die is in het leven geroepen om precies te doen wat met zijn allen graag willen, namelijk dat onwillige gemeenten ook gaan helpen door hun verantwoordelijkheid te nemen. En in die zin verandert er voor onze taak niets als hij wordt ingetrokken. Want voor die wet deden wij al wat nodig is en dat zullen we na die wet ook blijven doen. Dat doen we zo in Zoetermeer, dat staat ook in het coalitieakkoord.

De **voorzitter:** Mevrouw Brouwer, een interruptie van mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank u voorzitter. De Spreidingswet is natuurlijk één ding. Maar het tweede dat wordt uitgeroepen is de asielcrisis. En waarom wordt die uitgeroepen? Omdat er gewoon een enorm woningtekort is voor onze eigen mensen die we nu in Nederland hebben, mensen die gewoon dicht bij hun eigen ouders of familie willen wonen in dezelfde stad, om bijvoorbeeld zorg te verlenen aan de ouders, et cetera. Waar liggen dan de belangen voor ChristenUnie-SGP in dit geval? Liggen die dan bij het gezin bij elkaar houden of is het dan echt alleen om maar die buitenlander, want daar hebben we het dan over, die asielzoeker, dan hier, geforceerd, ten koste van alles, te huisvesten?

De **voorzitter:** Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Politiek is altijd een afweging geweest van belangen. Het is nooit zo geweest dat we de roeping hadden om alleen voor ons eigenbelang of alleen dat van onze eigen partij, of zelfs maar alleen voor ons eigen land op te komen. We hebben hier met zijn allen de roeping om belangen af te wegen. Dat zijn we hier aan het doen.

De **voorzitter:** Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja voorzitter, dank u wel. Dan heb ik nog één vraag, als christen. 'Heb uw naaste lief als uzelf', is het algemeen bekende gezegde in dit soort situaties. Maar wat nou als we onszelf niet meer liefhebben en we onszelf eigenlijk als land, en als Zoetermeerder, gewoon verloochen en achterstellen? Kan je dan nog steeds spreken van 'heb je naaste lief als jezelf'? Want nemen we niet te veel hooi op onze vork, waardoor we eigenlijk iedereen tekortdoen? Is het niet beter om ervoor te pleiten, als je echt hulp wilt verlenen, dat daar te doen? Waar het in eerste instantie dus goedkoper is en waar mensen ten tweede in hun eigen cultuur en omgeving blijven?

De **voorzitter:** Dank u wel. Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja. Ten eerste staat dat soort landelijk beleid hier helemaal niet ter discussie. Ten tweede zou ik absoluut niet durven beweren dat ik word achtergesteld op iemand die gehuisvest wordt in een klein kamertje in een voormalige gevangenis.

De **voorzitter:** Ik stel voor dat u verdergaat met uw betoog, mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Mijn laatste alinea. Wat de opvang van jonge asielzoekers betreft, het valt natuurlijk te proberen om dat te ruilen met een andere gemeente. Per slot van rekening heeft het COA zelf gezegd dat ons gebouw niet geschikt is voor hun opvang maar we willen graag dat de wethouder ons goed op de hoogte houdt van hoe deze gesprekken verlopen en hoe het zich ontwikkelt. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter:** Dank u wel mevrouw Brouwer voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar de heer Smits voor zijn eerste termijn.

De heer **Smits** (PVV): Dank u wel voorzitter. In oktober 2021 werd een amendement aangenomen dat ingediend was door de LHN, VVD en de PVV. Hiermee werd afgesproken dat de komst van de noodopvang voor maximaal een jaar zou zijn. Deze afspraken zijn nooit nagekomen. Integendeel, zelfs al een keer verlengd met twee jaar. Nu wil het COA weer verlengen en nu zelfs met vijf jaar.
Afgelopen verkiezingen werd duidelijk wat een groot deel van Nederland en ook van Zoetermeer wil. In plaats van de oorzaak aan te pakken, bleef Zoetermeer de deur openhouden – even ademhalen, want dat blijft lastig met dat spreken – en als gevolg werd in januari door een in paniek zijnde minister van het demissionair kabinet Nederland een Spreidingswet door de strot geduwd. Hier maakt het COA natuurlijk dankbaar gebruik van.
Maar wat zit er nu voornamelijk in diverse azc's? Zo ben ik zelf een keer langs Ter Apel geweest en tot mijn grootste verbazing waren de vrouwen en kinderen op één hand te tellen. Ik heb oud-medewerkers gesproken die op diverse azc's hebben gewerkt en die hadden het ook over grote veiligheidsrisico's, vooral voor onder andere de vrouwen, de vrouwelijke medewerkers, en die bevestigden het verhaal dat het voor het grootste gedeelte alleen maar jonge mannen waren die zich agressief gedroegen. Zo kan ik nog wel even door blijven gaan.
In de omgeving van de noodopvang aan de Rokkeveenseweg heb ik ook van jonge vrouwen gehoord dat ze vaak agressief worden aangesproken of worden uitgefloten door veel jonge mannen uit onze opvang. Hoe is de daadwerkelijke verdeling daar nu echt en hoe is het gegaan met de afspraken in de afgelopen tweeënhalf jaar? Wordt er nog wel naar bewoners geluisterd of überhaupt met ze gesproken? Door de nieuwe afspraken die het COA wil omtrent de noodopvang, gaat de doelgroepenbeperking er helemaal af met alle gevolgen van dien.

De **voorzitter:** Mijnheer Smits, een interruptie van mijnheer Nikerk.

De heer **Nikerk** (PvdA): Ja dank u wel voorzitter. Heeft mijnheer Smits kennisgenomen van de enquête die is gehouden onder omwonenden van de PI en de resultaten uit die enquête?

De **voorzitter:** De heer Smits.

De heer **Smits** (PVV): Daar heb ik zeker wel kennis van genomen, maar als ik aan de andere kant van de snelweg kijk, wat redelijk in de buurt is, is daarvan bij veel mensen – in ieder geval degenen die ik heb gesproken – niets bekend. Dus daarom mijn vraag.

De **voorzitter:** Gaat u verder?

De heer **Smits** (PVV): Door een nieuwe afspraak die het COA omtrent de noodopvang wil, gaat de doelgroepbeperking er helemaal af met alle gevolgen van dien. Ook zien wij dat met de aangekondigde verbouwing, die dan nodig is, het onacceptabele voorstel van vijf jaar zeker weer verlengd zal moeten worden. Kijkende naar de wens van de uitslag van de verkiezingen en het voorstel om de Spreidingswet van tafel te vegen, zullen wij dan ook een motie indienen tegen de verlenging van het azc in Zoetermeer. Volgt het college het goede…

De **voorzitter:** Mijnheer Smits, een interruptie van mijnheer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, even een vraag voor de PVV. Stel je voor dat we dit nu niet doen. Die mensen zijn al in Nederland. Dus wat gaan we dan doen met die mensen? Wat gebeurt er dan? Gaan die over straat zwerven? Omdat u ook zo'n nadruk legt op de veiligheidsrisico's lijkt me dat alternatief eigenlijk veel kwalijker.

De **voorzitter:** Mijnheer Smits, gaat uw gang.

De heer **Smits** (PVV): Als het inderdaad zo is dat, als de verlenging in februari niet door zou gaan, deze mensen op straat zouden komen, is er waarschijnlijk al ergens in de planning iets fout gegaan omdat het sowieso dan al zou verlopen. Deze verlenging wordt nu pas aangevraagd, dus ik neem aan dat die mensen dan al een status zouden hebben of niet.

De **voorzitter:** Gaat u verder, mijnheer Smits.

De heer **Smits** (PVV): Volgt het college het goede voorbeeld en wacht het met het besluit totdat er meer duidelijkheid is over de omstreden Spreidingswet, of duwt het deze verlenging ook door de strot van onze inwoners voordat de wet van tafel is? Dank u wel.

Motie nr. 2409-01 ingediend door PVV
Geen verlenging azc

"De gemeenteraad van Zoetermeer, in vergadering bijeen op 16 september 2024;

constaterende dat:
- het COA opnieuw een verlenging wil van de noodopvang;
- in het voorgestelde regeerakkoord van het huidige kabinet staat dat de huidige Spreidingswet van tafel gaat en dit 17 september a.s. wordt bekend gesteld;

overwegende dat:
- het de wens is van het COA om na afgelopen drie jaar nu voor vijf jaar te verlengen;
- het COA af wil van de doelgroepenbeperking wat mogelijk kan leiden tot meer opvang van Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen;
- dit tegen eerder gemaakte afspraken ingaat;

verzoekt het college:
- niet in te gaan met een verlenging van vijf jaar, omdat er al eerder besloten was dat het om een tijdelijke noodopvang ging;
- te wachten op het nieuwe beleid van het kabinet met een besluit totdat duidelijk is of de Spreidingswet van tafel gaat conform de wens van de kiezer;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter:** Dank u wel, u heeft een motie ingediend die is nu onderdeel van de beraadslagingen. Dan ga ik over naar de heer Markes voor zijn eerste termijn.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter. We begrijpen dat het kabinet inmiddels voorstellen heeft om de asielinstroom en de asielketen te verbeteren. Of en hoe dat allemaal tot verbeteren zal moeten leiden, is een vraag waarop we het antwoord moeten afwachten, zoals we al jaren wachten op goede oplossingen van het rijk. Intussen hebben we in Zoetermeer het geluk dat we een PI hebben die tot nu toe heel geschikt is gebleken voor de opvang van asielzoekers. Dat blijkt uit reacties van onder andere mensen ter plaatse, uit de reacties van het COA en uit het feit dat er in al die jaren geen noemenswaardige incidenten hebben plaatsgevonden.
Voorzitter, kortom, het rijk weet zich al jaren geen raad met de opvang en Zoetermeer is al die jaren steeds bereid geweest om te doen wat nodig is. Wat Zó! Zoetermeer betreft blijven we doen wat nodig is zolang het nodig is en daarom zullen wij vandaag instemmen met het voorstel. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Markes voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar mijnheer Nawijn voor zijn eerste termijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel mijnheer de voorzitter. Geachte leden van de raad. Ik ben bij de commissievergadering vrij uitvoerig ingegaan op het standpunt van de LHN wat betreft het voorstel van het college. We hebben daar nogal stevige woorden geuit. Niet wetende dat er zich allerlei ontwikkelingen voordoen landelijk. Het kabinet is gekomen met een nota en komt morgen met de Miljoenennota. Daar zal zeker, ik kan me niet voorstellen dat dat anders is, het een en ander instaan over

asielzoekers en de opvang daarvoor.
Wij zijn onveranderd van mening dat dus asielopvang niet alleen een verantwoordelijkheid is van Zoetermeer, maar ook voor onze buurgemeenten. Gevraagd en ongevraagd geeft het college het COA de ruimte om meer plaatsen beschikbaar te stellen dan ons is voorgelegd. Als LHN vinden wij dat hiermee voorbij wordt gegaan aan het geluid dat de samenleving heeft afgegeven bij de vorige verkiezingen. We weten dat de opvang van asielzoekers een zware last kan betekenen, ook hier in Zoetermeer. Wij willen dan ook graag dat er een einde aan komt. Wij zullen nog niet tegen het voorstel stemmen, maar we zullen wel een amendement indienen waarin wij zeggen dat, als de Spreidingswet, die een belangrijk instrument is, zal worden ingetrokken, het dan van het grootste belang is dat deze raad weer bij elkaar komt en dat we dan praten over 'hoe nu verder?' Wij vinden dat Zoetermeer genoeg heeft gedaan en ook met het ter beschikking stellen van plaatsen in de PI genoeg heeft gedaan, dus wij zitten ook niet te wachten op een verlenging van de opvang, mogelijk voor vijf jaar. Dat zouden we ook wat korter kunnen doen. Dat staat ook in de motie van de PVV, als ik het goed heb.

De **voorzitter:** Ik ga u even onderbreken mijnheer Nawijn, want er is al lang een interruptie aangevraagd dus ik was al aan het wachten op de punt die nog niet kwam. Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Even een geheugenopfrissing, het was ook het amendement van de FVD. Even een vraagje over het amendement ook van LHN, want ik heb het gevoel dat we het nu een beetje voor de bühne gaan doen. LHN was ijzersterk met de motie of het amendement van de PVV in de vorige periode. Daar is voor de rest niets mee gedaan. Er is mee ingestemd dat dat verlengd werd et cetera. Nu zie ik een amendement en dat roept er dan toe op dat we zodra de Spreidingswet van tafel is, geen verplichtingen meer hebben. Maar dat wordt op dat moment dus mosterd na de maaltijd. Want dan heeft u al getekend met de coalitie, want daar bent u partner in, voor die vijf jaar en de uitbreiding en het verbouwen, et cetera. Dus wat wil de LHN nu eigenlijk? Wilt u dan dat het per direct stopt, of pas in 2030, terwijl ze dan eigenaar zijn van het pand, bij wijze van spreken, na al die verbouwingen? Dus wat wil de LHN nu concreet bereiken voor Zoetermeer binnen afzienbare termijn?

De **voorzitter:** Ik verzoek u wel even interrupties iets korter te doen, want ze worden nu steeds langer en dat is niet de bedoeling. U krijgt ook nog een tweede termijn. Maar ik ga nu mijnheer Nawijn de gelegenheid geven te reageren. Gaat uw gang.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): De LHN verwacht morgen in de Miljoenennota ook maatregelen op het gebied van de instroom en de uitstroom van asielzoekers en eventueel statushouders. Dat kan heel erg effect hebben op de opvang in alle gemeenten in Nederland. Dus wij willen daar even op wachten. Kijk, als je het aantal asielzoekers dat er nu bij komt, optelt met die vijftig die de gemeente al heeft toegestaan, is dat niet zoveel meer. Dus daar willen wij niet alle schepen voor verbranden. Wij willen dat wij op rustige wijze kunnen reageren op de plannen van dit nieuwe kabinet.

De **voorzitter:** Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja dank u voorzitter. Dus als ik het goed begrijp, zegt de heer Nawijn dat hij rustig afwacht wat die plannen doen. Dat kan getraineerd worden in de Kamer. Dan, in oktober a.s., tekent Zoetermeer voor vijf jaar en dan zijn we dus te laat. Dan tekent LHN dus bij het kruisje om dus voor vijf jaar, dat wil zeggen tot en met 2030, die asielzoekers op te vangen. Dus dat is onze LHN?

De **voorzitter:** Wel via de voorzitter graag. Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard, mijnheer Nawijn. Gaat uw gang.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Tegen die vijf jaar hebben wij ook bezwaren. Dat heb ik ook gezegd net. Dat is eigenlijk veel te veel. Wij vinden het ook raar dat het college met dat voorstel komt. In de motie, ik meen de motie van de PVV, staat ook dat vijf jaar te lang is. Wij overwegen om die motie te steunen en dat betekent geen vijf jaar.

De **voorzitter:** Nog heel kort mijnheer Van den Boomgaard. Een heel korte interruptie als het kan.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik zal het heel kort houden. Een motie is natuurlijk niet bindend en een amendement wel. Dus als het u echt na aan het hart ligt, mijnheer Nawijn, via de voorzitter, dan

vraag ik u ook: tekent u dan ook voor ons amendement om dat te bereiken?

De **voorzitter:** Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Wij moeten nog overleggen in de schorsing, denk ik, over welke amendementen en moties wij steunen. Maar het is wel zo dat dat wij niet voor die vijf jaar zijn. Dat zal duidelijk zijn. Dat heb ik nu twee of drie keer gezegd.
Wel van belang is dat de instroom, maar dat is landelijk beleid, en de uitstroom hele belangrijke instrumenten zijn om wat te doen tegen asielopvang en de aantallen en dergelijke.

De **voorzitter:** Mijnheer Nawijn voor u verdergaat met uw betoog, mijnheer Nikerk heeft ook nog een interruptie.

De heer **Nikerk** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik zit nog eventjes met wat mijnheer Nawijn zegt. Aan de ene kant heeft mijnheer Nawijn aan het begin van zijn betoog namelijk veel kritiek op gemeenten die niet opvangen. Hij noemt Westland, daar is de PvdA het helemaal mee eens. En aan de andere kant zegt hij 'laten wij ook stoppen'. Maar dan doen we toch precies hetzelfde als wat u het Westland verwijt?

De **voorzitter:** Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Als ik het goed weet, heeft het Westland nog niemand opgevangen en wij hebben er inmiddels 650, dacht ik, opgevangen in de PI. Wij hebben wel degelijk een en ander gedaan aan onze verplichtingen. En dat vinden wij van belang, dat alle gemeenten eenzelfde beleid ontwikkelen. Ik verwacht en ik hoop dat daar morgen in de Miljoenennota een en ander over staat. Dank u wel.

De **voorzitter:** Mijnheer Nikerk.

De heer **Nikerk** (PvdA): Dank u wel, maar eigenlijk hoor ik u zeggen 'ik ben enorm voor die Spreidingswet'. Want eigenlijk moet dit verspreid worden, evenredig, over de gemeenten, naar draagkracht. Toch?

De **voorzitter:** Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Die Spreidingswet heeft eigenlijk niet gewerkt, vind ik. Wel voor een gedeelte van de gemeenten, maar lang niet voor alle gemeenten en van belang is nu wat het kabinet achter de werking van die Spreidingswet gaat zeggen en of dat opgelegd wordt. Ik denk van niet, dus het zou best eens kunnen dat die na morgen ingetrokken is en dan zitten wij met veel asielzoekers en sommige andere gemeenten niet.

De **voorzitter:** Ik stel voor dat mijnheer Nawijn zijn betoog verder gaat... O, mevrouw Bakkers. Nog een interruptie.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Nou doet me eigenlijk wel deugd dat – ik heb gisteren nog even de inbreng teruggeluisterd van de commissie – de LHN ervoor kiest voor dit voorstel te gaan stemmen. Laat ik dan even een positieve noot laten horen. Dat vind ik erg positief. Misschien zijn er nog meer stappen te maken zodat de duur van de opvang ook nog ruimhartiger wordt toegepast, maar laten we dat ook zeggen in het kader van de verbinding.

De **voorzitter:** Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Het zal duidelijk zijn dat wij, dat heb ik net ook al gezegd, het belangrijk vinden wat het kabinet gaat doen met de instroom en de uitstroom van afgewezen asielzoekers. Daar hopen wij morgen wel iets over te lezen in de Miljoenennota. En het tweede punt waar het kabinet druk mee bezig is, is de gezinshereniging. Dit is ook een heel belangrijk punt en ook daar komen maatregelen, tenminste, als ik het kabinet mag geloven. Daar ga ik dan maar van uit.

De **voorzitter:** Ik dank u wel. Ik kijk even rond of er nog andere interrupties zijn. Dan stel ik voor dat u verdergaat.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik ben klaar.

De **voorzitter:** O, dat is helemaal mooi. Dat wist ik niet.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Wij dienen dus een amendement in over de Spreidingswet.

Amendement nr. 2409-C ingediend door LHN

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 16 september 2024;

besluit:

- het raadsvoorstel 2024-071208 'Wensen en bedenkingen voorgenomen invulling van de opgave voor asielopvang Zoetermeer' als volgt te wijzigen:
  "1. In het geval dat de 'Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen' (Spreidingswet) niet langer van kracht is, verplicht het college zich om opnieuw met de gemeenteraad in gesprek te gaan over de wijze van asielopvang in Zoetermeer.""

De **voorzitter**: Oké, dat amendement wordt bij de griffier ingeleverd en is onderdeel van de beraadslagingen. Dank u wel. Dan ga ik naar mijnheer Weekenstroo voor zijn eerste termijn.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Voorzitter, het CDA Zoetermeer staat voor een samenleving die zorgt voor elkaar en waarin hulp aan mensen in nood centraal staat. Daarom steunen wij de verlenging en de uitbreiding van de voormalige penitentiaire inrichting naar 703 plekken. Dat is niet alleen een wettelijke taak, maar ook een morele plicht.
Hoewel de evaluatie laat zien dat de opvang goed verloopt, maken we ons wel zorgen over het feit dat een kwart van de buurtbewoners negatief tegenover de opvang staat. We roepen dan ook het college op om actief in gesprek te blijven met de buurt en omwonenden. Daarvoor zou eventueel een klankbordgroep ingericht kunnen worden. Het college heeft in ieder geval aangegeven hier aandacht voor te hebben, aandacht voor de buurt te hebben en te zorgen dat zij verbonden blijven met de ontwikkelingen in de omgeving.
Daarnaast hebben we in de commissie aandacht aangevraagd voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen. We vinden dat deze groep recht heeft op een veilige en zorgzame omgeving, maar dat kan niet in de PI dus moet dat elders in de regio plaatsvinden.
Voorzitter, samen maken we de stad. We mogen mensen niet wegzetten en dat zal het CDA dan ook nooit doen. We hebben een thuis te bieden, ook aan hen die een opvang nodig hebben en dat willen we hen dan ook bieden. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Weekenstroo, voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. Gemeenten en dus ook de gemeente Zoetermeer, zitten aan het einde van de asielketen en het probleem is dat die keten op dit moment niet goed functioneert. Ik heb dat ook in april en ook in de commissie in september al gesteld. Hierdoor dreigt, als we niet uitkijken, het noodzakelijke draagvlak in de samenleving voor een zorgvuldige en veilige opvang weg te vallen. Het is noodzakelijk dat het rijk hierop wordt gewezen. In het kader van de mogelijke toepassing van de Spreidingswet wordt opgeroepen op zo kort mogelijke termijn het functioneren van die hele asielketen weer op orde te brengen. Daarom dient de VVD, samen met de PDvZ, Zó! Zoetermeer en PvdA een amendement met die strekking in.
Voorzitter, Zoetermeer heeft de afgelopen periode laten zien dat zij haar verantwoordelijkheid neemt als het gaat om de opvang van mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld. Dat heeft helaas niet iedere gemeente gedaan. Eigenlijk zouden, wat de VVD betreft, die gemeenten nu eerst hun verantwoordelijkheid moeten nemen om vluchtelingen op te vangen. Maar als het rijk op basis van de Spreidingswet, ondanks het voornemen deze in te trekken – en een aantal voorgaande sprekers hebben daar ook al op gewezen – van plan blijft deze toch toe te passen, simpelweg omdat die nog niet is ingetrokken en nog van toepassing is, vindt de Zoetermeerse VVD het voorstel van het college voor de invulling van de opgave van de asielopvang een verstandige insteek voor de onderhandelingen, die wel doorlopen. In dat licht bezien steunt de VVD dus het collegevoorstel. Tot zover.

Amendement nr. 2024-D ingediend door VVD, PDvZ, Zó! Zoetermeer, PvdA
Breng asielketen op orde

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 16 september 2024;
besluit het raadsvoorstel 2024-071208 'Wensen en bedenkingen voorgenomen invulling van de opgave voor asielopvang Zoetermeer' als volgt te wijzigen:

besluit:

- beslispunt 1 te schrappen en een nieuw beslispunt 1. toe te voegen met de tekst:
  "Het college bepleit in de gesprekken over het invullen van de provinciale opgave in de Provinciale en Regionale Regietafels om in het verslag van de commissaris van de Koning expliciet op te nemen dat het rijk de op dit moment niet goed functionerende asielketen op zo kort mogelijke termijn herstelt.""

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Duiven voor uw bijdrage en het ingediende amendement, als het goed is. Ik zie u weglopen, misschien had u het al gedaan. Dat wist ik niet. Maar dat is wel handig voor de beraadslaging. Mevrouw Bakkers voor haar eerste termijn.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Voorzitter, dank u wel. We spreken vanavond over mensen die onze hulp goed kunnen gebruiken. We spreken vanavond over humane opvang van mensen en we spreken vanavond over verantwoordelijkheid nemen en het leveren van een bijdrage om de opvangcrisis het hoofd te bieden. Het doet de D66-fractie deugd dat dit college, onze gemeente, een bijdrage wil leveren door 703 opvangplekken te realiseren voor vijf jaar. D66 is het daar natuurlijk hartgrondig mee eens. Samen doen wat nodig is, betekent dat we als Zoetermeer onze verantwoordelijkheid nemen om de druk op de opvang te ontlasten.
Voorzitter, we komen tegemoet aan een zogenaamde indicatieve opgave voor asielopvang. Mijn collega Wesstein verwoordde het treffend tijdens de commissiebehandeling. Er ligt eigenlijk een heel abstract voorstel met vaktermen waarachter mensenlevens schuilgaan. Voor D66 is het daarom ook helder. We stemmen er van harte mee in. Zoetermeerders geven zelf ook aan dat ze er weinig problemen mee hebben en dat de meeste omwonenden geen grote bezwaren hebben en dat de noodopvang niet voor veel overlast heeft gezorgd bij de omwonenden. De overgrote meerderheid is zeer positief, positief of neutraal over de opvang in de buurt.
Wat mij betreft enkel nog een vraag aan de wethouder, in de commissie stonden we lang stil bij de op te vangen minderjarige jongeren. Het lijkt zo te zijn, dat het lastig zou zijn om deze jongeren passend op te vangen maar tegelijkertijd blijkt uit technische vragen dat er geen andere locaties zijn onderzocht dan de penitentiaire inrichting. Is de wethouder het met ons eens dat het goed zou kunnen zijn om toch een passende oplossing daarvoor te vinden en welke inzet gaat de wethouder plegen om deze minderjarige jongeren ook in Zoetermeer te kunnen opvangen? Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mevrouw Bakkers, voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar de heer Mohammadian voor zijn eerste termijn.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Er is een gezegde dat zegt 'doe wat je kunt met wat je hebt, waar je bent'. Dit gezegde vat perfect de complexiteit van het besluit samen dat we vandaag moeten nemen. Dit is echter geen makkelijke kwestie. We staan voor de uitdagingen om niet alleen de belangen van onze eigen inwoners te beschermen, maar ook op te komen voor mensen die, vaak met gevaar voor hun eigen leven, zijn gevlucht en in deze situatie zijn terechtgekomen. Daarbij moeten we ook rekening houden met de vastgelopen asielcrisis en het enorme tekort op de woningmarkt. Hoewel deze uitdagingen groot zijn, zijn we over het algemeen tevreden over hoe de opvang tot nu toe in Zoetermeer is verlopen.

De **voorzitter:** De heer Mohammadian, een interruptie van mijnheer Van der Vlies, gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, ik denk ook wel een beetje die asielcrisis te begrijpen en ik begrijp ook wel de woningnood een beetje, maar volgens mij hebben wij hier in Zoetermeer gewoon een verplichte taakstelling van een aantal statushouders die wij een woning moeten bieden. Dat staat toch helemaal los van die PI?

De **voorzitter:** De heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Ja, maar ik snap het statushoudersgedeelte niet. Een gedeelte van de mensen die nu in de PI zitten, zijn statushouders die nu in de PI zitten of in een ander asielzoekerscentrum zitten omdat ze geen woning kunnen vinden of krijgen.

De **voorzitter:** Mijnheer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, het verband tussen de woningcrisis hier in Zoetermeer en de PI, is er niet. Dat is wat ik wil zeggen. Die statushouders moeten wij toch nog steeds een woning bieden, of die PI er nu is of niet.

De **voorzitter:** De heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Volgens mij is er miscommunicatie, want ik heb dat ook nooit beweerd. Wat ik aangeef is, wij moeten 700 mensen opvangen. In heel Nederland is gewoon tekort aan opvangplekken omdat er een grote groep statushouders is die nu niet kunnen doorstromen. Dat is wat ik net heb aangegeven en niets anders.

De **voorzitter:** Mijnheer Van der Vlies nog? Nee. Gaat u verder.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, mijn fractie Zoetermeer Vooruit heeft in april van dit jaar nog gesprekken gevoerd met bewoners van de nieuwbouwwijk tegenover de voormalige PI. Die feedback die wij kregen, was overwegend positief, zonder echte klachten en met een meerderheid van de mensen die geen bezwaar had tegen de verlenging van de opvang. Het merendeel van de bewoners was echter wel bezorgd over de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Iets wat we niet in de enquête tegengekomen zijn. We zijn dan ook blij dat zowel het COA als het college dit signaal heeft opgepikt. Zoetermeer Vooruit is van mening dat de opvang van amv's absoluut niet in Zoetermeer kan plaatsvinden.
Daarnaast pleit mijn partij voor opvang van statushouders in de PI die ook daadwerkelijk aan Zoetermeer zijn toegewezen.
Om tot een weloverwogen besluit te komen, hebben wij het principe van niet schaden van onze eigen inwoners en wel doen voor de kwetsbare mensen in de PI gehanteerd. Dat evenwicht is essentieel voor een rechtvaardig en menselijk beleid. Daarom steunen wij het besluit van het college, maar wij stellen voor om te zorgen voor een constante en evenwichtige doelgroepverdeling. Dat kan op dit moment niet door de Spreidingswet. Hiervoor dienen we een motie in om het college op te roepen om ertoe te streven dat de huidige verdeling wordt gehandhaafd en dat het college dat ook meeneemt naar het COA om een voorkeur aan te geven.
Daarnaast zijn wij van mening dat, mocht de Spreidingswet worden ingetrokken, de doelgroepverdeling automatisch kan teruggaan naar de huidige verdeling en dat is gewoon mogelijk als je dan een clausule opneemt in de afspraak met het COA. Zo maken we als stad een keuze die recht doet aan de opvang van deze doelgroep en tegelijkertijd opkomt voor de belangen van onze inwoners. Ik zie dat er een interruptie is, voorzitter.

De **voorzitter:** Ja, dat zag ik ook. Maar u was nog in uw zin, dus ik wachtte even keurig. Mevrouw Haak, gaat uw gang.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Ja. Dank u wel. Ik begrijp niet helemaal wat er bedoeld wordt met 'automatisch teruggaan naar de eerdere doelgroepenverdeling'. Hoe ziet u dat voor u? Stel nou dat er dan allemaal. alleenstaande mannen zijn in de PI, moeten die dan automatisch weg? Ik begrijp het gewoon niet helemaal.

De **voorzitter:** De heer Mohammadian, gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Daar wil ik best uitleg op geven. De huidige doelgroepverdeling is dat er ongeveer voor de helft statushouders zijn en voor de andere helft kansrijke asielzoekers, mensen die grote kans hebben om in Nederland te verblijven. Die doelgroep, daar staan wij voor en dat willen we handhaven door een uitzondering te maken in de afspraken met het COA, dat kan een clausule zijn. En ik sta hier voor wat we gaan doen. Het college gaat over hoe het dat gaat doen. Ze kunnen een clausule opnemen en afspraken maken met het COA 'binnen dit tijdsbestek gaat de doelgroepverdeling terug naar hoe het op dit moment is'. Dat is wat ik nastreef.

De **voorzitter:** Mijnheer Nikerk.

De heer **Nikerk** (PvdA): Dank u wel voorzitter, Eventjes iets terug in het betoog van de heer

Mohammadian, zei hij 'dit kan niet volgens de Spreidingswet dus wij dienen een amendement in'. Maar u kunt de wet toch niet hier amenderen. Hoe bedoelt u dat?

De **voorzitter:** De heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Ik dien ook geen amendement in. Ik heb gezegd dat we een motie indienen. Als u mijn motie goed leest, dan kan het college voorkeur aangeven bij de afspraken met het college. We weten dat het niet mogelijk is, dus dat is mijn eerste bullet in de motie. En in de tweede bullet vraag ik om een uitzondering of een clausule op te nemen.

De **voorzitter:** Mijnheer Nikerk.

De heer **Nikerk** (PvdA): Ja, dan begrijp ik het nog steeds niet want u zegt 'we weten dat het niet mogelijk is', maar waarom dient u deze motie – u heeft gelijk, het was geen amendement maar een motie – dan toch in?

De **voorzitter:** De heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Omdat het COA en de gemeente dat wel met elkaar kunnen afspreken. Kijk, dat het niet mag van de Spreidingswet is iets anders dan dat het COA zich aan afspraken houdt, formeel of informeel. Die clausule staat daar los van. We kunnen een clausule opnemen in elk contract dat, mocht de Spreidingswet worden ingetrokken, wij wel de huidige doelgroep willen handhaven.

De **voorzitter:** Gaat u verder de heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Ik ben klaar. Dank u wel.

Motie nr. 2409-02 ingediend door Zoetermeer Vooruit
Stabiliteit in doelgroepverdeling

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 16 september 2024, gehoord de beraadslagingen;

constaterende dat:
- het college voornemens is om de voormalige Penitentiaire Inrichting beschikbaar te stellen voor maximaal 703 plekken aan het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) voor een periode van vijf jaar;
- er op dit moment een specifieke doelgroepverdeling wordt gehanteerd binnen de opvang, welke goede resultaten heeft opgeleverd zonder overlast;
- de Spreidingswet mogelijk invloed kan hebben op de huidige afspraken omtrent de doelgroepverdeling van de opvang;

draagt het college op:
- bij de verdere afspraken met het COA voorkeur te geven aan de huidige doelgroepverdeling van de opvang zoals deze op dit moment gehanteerd wordt, en dit mee te nemen in de definitieve afspraken met het COA.
- een uitzondering te maken in de gemaakte afspraken, waarbij in het geval de Spreidingswet wordt ingetrokken of niet in werking treedt, de doelgroepverdeling automatisch teruggaat naar de huidige situatie zoals deze nu wordt gehanteerd in de opvang;

en gaat over de orde van de dag."

De **voorzitter:** Dat heb ik iedere keer. Dank u wel voor de eerste termijn. Had u de motie wel of niet ingediend? Ja, dan ga ik naar mijnheer Nikerk en ik meld meteen dat mijnheer Nikerk zijn maidenspeech heeft. Dus dat betekent twee dingen. Niet interrumperen en hij heeft de tijd, maar hij gaat daar natuurlijk zeer prudent mee om. Zo ken ik hem. Mijnheer Nikerk.

De heer **Nikerk** (PvdA): Voorzitter,
Het begon met grote ontploffingen bij bezinestations in het hele land.

Er werd aan een gecoördineerde actie gedacht.
De grenzen in het noorden, oosten en zuiden zijn gesloten.
Alle verbindingswegen in het midden van het land zijn gebarricadeerd.
In Utrecht brak een grote brand uit.
Een gat met een doorsnede van duizend meter in het hart van de stad geslagen.
De wind stak woedend op, van de aarde recht naar boven.
Gevels breken, de daken reiken scheef over de straten.
Kolommen stof tollen rond tussen de huizen.
Iedereen wordt het zicht benomen.
De mensen bewegen zich tastend, blind tot buiten de stad.
In de grachten drijven lijken.
Er zwemmen honden die zich eraan tegoed doen.
Hier weet niemand wat daar aan de hand is.
Kinderen hebben gezien hoe hun ouders verpletterd werden.
Er liggen mensen onder puin met wonden die niemand verbindt.
Bij de grensovergangen in Groningen en Drenthe staan kilometerslange rijen tot in de provincie, kinderen, tassen, alles gestapeld in en op auto's.
Iedereen wil erdoor, iedereen wordt tegengehouden.
In het hele land zouden brandhaarden zijn, wie ze aanwakkerde wordt niet gezegd.
Niemand gelooft in toeval.
Boven Overijssel hangen gaswolken.
Ademen is stikken.
Protocol zegt dat de inwoners van Zwolle ramen en deuren gesloten moet houden.
Welke deuren, welke ramen, welke inwoners.
De mensen willen naar de Waddeneilanden.
Daar zou lucht zijn.
Anderhalf miljoen mensen rennen in dichte drommen.
Mensen vertrappen elkaar om de veerboten vandaag nog te bereiken.
Maar de wegen bestaan niet meer.
Het zijn brede scheuren, greppels vol brokken steen.
De eilanden zijn onbereikbaar, de veerboten varen niet uit.
Alle netwerken zijn uitgevallen.
Staat er nog een ziekenhuis overeind?
Er is een run geweest op de banken.
Wie met grof geld zwaait kan vervoer naar het westen krijgen, naar de kustplaatsen.
Alles en iedereen is in beweging.
De Veluwe staat in brand.
Aggregaten hebben het begeven.
Iedereen rent.
Tussen Delft en Leiden is een groep kinderen op drift.
Het is onveilig voor meisjes.
In de nacht worden ze uit de rijen geplukt.
Er komt geen drinkwater meer uit de kranen, provincie na provincie komt droog te staan.
De noodreservoirs in de duinen zijn gebroken.
Brabanders zouden massaal naar de Rotterdamse havens zijn getrokken,
Op de Maasvlakte doen zich verschrikkelijke taferelen voor.
De geruchtenstroom houdt aan.
Het Rijksmuseum is grotendeels ingestort.
Hoeveel overlevenden er zijn weet niemand.
Uit alle provincies zouden mensen naar de kusten trekken.
Er zeulen nog steeds mensen met hun spullen.
Het schijnt dat de Zeeuwse eilanden geïsoleerd zijn geraakt, delen van dijken zijn weggeslagen.
De eilanden drijven in westelijke richting.
Niemand kan de krachten beheersen.
Er is een onbekende troepenmacht door de oostgrens gebroken.
Het schijnt dat de regels veranderd zijn, maar van welk spel in godsnaam.
Waar is de overheid?
Er zouden tientallen boten klaarliggen om Nederlanders naar de overkant te brengen.
We zijn met duizenden.
Onze boten bezwijken bijna onder het gewicht van de mensen.

Er glijden lichamen over de randen van de boten.
Er keren boten terug.
Met levenden en doden.
Waar is de overkant?
Er is geen overkant.
We drijven verder.
We spoelen over de hele wereld aan.
Niemand zit op vluchtelingen te wachten.
Gelukszoekers.
Zo worden we genoemd.

Voorzitter, dit gedicht van onze oud-dichter des vaderlands en mijn oud-docent Anne Vegter schetst een horrorbeeld van wat er in een land kan gebeuren. We wensen natuurlijk dat dit fictie is. De waarheid is echter dat veel van wat omschreven wordt wel op de wereld plaatsvindt, in Gaza, in Eritrea, in Iran, in Nigeria. En als het om wensen gaat, zou het toch mooi zijn als dat verleden tijd zou zijn. Onze grote wens is dat asielopvang niet nodig zou zijn. Dat de PvdA ook een motie zou kunnen steunen om te stoppen met het opvangen van asielzoekers. Niet omdat we hard 'eigen volk eerst' roepen, maar puur omdat ze er niet meer zijn. Dat eenieder, waar je wieg ook staat, gelukkig en vrij kan zijn in zijn eigen gekozen omgeving. En terwijl wij dit vanavond bespreken, is in Ter Apel de noodsituatie uitgeroepen. Zolang ons ideaalbeeld van een wereld waarin asielopvang niet nodig is, nog geen werkelijkheid is, is het voor eenieders welzijn essentieel dat elke gemeente haar verantwoordelijkheid neemt. Volgens de PvdA is dat nu precies wat de Spreidingswet doet. Geen gemeenten meer die onder het mom van 'geen zin in' de lasten bij andere gemeenten leggen. Daarom dienen we dus ook het amendement van de VVD mede in. Daarbij komt dat we zien dat het college al een tussentijdse uitbreiding heeft geaccordeerd en dat er slechts een verschil tussen de huidige situatie en de gewenste situatie is van twintig plekken. De verandering is dus miniem. Zoals u begrijpt, heeft de PvdA geen bedenkingen bij dit raadsvoorstel. Wij zien graag dat wij, uit Zoetermeer, mensen die het nodig hebben en die dat recht verworven hebben, opvangen. Niet om wie zij zijn, maar om wie wij zijn. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Nikerk, voor uw maidenspeech. Dan ga ik over naar mijnheer Aiobi voor zijn eerste termijn.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, GroenLinks is blij dat Zoetermeer haar verantwoordelijkheid neemt in het bieden van opvang aan kwetsbare groepen. We hoorden net dat Ter Apel zo vol zit dat overwogen wordt om alleen vrouwen om kinderen toe te laten. De realiteit is dat als we niets doen, mensen vanavond in het gras moeten slapen. Ook begrijpen we dat de huidige locatie voor opvang misschien niet ideaal is, maar nu deze een permanenter karakter krijgt, vertrouwen we erop dat het COA erin zal investeren om de locatie geschikter te maken voor langdurig verblijf en daarbij te zorgen voor voldoende ondersteuning.
Wat betreft de alleenstaande minderjarige vreemdelingen herinneren wij de wethouder graag aan de toezegging om de raad voor het einde van het jaar te informeren over de concrete invulling van deze opgave. Dit is een belangrijk punt, zeker in het kader van de Spreidingswet. Daarnaast zijn we blij te zien dat de opvang in de huidige locatie tot nu toe soepel verloopt. Dit is een bevestiging van de inspanningen die zowel het COA als de gemeente leveren om de leefbaarheid in en rondom de locatie te waarborgen.
Tot slot willen wij benadrukken dat een goede samenwerking tussen het COA, de gemeente en andere betrokken partijen in Zoetermeer essentieel is. Het is van belang dat het COA blijft meewerken om de veiligheid en het welzijn van de bewoners te waarborgen. Ook willen we ervoor zorgen dat ondersteunende diensten als de DoeMee balie goed functioneren zodat bewoners weten waar ze terechtkunnen voor begeleiding en ondersteuning. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Aiobi voor uw eerste termijn, dan ga ik over naar mevrouw Van Damme voor haar eerste termijn.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Dank u wel voorzitter, ik zal het kort houden. De SP Zoetermeer vraagt het college, zoals eigenlijk ook toegezegd bij de commissievergadering om duidelijk geen amv's op te vangen omdat het COA zelf ook al heeft aangegeven dat de PI daar niet voor geschikt is.
En wat de enquête betreft, we zijn heel erg blij ermee dat die onder de buurtbewoners is verstuurd. En ik bedank nog even daarvoor, naar aanleiding van de commissievergadering, want ik kon zelf de enquête niet vinden maar ik kreeg hem wel. Super. Ik hoop dan ook dat het college daar inderdaad wat

mee doet en het blijft volgen. Wij zullen het voorstel dus steunen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter:** Dank u wel voor uw eerste termijn. Daarmee kom ik als het goed is aan het eind van de eerste termijn van de gemeenteraad en is mijn voorstel de vergadering te schorsen tot 21.30 uur, tien minuten. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De **voorzitter:** Ik heropen de vergadering en ik geef het woord voor de eerste termijn van het college aan wethouder Frinking. Gaat uw gang.

Wethouder **Frinking:** Dank u wel voorzitter, ik had eerder grappenderwijs gezegd dat ik ook met mijn maidenspeech bezig ben, maar daar werd niet positief op gereageerd, begreep ik dus dan ga ik u maar antwoord geven en hopen dat het allemaal goed uitkomt.
Allereerst dank voor de inbreng en dank voor de steun die ik toch voel voor het raadsvoorstel. Maar ik hoorde ook bedenkingen en ik hoorde ook wensen. Ik wil op een aantal dingen dan ook even ingaan. Allereerst hebben we volgens mij een heel goed debat gehad in de commissie. Heel veel vragen zijn toen gesteld en zijn ook hopelijk goed beantwoord. Er zijn er nog een paar over.
Even over de Spreidingswet. Die gaat over de opvang van statushouders en vluchtelingen en dat is dus een wettelijke taak omdat we de taak van de wet uitvoeren. Tegelijkertijd nemen wij, als college, en hopelijk ook u als raad, de maatschappelijke verantwoordelijkheid en zijn we solidair met gemeenten als Ter Apel. We doen dat met als doel een evenredige verdeling van de opvang. Zoals meerdere partijen ook zeiden 'kunnen wij voldoende zorgen dat ook andere partijen, andere gemeenten, de opvang gaan doen zoals wij dat eigenlijk de afgelopen jaren al hebben gedaan?' Ik ben het daar erg mee eens en zal er ook zeker op letten, maar het is in feite al het doel waar we mee bezig zijn. We doen dat in ieder geval binnen de regio en we hebben dat gesprek met negen andere gemeenten.
U heeft een aantal vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over de communicatie en de goede communicatie met onze inwoners. Daar zijn we het ook heel erg mee eens. Het is heel belangrijk dat inwoners zich gehoord en ook gesteund voelen, zowel op momenten dat het goed gaat en dat iedereen weet hoe we hiermee bezig zijn, maar zeker ook op momenten dat mensen denken 'het gaat niet goed en we willen daarin verder gehoord worden'. Het CDA had het onder andere over een klankbordgroep. Ze stellen ons voor dat we in ieder geval in de buurt van de PI brieven gaan sturen om mensen uit te nodigen om zich bij een klankbordgroep te melden. Dat is natuurlijk al eerder gebeurd. Dat is na verloop van tijd niet nodig gebleken, maar als dat alsnog aan de orde kan komen, dan kunnen we dat zeker doen.

De **voorzitter:** Wethouder Frinking, een interruptie van mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank u voorzitter. Ik begrijp uit de woorden van de wethouder dat ze dan ook een voorstander is van het referendum. Als ze graag alle mensen wil horen en ook al hun problemen in deze casus wil horen, dan denk ik dat alle Zoetermeerders gehoord dienen te worden, omdat het alle Zoetermeerders ook aangaat. Ik hoor nu over een klankbordgroep en een selecte groep in de directe omgeving, maar bedenk wel dat het een druk geeft op onze zorg, onze woningvoorraad, et cetera. Het zou dus van belang zijn dat alle Zoetermeerders worden gehoord en niet een selectief groepje dat eromheen woont, maar gewoon elke Zoetermeerder die hier gewoon last van ondervindt. Met de woningnood, met de tekorten in de zorg, et cetera. Is de wethouder van mening dat een referendum inderdaad te prefereren valt?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Ik was eigenlijk van plan om pas later op uw opmerkingen te reageren. Als u dat goed vindt, doe ik dat dan ook straks want ik kom er zeker op terug. Maar dit is niet wat ik bedoel als het gaat over een gesprek en horen wat er onder de inwoners gebeurt.
Er zijn ook vragen gesteld en aandacht...

De **voorzitter:** Wethouder Frinking, een interruptie van de heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de wethouder zojuist zeggen dat er brieven worden gestuurd naar omwonenden om ze te betrekken bij wat er allemaal gebeurt in de PI. We hoorden net van de fractie van de PVV dat ze hebben gesproken met mensen aan de

Rokkeveenkant die niet zijn betrokken in het verleden. Of dat nu wel of niet is gebeurd, laat ik even in het midden, maar zal wanneer er nieuwe brief worden verstuurd, ook die groep aan de Rokkeveenkant worden meegenomen?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Het precieze verspreidingsgebied gaan we nog even bekijken. Maar even over de enquête die uitgezet is. Dat waren de meer dan 5000 brieven die toen verstuurd zijn. Dat is echt in een breed gebied geweest in de omgeving van de PI. Daar hebben ook ruim 800 mensen op gereageerd. Dus niet iedereen heeft gereageerd, maar we hebben wel heel breed uitgezet.

De **voorzitter:** De heer Meijroos, gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, dank u wel. In het kader van vragen uit de buurt. Er wordt heel erg hosanna geroepen over de enquête die is gehouden. Echter, ons bereiken berichten dat er wel degelijk opstootjes en incidenten zijn geweest. Kunt u daarop reflecteren?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Ja, dat hebben we ook in de commissie aan de orde gehad. Er zijn meldingen gemaakt, maar dat heeft te maken met wat er in de PI zelf gebeurde. Maar we hebben, zo zegt de politie, geen andere meldingen gehad. Dus er is niet gemeld dat er bedreigingen waren. Dus daarop hebben we uiteindelijk niet kunnen acteren. We hebben wel bijvoorbeeld, toen het ging over zwerfafval, daar actie op ondernomen, waar het ging over lampen in de tunnels hebben we daar ook actie op ondernomen.

De **voorzitter:** Gaat u verder, wethouder?

Wethouder **Frinking:** Dank u wel voorzitter. Dan de aandacht voor de amv's. We hebben in ons voorstel ook gezegd dat we de PI hebben aangewezen als plek, enige plek, om opvang te doen voor de statushouders. Het COA heeft aangegeven dat zij dat geen geschikte plek vinden voor amv'ers. Wij hebben vervolgens gezegd dat, gezien de druk op onze voorzieningen en de kwetsbaarheid van deze doelgroep, we het niet verantwoord vinden om dan ook opvang voor amv's elders mogelijk te maken. Dat is hoe we kijken naar de opvang van amv's.

De **voorzitter:** Ik zie twee interrupties, eerst mevrouw Bakkers.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Ja, dank u wel voorzitter. We hebben het even technisch nagevraagd. Mijn collega, de heer Wesstein heeft dat gedaan. Dat die penitentiaire inrichting dan niet geschikt zou zijn, is allemaal heel goed voorstelbaar. Maar u zegt dan eigenlijk best snel 'nou, dan is er in Zoetermeer verder ook helemaal geen plek voor deze jonge mensen'. Gaat dat niet wat snel? Denkt u niet 'goh, laat ik even een tussenstap nemen en even inzetten om te kijken welke andere geschikte plek er wel zou zijn binnen Zoetermeer'?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Het punt zit hem ook in nadat ze opgevangen zijn en op een locatie zitten. Daarna hoort er ook gewoon heel goede begeleiding te komen. Die voorzieningen zijn of vol of daar is tekort aan capaciteit, dus dat is ook de reden dat we zeggen dat wij de voorzieningen eigenlijk niet hebben om ze op te vangen.

De **voorzitter:** Mevrouw Haak.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Ja, dank u wel voorzitter. We hebben in de commissie natuurlijk ook al even gesproken over de amv's en toen heeft mevrouw de wethouder ook aangegeven dat er geen plek was in Zoetermeer. Wij kunnen ons dat best goed voorstellen, maar er is geen duidelijk antwoord gekomen op de vraag 'wat gebeurt er dan?' Het is wel onderdeel van de opgave die wij hebben. Als wij als Zoetermeer zeggen 'dat is bij ons niet mogelijk', krijgen we dan zestig andere asielzoekers in plaats van die amv's? Of moeten we alsnog ergens die amv's kwijt of moeten we ze uitruilen met andere gemeenten?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Kijk, ons voorstel is dat die aantallen, die 703, de totale taakstelling vormen. De taakstelling is opgebouwd uit de zestig amv's en het restant en wij zeggen 'we pakken de totale taakstelling van die 703 en dat is wat we aanbieden'. Dus we komen niet onder het totaalaantal, maar we pakken het geheel.

De **voorzitter:** Mevrouw Haak.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Feit blijft dat er ergens zestig kinderen geplaatst moeten worden. En ik maak me een beetje zorgen omdat wij uiteindelijk toch met dat probleem moeten dealen. Hoe ziet u dat zelf?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Daarom hebben we het regionaal overleg en in dat regionaal overleg zullen we kijken waar de andere gemeenten tegenaan lopen en hoe we elkaar daarin kunnen helpen.

De **voorzitter:** Mevrouw Bakkers.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Maar dan toch nog even een doorvraag, want als wij dat probleem hier hebben, kan ik me voorstellen dat andere gemeenten tegen dezelfde problemen aanlopen. U zegt 'wij hebben daar geen capaciteit voor, et cetera'. Maar als andere gemeenten ook tegen die problemen aanlopen, krijgt u de opdracht toch gewoon per kerende post terug? We zien vanavond de noodsituatie in Ter Apel. Het wel of niet buiten moeten slapen, van mensen. Is dat niet een aansporing om toch nog eventjes extra uw best te doen om te kijken 'oké, misschien is er geen capaciteit, maar kunnen we de puzzel anders leggen om toch voor die zestig jonge mensen opvangplekken te regelen'?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Daar is dus het overleg voor, want het kan zijn dat bij andere gemeenten andere problemen zitten en daar willen we het met elkaar over hebben. Dit is wat ons voorstel is, gewoon de 703, de taakstelling en deze zo invullen.

De **voorzitter:** Nog heel kort, mevrouw Bakkers want anders vervallen we in herhaling.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Dat klopt, maar het is ook een heel belangrijk thema, voorzitter. Als u mij toestaat nog één korte vraag inderdaad. Ik denk toch wel dat het heel belangrijk is dat... Oké, u gaat dan in gesprek, neem dan die ruimte, maar wanneer komt u dan bij ons terug? Wanneer is het gesprek voldoende gevoerd en komt u bij de raad terug met of het goede nieuws dat deze jonge mensen opgevangen kunnen worden in de regio of met het bericht 'we hebben nog geen opvang voor deze jonge mensen'. Wanneer is dat en wanneer kunnen we dan uw berichten daarover ontvangen?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** We zijn nu aan het spreken – dat gebeurt in meerdere gemeenten – over de taakstelling. De input moet voor 1 november a.s. bij de minister zijn. Dus dat is waar we met zijn allen naartoe werken. Er zit een vrij strak schema in deze onderhandelingen, om het zo te zeggen, met de andere gemeenten zodat het bod uiteindelijk 1 januari a.s. bij de minister ligt.

De **voorzitter:** Ik kijk naar mijnheer Duiven want die had ook zijn hand omhoog.

De heer **Duiven** (VVD): Ja, zeker voorzitter. Over dit onderwerp hebben we in de commissie ook uitvoerig gesproken, daar ging het over een plan B of een alternatief plan voor 'stel dat'. Ik vond het antwoord van de wethouder toen heel krachtig en heel duidelijk. De wethouder zei 'ik ga niet met een reserveplan of een plan B op pad, dit is het aanbod. Dit is wat de inzet is van de onderhandelingen'. Als je een opening geeft dat je nog een plan B en een plan C hebt, en de collega van D66 zit een beetje op dat spoor, ben je natuurlijk je onderhandelingspositie kwijt. Ik vind de inzet van wat Zoetermeer nastreeft ten aanzien van die zestig amv's heel helder. Laat het college daarvoor gaan. Staat het – dat is mijn vraag – college en staat de wethouder nog steeds achter dat krachtige antwoord dat ze op eenzelfde vraag in de commissie heeft gegeven?

De **voorzitter:** Ja, ik zat op uw vraag te wachten. Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Dit is zo'n mooie ondersteuning, dank daarvoor. Dat is zeker nog steeds het standpunt. Dat is ons voorstel.

De **voorzitter:** Dank u wel. Dan stel ik voor dat u verdergaat met andere onderwerpen. Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Ja. Dan wil ik ingaan op de verschillende moties en amendementen die zijn ingebracht. Misschien is het willekeurig, maar ik begin bij de Zoetermeerse VVD en hun amendement Breng de asielketen op orde. Dat is een amendement dat we zeker kunnen steunen, het past ook goed bij de oproep die de VNG gedaan heeft. Dit is zeker iets dat we zouden willen inbrengen en voor de rest is het natuurlijk oordeel raad.
Het amendement van de LHN om weer in gesprek te gaan met de gemeenteraad als de...

De **voorzitter:** Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Met betrekking tot het amendement van de VVD zijn we een beetje aan het worstelen 'wat staat er nou precies?' Stel dat dit amendement wordt aangenomen, wat gaat u dan concreet doen?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Dan ga ik zorgen – maar dat is dan natuurlijk mijn inbreng en er is geen garantie dat het erin komt, maar dat is wel de inzet – dat we dit expliciet opnemen in het voorstel dat naar de minister toegaat zodat wat we vanuit de gemeente vinden over dat de asielketen op orde moet komen, ook via onze individuele weg bij de minister terechtkomt.

De **voorzitter:** Mijnheer Boerboom nog en dan mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Dat betekent wat u betreft ook dat u het rijk wilt aansporen om de instroom terug te dringen?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** We hebben het over de asielketen op orde brengen en dat kan op allerlei vlakken gebeuren en het kabinet heeft al gezegd dat het daarmee bezig is. Zij zoeken uit of dat bij de instroom is. Maar dat is even wat we neerleggen bij de minister en ik denk dat dat ook de insteek is om de asielketen op orde te brengen.

De **voorzitter:** Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank u voorzitter. De wethouder heeft het over de asielketen op orde brengen. Als er nu één ding gebeurt, dan is het juist dit. Ze zijn de asielcrisis aan het uitroepen, de Spreidingswet gaat van tafel, het wordt moeilijker om gezinshereniging te doen. Dus ze zijn ermee bezig en toch, voorbarig, voordat het besluit er komt, moeten we nu al, hup hup, even snel, de naam bij het kruisje zetten en voor vijf jaar dit aftekenen. Als de wethouder hier dus echt een gevoel bij heeft dat dat iets goeds is, neem dan die afwachtende houding aan, want we hebben geen haast. We hebben tot februari. En wacht even af wat die asielketen dan gaat doen. Is de wethouder dat met mij eens?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Nee. En ik reageer op het voorstel, zoals het omschreven is door de VVD, dus wat dat betreft, als u zegt 'wie moet ik aanspreken?', zijn dat in ieder geval de VVD en de andere partijen die dit hebben ingediend. Maar ja, zeker, het is gewoon heel goed als de hele asielketen op orde wordt gebracht.

De **voorzitter:** Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Even los van van wie dat amendement komt. Zij geeft een advies aan de raad om dat aan ons oordeel te laten en ik wil gewoon de mening van de wethouder weten. Ik wil weten hoe zij erin staat en hoe serieus we dit amendement kunnen nemen, wat ze ermee gaat doen. Wat ze nu eigenlijk zegt 'dat amendement staat als een vlag op een modderschuit want dan is het toch al getekend', dan neem ik het ook zo aan. Maar ik neem aan dat u dat niet bedoelt richting de VVD, dat het voor de bühne is, maar dat u er echt concreet wat mee wilt. Dat wil ik dus verkennen bij u. Oké, als u inderdaad die asielketen zo belangrijk vindt als u nu aangeeft, als u wilt dat daarnaar geluisterd wordt en u weet dat er nu kenteringen zijn, dan wacht u dat toch af?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Nee, ook deze keer ben ik het niet met u eens.
Ik ga door naar het amendement van de LHN.

De **voorzitter:** Ik ga voor u verdergaat nog even onderbreken want er waren nog wat andere interrupties. Mijnheer Van der Vlies en mijnheer Duiven zag ik ook.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ja voorzitter, ik wilde eigenlijk nog even reageren op mijnheer Van den Boomgaard. Die zei 'een vlag op een modderschuit' en ik vind dat eigenlijk wel gepast bij zijn eigen inbreng. Want als de heer Van den Boomgaard of FVD werkelijk zoveel vertrouwen heeft in dat kabinetsbeleid over afname van de instroom, op wat voor manier het dat ook wil doen, en dat het ook daadwerkelijk lukt, dan hoeft u zich toch helemaal geen zorgen te maken, want dan loopt die PI toch helemaal leeg? Dan is er toch helemaal niets aan de hand? Dan is dat ding toch in no time leeg, als u daar zoveel vertrouwen in heeft? Dus wat is nu precies het probleem om te tekenen voor vijf jaar als toch die problemen in de asielketen in no time zijn opgelost?

De **voorzitter:** Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Twee dingen hierover. Eén, we gaan een kentering tegemoet en zolang wij dus blijven tekenen bij het kruisje, zal dat inderdaad alleen maar vertraging zijn totdat er weer ander beleid komt. Dat wil ik dus bij dezen voorkomen. Dus we moeten die vijf jaar nooit en te nimmer tekenen, want dan pas geven we dit kabinet echt de kans ook succesvol te zijn. En als FVD een bijdrage kan leveren om dit succes mede mogelijk te maken, zullen we dat doen. Ten tweede, over bang zijn, want daar hebben we het dan over, als het succesvol is, dan is het overbodig. Die opmerking kan ik natuurlijk ook makkelijk pareren, als het gaat om die enquêtes. Ik hoor de ene partij na de andere partij zeggen dat ze superblij zijn en dankbaar dat de burger gehoord wordt. Maar dan komt er een concreet voorstel om een referendum te houden of in ieder geval dat mogelijk te maken en dan, zoals ik tot nu toe begrepen heb, naar wat ik proef binnen sommige partijen, geeft er niemand thuis. Dus ja, ik neem dus aan, als u dan toch voor het succes gaat, via u voorzitter, mijnheer Van der Vlies, dan stemt u dus ook voor het referendum. Fantastisch.

De **voorzitter:** Ik kijk of mijnheer Van der Vlies nog behoefte heeft. Dat is niet het geval. Mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Ja. Voorzitter, geen vraag maar ik wil de wethouder bedanken voor het uitstekend beantwoorden van de vraag over ons amendement. Dank.

De **voorzitter:** Dat lijkt me voldoende. Dan stel ik voor dat u verdergaat met de andere amendementen en moties.

Wethouder **Frinking:** Dank u wel. Het gaat goed tussen ons.
Ik was bij het amendement van de LHN. Ook dat kunnen wij steunen, zeker om, als de wet is ingetrokken, met elkaar zo spoedig mogelijk in gesprek te gaan. Dan zitten we in een nieuwe tijd, nieuwe situatie en dan moeten we even met elkaar de stand opmaken van wat het allemaal betekent.

De **voorzitter:** Wethouder Frinking, twee interrupties. Eerst de heer Mohammadian en dan mevrouw Haak.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Ja dank u wel voorzitter, even een vraag aan de wethouder. De wet wordt ingetrokken. Laten we daar van uitgaan. Dan gaan we met de raad in gesprek

met u. Maar wat voor gevolgen heeft het voor het besluit dat we vanavond nemen? Want als je een afspraak hebt gemaakt met het COA, kunt u daar niet onder uit.

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Als de wet wordt ingetrokken, dan zit er een heel verhaal aan vast van wat de gevolgen zijn van die wet. Dat is wat het kabinet dan moet doen. Dus dat kan niet alleen maar zeggen 'we nemen de wet terug en voor de rest zoekt iedereen het maar uit', tenminste, daar ga ik in ieder geval van uit. En dan zul je met elkaar moeten vaststellen wat dan wel en niet nog speelt. En het COA is een onderdeel van het ministerie en werkt in opdracht van de minister. Dus dat heeft geen zelfstandige bevoegdheid om allerlei dingen te doen die niet passen bij het kabinetsbeleid.

De **voorzitter:** De heer Mohammadian nog?

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Dan zou je nog altijd in theorie wel vast kunnen blijven zitten aan het contract en vijf jaar lang opvang moeten bieden. Ik bedoel maar, de gemeente is ook een deel van de overheid en wij krijgen ook niet genoeg geld voor de jeugdzorg. Dus het is niet zo makkelijk als u het nu schetst.

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Ik denk dat we moeten vaststellen, als dat het momentum is, dat we dan gaan kijken en niet speculeren op mogelijke veranderingen die we niet kunnen voorspellen.

De **voorzitter:** Ik ga nog naar mevrouw Haak.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Ik had in principe precies dezelfde vraag, maar ik wilde wel vast doorgaan en dat heeft ook te maken met de vraag die ik in mijn tekst had gesteld. Is het dan mogelijk? Want ik vind het ook wel een risico als we straks vastzitten aan het contract van vijf jaar. We hebben op geen enkele wijze garantie gekregen dat we daar dan onderuit kunnen op het moment dat de Spreidingswet wordt ingetrokken. Is het mogelijk om in de contractonderhandelingen met het COA een zogenaamde opt-out – ik heb het even zo genoemd, maar noem het wat je wilt – dus een dergelijke clausule op te nemen?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** In de Spreidingswet is de taakstelling opgenomen. Dat is één voorwaarde in de Spreidingswet en de tweede voorwaarde is dat die voor vijf jaar is. Als wij niet die vijf jaar nemen, dan is het geen duurzame opvang. En als het geen duurzame opvang is, telt de taakstelling niet mee. Dus dat maakt het ingewikkeld om te zeggen 'we nemen een opt-out op die vijf jaar'. Ook hier denk ik dat we dat in die situatie met elkaar moeten bespreken omdat dat niet alleen voor ons geldt. Dan geldt dat dus voor heel Nederland op dat moment.

De **voorzitter:** Mevrouw Haak.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Ik snap dat het misschien ingewikkeld is, maar het zou wel fijn zijn als het college in ieder geval de intentie heeft om dat te bespreken, want het komt er dan dus eigenlijk op neer dat we vanavond wel of niet voor vijf jaar gaan verlengen. En we horen ook dat er best veel risico's aan zitten; de amv's waarvan we eigenlijk nog niet zo goed weten wat we daarmee gaan doen, die we misschien toch nog wel krijgen, het doelgroepenbeleid dat losgelaten wordt. Dus ik vind dat best risicovol. En als het college ook niet voornemens is om op een of andere wijze daar een uitzondering of een clausule of iets dergelijks voor in te bouwen, dan moeten we even overleggen met de fractie denk ik.

De **voorzitter:** Wethouder Frinking, nog een reactie?

Wethouder **Frinking:** Ik denk dat wij gewoon moeten... Het voorstel dat voorligt, is het in te vullen op de manier zoals we dat nu voorstellen. Dat is het volgen van datgene wat in de Spreidingswet zit, met onze uitzonderingen als het gaat over de amv's. Dus dat nemen we wel degelijk mee. En voor de rest, wat als de Spreidingswet al dan niet ingetrokken wordt en wat heeft dat dan voor consequenties? Dat is eigenlijk het gesprek dat we dan moeten voeren, zoals de LHN dat voorstelt.

De **voorzitter:** Ik zie heel veel handen, maar ik wil ook wel voorstellen om straks naar het volgende onderwerp te gaan. Maar ik ga eerst nog even naar mevrouw Brouwer, dan de heer Mohammadian en dan mijnheer Nikerk.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja voorzitter, ik begrijp eigenlijk niet zo goed waarom we het gesprek aan het voeren zijn over het feit dat we plotseling van de opvang af zouden willen als de Spreidingswet zou worden ingetrokken. Want ook voor de Spreidingswet hadden wij de opvang en waren we gewoon tevreden. Dus ik begrijp eigenlijk helemaal de noodzaak van de discussie niet.

De **voorzitter:** Dat is geen echte vraag. De heer Mohammadian niet meer? Mijnheer Nikerk, gaat uw gang.

De heer **Nikerk** (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. De wethouder reageerde net op – voordat ik het weer verkeerd zeg – het amendement van de LHN. Ik lees dat amendement vooral als 'als de Spreidingswet wordt ingetrokken, hebben we een nieuwe situatie. Daar moeten we het over hebben'. Vindt u dit amendement niet volledig overbodig?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Nee, ik denk dat het goed is als u zich uitspreekt over of u dat ook vindt of niet. Ik denk dat het uw oordeel is of u het overbodig vindt of niet, maar ik denk dat wij het kunnen steunen. De gedachte is dat als er een nieuwe situatie is, je mooi het gesprek met elkaar kunt aangaan.

De **voorzitter:** Ik stel voor, want volgens mij is hier voldoende over gewisseld, dat u verdergaat met de andere amendementen en moties.

Wethouder **Frinking:** Ja, dan ga ik even naar het... O ja, ik kan ook eerst de amendementen doen. Dan kom ik bij de twee amendementen van FVD. Prematuur collegebesluit nodig noch wenselijk. Ik heb eerder gezegd dat we de Spreidingswet volgen en omdat we in dat opzicht volgen is dat ons voorstel. Dus daarmee is het niet... Ontraden we dit en geven we zelfs een negatief advies op dit amendement.

De **voorzitter:** Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja voorzitter, ik zit toch een beetje met mijn oren te klapperen. Ik bedoel, eindelijk krijgen we, zoals het er nu naar uitziet, onze gemeentelijke autonomie terug en kunnen we beslissen. Wat doet de wethouder? Die verschuilt zich nog steeds achter landelijk beleid dat gaat verdwijnen. Dat is toch eigenlijk van de zotte? En het dan nog even snel, snel doen. Laten we dan pas op de plaats maken en kijken wat er daadwerkelijk gaat gebeuren. En dan kijken wat er moet, volgens landelijke regels, of moet, zoals ik hoop, vanuit de gemeentelijke, autonome keuze. Zolang we dat niet doen, neemt u dus een voorschot op wat was, zolang dat kan, om dit door te drukken en u te verschuilen achter de landelijke Spreidingswet, maar dus niet de gemeentelijke autonome belangen te bedienen.

De **voorzitter:** Nogmaals, ik wil u echt verzoeken iets kortere interrupties te doen, want volgens mij is het punt helder. Wethouder Frinking, wilt u daarop reageren?

Wethouder **Frinking:** Ik kan alleen maar herhalen dat wij nu de Spreidingswet hebben en nu de Spreidingswet gaan uitvoeren.

De **voorzitter:** Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja voorzitter, met alle respect, regeren is vooruitzien en we weten allemaal wat er gaat komen en we weten welke kant het opgaat. Toch blijft dit college, blijft deze wethouder zich hierachter verschuilen, terwijl naar alle waarschijnlijkheid deze Spreidingswet zal verdwijnen en de asielcrisis ook nog eens een keertje uitgeroepen kan worden. Waarom blijft en moet de wethouder dan zich hier toch aan vasthouden? Wat is er nog meer? Waarom vindt u dat dit moet?

De **voorzitter:** Volgens mij is het punt helder. Dat heeft u net ook gemaakt. Maar ik ga eerst naar de raadsleden, tenminste, ik weet niet of de wethouder ook behoefte heeft? Mijnheer Weekenstroo en dan zag ik mevrouw Kraneveldt nog.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voorzitter, ik heb de heer Hebly, uw commissielid, in de commissie ook al een lesje staatsrecht gegeven. Op het moment dat in de Tweede Kamer een wet wordt ingetrokken, hoeft dat niet te betekenen dat er in de Senaat eenzelfde meerderheid voor is, waardoor de wet daar wordt ingetrokken. Uiteindelijk moet door beide Kamers de wet aangenomen worden alvorens er sprake kan zijn van niet meer bestaan van de Spreidingswet. Ik moet u er wellicht aan herinneren dat de huidige coalitie geen meerderheid heeft in de Senaat, waardoor dus mogelijk, zeer waarschijnlijk, de intrekkingswet daar niet wordt aangenomen.

De **voorzitter:** Ik ga even naar mevrouw Kraneveldt. Ja, gaat uw gang en graag kort als het kan, mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Nou, hij adresseert mij dus dan zou ik het wel fijn vinden als ik daarop kan antwoorden. Allereerst, ik heb geen behoefte aan lesjes. Ik zit hier puur om de Zoetermeerder te bedienen waarvan ik het mandaat heb en waarvoor ik moet opkomen. En ten tweede, als we het over de lesjes hebben, het is geen losstaand iets. Het is een algehele tendens en die zien we niet alleen in Nederland, die zien we overal. Het kan dus inderdaad, zoals mijnheer Van der Vlies net ook terecht aansneed, een langere termijn kennen. Daarom vind ik juist dat wij, met onze autonome keuze die we wel kunnen maken en die we dus naar alle waarschijnlijkheid ook kunnen maken, die gelegenheid moeten pakken.
En een Senaat of niet, ik vind dat wij een signaal moeten afgeven, zeker gezien de financiële zorgen die we erom hebben, zeker gezien de woningnood die we hebben, zeker gezien de zorgtekorten die we hebben. En ja, u mag mij een lesje lezen, maar ik ben hier voor de Zoetermeerder, daar zal ik voor blijven opkomen. Laat dat dan uw les zijn.

De **voorzitter:** Dank u wel. Dat was mijnheer Weekenstroo. Ik kijk even naar mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, hij krijgt er toch nog gratis een lesje bij. Mijnheer Van den Boomgaard, er staat hier een wethouder. Dat is precies wat ze doet. Ze houdt zich namelijk aan de wet, de wet die geldt. Als het anders wordt, wordt het anders. Dus complimenten voor de wethouder en u zou ook blij moeten zijn met een wethouder die zich aan de wet houdt.

De **voorzitter:** Oké, maar volgens mij hebben we echt deze argumenten voldoende gewisseld. Het standpunt van het college is helder. Ja, maar nogmaals, ik verzoek u kort te zijn, want het is echt een herhaling van zetten aan het worden op dit moment.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, er wordt op mij gereageerd. Ik vind het gewoon fijn als ik een weerwoord daarop kan geven, dus dan moet u de rest van de raad aanspreken.

De **voorzitter:** Dan stel ik voor dat u nu kort reageert, maar ik herken nu eenmaal als voorzitter dat we dit al een paar keer hebben gewisseld met elkaar en ik denk niet dat er een heel ander standpunt uit voortkomt. Maar gaat uw gang, u mag reageren.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Ook voor de PvdA dan nog heel duidelijk: het gaat er niet zozeer om dat de wet er nu is. Het gaat erom dat regeren vooruitzien is, dat we dus kijken naar wat komen gaat en wat het belang van de Zoetermeerder behartigt. Dus we kunnen nu wel zeggen 'ze dient de wet', maar daar gaat het juist om. Dat doen we prematuur, want we weten dat het naar alle waarschijnlijkheid gaat vervallen. En toch moet nu, stante pede, die keuze gemaakt worden. Als u dan terecht, want we hebben nog de tijd, zegt 'we wachten er nog op',...

De **voorzitter:** Ik ga u nu even interrumperen want u heeft dit echt al een paar keer gememoreerd.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): ...dan geef ik u gelijk.

De **voorzitter:** Ik stel voor dat we dit punt nu afronden. Er is een duidelijk advies van het college over uw amendement. U kunt daar straks als raad een oordeel over geven bij de stemmingen en u kunt daar ook in uw tweede termijn overigens nog wat van vinden. Ik stel voor dat de wethouder verdergaat met de afronding van moties en amendementen. Gaat uw gang.

Wethouder **Frinking:** Dan het amendement over wensen en bedenkingen van het referendum. Het kan

niet in onze verordening. Het verschil met De Voorde is dat op het voorstel van De Voorde met wensen en bedenkingen, een raadsvoorstel volgde. Dan kun je wel een referendum erover houden, maar het vervolg van dit is een collegevoorstel en dan zit er geen referendummogelijkheid onder. Dus vandaar een negatief advies op dat amendement.
Dan op Zoetermeer Vooruit. Ik begrijp uw intentie om de doelgroepen in stand te houden. Alleen kan dat niet. In de Spreidingswet is aangegeven dat er geen onderscheid meer gemaakt wordt in doelgroepen. Het is iets dat ik natuurlijk mee kan nemen en kan inbrengen, maar dat laat ik ook een beetje aan het oordeel van de raad.
Maar uw tweede bullet, over uitzonderingen maken en dan weer terugkomen in de huidige situatie, is eigenlijk iets waarvan ik denk 'kijk naar het voorstel van de LHN, kijk op dat moment waar we staan en wat we dan moeten doen'. Dus in deze zin vind ik dat voor mij niet uitvoerbaar.

De **voorzitter:** De heer Mohammadian zag ik voor een interruptie. Gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, allereerst dank aan de wethouder voor de beantwoordingen, oprecht. Wel wil ik even reageren. Waarom zouden we niet... Voorkomen is toch beter dan genezen? We kunnen toch beter zo'n clausule opnemen, dat houdt de Spreidingswet niet tegen, dan dat we achteraf met elkaar gaan praten. En dan is de vraag of wij wel verandering kunnen brengen in het doelgroepbeleid.

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Dat is de tweede bullet, om dan iets af te spreken over iets dat we eigenlijk dan niet weten. Dan moet je een soort van toekomstig... Dan moet je voor de toekomst iets bedenken waarvan je niet weet hoe het er dan uitziet. Dus misschien komen er wel heel andere afspraken uit voort, en dan heb je nu afspraken gemaakt waarmee je dan misschien weer tegen allerlei andere grenzen aanloopt. Dus ik zou niet adviseren om dat op deze manier te doen. Ik kan hem niet uitvoeren op deze manier.

De **voorzitter:** Dat is een helder advies, lijkt me. Nog een heel korte reactie, gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Zou het dan misschien mogelijk zijn dat er dan bijvoorbeeld een clausule is dat de onderhandelingen weer opengesteld worden en dat we weer onderhandelen met het COA? Is dat een mogelijkheid?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Dat is wat je volgens mij in het amendement van de LHN ziet. Dat is dat we daar het gesprek over aangaan, want je weet helemaal niet waar je staat op dat moment.

De **voorzitter:** Oké. De heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Ja, dan gaan wij als raad het gesprek daarover aan maar niet met het COA. We kunnen niet onder het contract van het COA uitkomen op dat moment.

De **voorzitter:** Nog kort wethouder Frinking en dan is het echt aan de raad wat mij betreft. Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** Dat is wat wij volgens mij net ook bespraken, wat ga je dan met het COA wel en niet bespreken? Het COA valt onder de minister en als er een nieuwe wet is, zul je op dat moment ook met het COA in overleg moeten.

De **voorzitter:** Wethouder Frinking, gaat u verder.

Wethouder **Frinking:** Dan de laatste motie van de PVV. Ja, gezien het feit dat we de Spreidingswet willen uitvoeren is het een negatief advies voor deze motie.

De **voorzitter:** Dank u wel wethouder Frinking voor uw eerste termijn van het college. Ik kijk rond of iedereen al in staat is om aan de tweede termijn van de raad te beginnen. Als dat het geval is, begin ik met mijnheer Van den Boomgaard. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Om maar niet in herhaling te vervallen zal ik het kort houden, voorzitter. We zijn met erg prematuur beleid bezig om snel dingen erdoorheen te jassen voordat de Spreidingswet definitief van tafel is en de asielcrisis wordt uitgeroepen.
Daarna heb ik ook aangegeven dat er heel veel voorstanders van of blije mensen over enquêtes zijn. Laten we dan iedereen die problemen kan ondervinden in Zoetermeer die problemen kan ondervinden horen middels een referendum blijft mijn standpunt.
En daarnaast roep ik, met betrekking tot het andere amendement dat wij hebben aangegeven, toch even de heer Nawijn op en ook nog wel een beetje de VVD om daarnaar te kijken. Want als die clausule niet mogelijk is zoals de wethouder zegt, wat ik trouwens betwijfel, is een vijf jaar verlenging gewoon te veel voor Zoetermeer. Ons amendement roept dus op om het na een jaar gewoon te herzien, afhankelijk van hoe dan de vraag erbij hangt. Dank u voorzitter.

De **voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Van den Boomgaard. Dan mevrouw Haak, tweede termijn. Gaat uw gang.

Mevrouw **Haak** (PDvZ): Dank u voorzitter, wij zijn heel teleurgesteld dat een dergelijke opt-outclausule of zoals in het geval van Zoetermeer Vooruit, om doelgroepenbeleid te herzien, niet mogelijk is. We zien inderdaad het amendement van LHN toch net iets anders. Dat gaat over het gesprek met ons. Dus wij gaan als fractie ons nog even beraden op wat we hiermee doen. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mevrouw Haak. Mevrouw Brouwer, tweede termijn. Gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter. Ik zei net in mijn inbreng al dat we eigenlijk de verkeerde discussie aan het voeren zijn. Eigenlijk gaat de hele discussie over de Spreidingswet en daarbij gaat de Spreidingswet niet over ons, maar laat ik niet in herhaling vallen.
Ik hoorde net een stukje over 'we moeten eerst maar afwachten wat moet en dan gaan we dat doen'. Maar we hebben hier niet de afspraak dat we samen gaan doen wat moet, we gaan samen doen wat nodig is.
En over het vooruitgrijpen op wetten die worden afgeschaft of aangenomen: ik vraag me af of we ook alvast weer 130 km/uur gaan rijden.

De **voorzitter:** Dank u wel. Dan ga ik over naar de heer Smits, tweede termijn.

De heer **Smits** (PVV): Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil wel aangeven, net als mijnheer Van den Boomgaard, die gaf dat ook al aan, 'waarom nu de haast om dit raadsvoorstel, de verlenging erdoorheen te drukken, terwijl we natuurlijk ook even kunnen afwachten hoe het ervoor staat?' We hebben deze tijd nog. Al heb ik de hoop dat onze motie dadelijk zeker een behoorlijke meerderheid gaat halen. Ik vraag mij af: waarom deze haast? Waarom moeten wij ook dit voorstel door de strot van de bewoners heen duwen? Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel. De heer Markes, tweede termijn. Geen behoefte? Mijnheer Nawijn, tweede termijn? Geen behoefte. Mijnheer Weekenstroo, gaat uw gang.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank u wel voorzitter. Vanuit CDA Zoetermeer sta ik hier ook namens de inwoners die vrijwilliger zijn in de asielopvang. Namens het CDA Zoetermeer zet ik me in en laat ik me horen voor alle verenigingen die zich in de asielopvang inzetten om mensen een thuis en een toekomst te geven. Als CDA Zoetermeer zijn we dan ook blij met de antwoorden van de wethouder en wensen haar veel succes met het plan A.

De **voorzitter:** Dank u wel. Dan mijnheer Duiven.

De heer **Duiven** (VVD): Voorzitter, ik heb niets aan te vullen op wat we uitgebreid op 8 april jl. hebben besproken, uitgebreid op 19 september jl. en in de eerste termijn ook vandaag uitgebreid hebben besproken. Dus ik laat het erbij. Ik laat de gelegenheid niet voorbijgaan om steun uit te spreken voor het voorstel van ChristenUnie-SGP om 130 km/uur te gaan rijden.

De **voorzitter:** Maar dat staat niet op de agenda. Mevrouw Bakkers, gaat uw gang.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Ja, dank u wel voorzitter. Terwijl wij hier er warmpjes bij zitten, terwijl wij straks

na deze, waarschijnlijk lange, raadsvergadering heerlijk naar huis kunnen gaan, waar we een thuis hebben, waar we een warm thuis hebben, is dat voor veel mensen niet het geval. Mensen die dus inderdaad te maken hebben met de noodsituatie die op nos.nl verschijnt en op nu.nl verschijnt. Dan kunnen wij vanavond hier het besluit nemen om in ieder geval 703 mensen een opvangplek te bieden. Ik denk dat we dan een heel wijs en mooi humaan besluit kunnen nemen vanavond. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel. De heer Mohammadian, gaat uw gang, tweede termijn.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, als raad moeten we keuzes maken die recht doen aan de opvang van deze doelgroep in de PI en tegelijkertijd rekening houden met het belang van onze inwoners. En daar doet de huidige doelgroepverdeling het meest recht aan.
Ook ik ben teleurgesteld. Het college geeft aan dat ons voorstel niet kan, maar ik zie het heel anders. Ik zie de politieke wil niet van het college om dat uit te voeren.
Ik heb wel een vraag voorzitter, wil de wethouder een toezegging doen om toch preferentie te geven tijdens de onderhandelingen aan de huidige doelgroepverdeling, waar de wethouder het net wel mee eens was?

De **voorzitter:** Dank u wel. Mijnheer Nikerk, tweede termijn. Geen behoefte? Mijnheer Aiobi, GroenLinks, tweede termijn. Gaat uw gang.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): GroenLinks is blij dat Zoetermeer haar verantwoordelijkheid neemt in het bieden van opvang aan kwetsbare groepen. De realiteit is namelijk dat als we niets doen, mensen vanavond in het gras slapen, dat we dus een humane keuze, zoals D66 net aangaf, moeten kunnen maken. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel. Mevrouw Van Damme, geen behoefte aan een tweede termijn? Dan ga ik – ik denk dat het wel kan – naar het college, wethouder Frinking. Er zijn niet heel veel vragen meer gesteld, er was maar één vraag nog van Zoetermeer Vooruit dus misschien kunt u daar nog even op reageren?

Wethouder **Frinking:** De vraag van Zoetermeer Vooruit over de doelgroepen. Ik wil dat zeker meenemen in de gesprekken, maar ik kan daar gewoon geen garanties over afgeven. We hebben met zijn allen hiertoe besloten of dat voorgesteld in eerdere onderhandelingen dus dat is zeker een mooie basis, maar dat is ongeveer het enige wat ik kan doen.

De **voorzitter:** Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja voorzitter, nog twee dingen. Het eerste is dat ik Zoetermeer Vooruit zou adviseren om in haar voorstel gewoon te zeggen 'vraagt het college om dit mee te nemen in de onderhandelingen', in plaats van 'draagt het college op uitzonderingen te maken'.
En het tweede is nog een vraag aan de wethouder. We hoorden net 'we hebben helemaal geen haast, want we hebben tot februari met die bestuursovereenkomst'. Maar het is toch ook zo dat u de uitkomst van dit gesprek moet meenemen naar de regietafel en dat er vervolgens moet worden overlegd over eventuele verbouwingen. Dus hoeveel haast hebben wij eigenlijk?

De **voorzitter:** Wethouder Frinking.

Wethouder **Frinking:** We hebben veel haast, in die zin dat wij nu bezig zijn met de andere gemeenten in overleg te treden en dat de provincie voor 1 november a.s. dat moet aanbieden aan de minister. Dus het gaat niet zozeer om hoelang de contracten lopen met de PI, maar om de afspraken die in de Spreidingswet staan.

De **voorzitter:** Dank u wel. Ik constateer volgens mij dat er voldoende... De heer Mohammadian nog? Heel, heel, heel kort naar aanleiding van de vraag van mevrouw Brouwer, neem ik aan. Maar dat kunt u ook in de schorsing doen. Maar gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Nee, heel kort. Als de wethouder van wat zij net heeft gezegd een toezegging maakt, wil ik best de motie intrekken.

De **voorzitter:** Dan moet ik weer naar de wethouder kijken. Gaat uw gang.

Wethouder **Frinking:** Daar wil ik wel een toezegging op doen.

De **voorzitter:** Dat betekent dat de concrete toezegging is dat u de vraag rond de doelgroepen in ieder geval mee zal nemen in het gesprek met het COA en met de provincie. Dat is dan de concrete toezegging en die zal uiteraard naar u toekomen voordat überhaupt alle zaken zijn afgerond in de gesprekken. Mag ik het zo formuleren? Voor 1 november a.s. Betekent dat dan dat u de motie ook intrekt? Oké. Dan is die voor de beraadslaging ingetrokken. Dan constateer ik dat we de behandeling van dit raadsvoorstel hebben gehad, in tweede termijn van zowel college als raad. Ik heb in ieder geval, dan kijk ik naar mevrouw Haak, het verzoek gekregen om even te schorsen. En hoelang heeft u daarvoor nodig? Dat is wel heel kort. Dan maken we er vijf van. Dan geef ik u vijf minuten, we gaan om 22.20 uur verder. Ik schors de vergadering. O, voor we weggaan. Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik zou wel graag wat meer tijd hebben om ook met wat meer partijen te kunnen overleggen.

De **voorzitter:** Dat kan, zegt u het maar, hoelang heeft u nodig, denkt u? Tien minuten? Is tien minuten voldoende?

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dat zou wel moeten kunnen, denk ik.

De **voorzitter:** Ja, dus het wordt niet 22.20 maar 22.25 uur.

Schorsing

De **voorzitter:** Ik heropen de vergadering. We gaan over naar de stemming over het raadsvoorstel over wensen en bedenkingen. Dat betekent dat wij dan de verschillende amendementen, moties en het raadsvoorstel zelf uiteraard ook in stemming gaan brengen. Ik ga ervan uit dat iedereen daar nu ook klaar voor is. Dan stel ik voor daarmee te beginnen. Dan beginnen we uiteraard met de amendementen. Het eerste amendement is 2409-A Prematuur collegebesluit nodig noch wenselijk. Ik ga eerst vragen of er iemand een stemverklaring wenst af te leggen. Dat is niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn, vragen hun hand op te steken?
Voor zijn de fracties FVD en PVV. Daarmee is het amendement met 3 stemmen voor en 36 tegen verworpen.
Amendement 2409-B Wensen en bedenkingen referendum. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Dat is niet het geval. Mag ik dan de leden die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken?
Voor dit amendement is FVD. Het amendement is met 1 stem voor en 38 tegen verworpen.
Amendement 2409-C. Het amendement van de LHN. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Mijnheer Van der Vlies, gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter. Wij hebben geen moeite met het vroegtijdige agenderingsvoorstel, maar de toelichting daarbij doet ons een beetje pijn, dat verband wordt gelegd tussen de mensen van de PI en de huidige woningnood, bijvoorbeeld, onder meer. Dus we zullen tegen dit amendement stemmen.

De **voorzitter:** Ik kijk rond, anderen nog? Dat is niet het geval. Mag ik dan de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken?
Voor is de fractie van Zoetermeer Vooruit, VVD, LHN, CDA, ChristenUnie-SGP, PDvZ en PVV. Dit amendement is met 23 stemmen voor en 16 stemmen tegen aangenomen.
Dan ga ik over naar amendement 2409-D Breng de asielketen op orde. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mijnheer Aiobi, gaat uw gang.

De heer **Aiobi** (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. GroenLinks zal tegen het amendement stemmen. Wij hebben onze bedenkingen bij de formulering ervan. Wij steunen de intentie om andere gemeenten aan te sporen om hun verantwoordelijkheid te nemen in de opvang. Echter, GroenLinks vindt dat dit kabinet geen aansporing nodig heeft met de ondemocratische stappen die het nu wil zetten om de instroom te beperken. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel. Mevrouw Bakkers nog.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Mijn fractie kan zich aansluiten bij de stemverklaring van collega Aiobi. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel. Ik kijk rond of er nog anderen voor een stemverklaringen zijn. Dat is niet het geval. Dan ga ik dit amendement in stemming brengen en ik ga nu vragen aan degenen die tegen dit amendement zijn, hun hand op te steken.
Tegen dit amendement is de fractie van de SP, GroenLinks, D66 en FVD. Dit amendement is met 29 stemmen voor en 10 stemmen tegen aangenomen.
Dan gaan we over naar de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel Wensen en bedenkingen voorgenomen invulling van de opgave voor asielopvang Zoetermeer. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Wil iemand stemming over dit raadsvoorstel? Ja, wie is het tegen dit raadsvoorstel? Mag ik vragen wie tegen dit raadsvoorstel zijn?
Tegen is de fractie van FVD en de PVV. Daarmee is dit raadsvoorstel met 36 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen.
Dan gaan wij over naar de motie Geen verlenging azc. 2409-01. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mag ik dan degenen die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor is de fractie van FVD en PVV. Deze motie is met 3 stemmen voor en 36 tegen verworpen.
Motie 2409-02 is ingetrokken. Daarmee zijn we aan het eind van dit agendapunt gekomen en gaan we over naar het volgende agendapunt.

b. Raadsvoorstel Aanwending budget voor aanpak zwerfvuil

De **voorzitter:** Dat is het raadsvoorstel Aanwending budget voor aanpak zwerfvuil. Ik ga even kijken wie daar het woord over wensen te voeren. Mevrouw Sandifort, mijnheer Van Steenis, mijnheer Velner, mevrouw Bink, de heer Doncker, mijnheer Van der Perk, mijnheer Van Rumpt, mijnheer Vogel, mijnheer Van den Boomgaard en mijnheer Weekenstroo. En de heer Zamani. En mevrouw Kraneveldt, excuses. Als eerste geef ik dan mevrouw Sandifort het woord.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja, dank voorzitter. Ik ga het kort houden want in de commissie hebben we al uitgebreid gesproken en ook een mooi debat gehad over een van de grootste irritaties van onze stad, zwerfvuil. Eigenlijk alle partijen waren het erover eens: dit ontsiert onze stad en dit willen we zo niet. Het college biedt ons met het voorliggende raadsvoorstel een brede aanpak met kansrijke initiatieven waar wij graag één aanpassing/aanvulling in willen doen. En ik licht dat heel even kort toe.
De tijd van vriendelijk vragen en coachen is wat ons betreft echt voorbij. Daar zit volgens mij niemand op te wachten. Iedereen weet dat je je afval niet op straat mag gooien. Het is tijd om de vervuilers te laten betalen en de pakkans van die vervuilers te vergroten. Daarom dienen wij, samen met Zó! Zoetermeer, PDvZ, PvdA Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, CDA Zoetermeer en de LHN een amendement in dat voorstelt om een aantal maatregelen uit het raadsvoorstel te laten vervallen en het daarvoor bestemde geld uit te geven aan een handhaver die zich zal richten op ons zwerfvuil en het beboeten van de vervuilers. Dank u wel.

De **voorzitter:** Een interruptie van mevrouw Bink. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Ik vraag me af, wat gaat u de handhaver vragen, welke opdracht geeft u mee? We hebben gemiddeld per wijk een aantal milieueilanden. Wat denkt u dat de pakkans is?

De **voorzitter:** Mevrouw Sandifort, gaat uw gang.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ik denk dat het heel goed is dat hij of zij die milieueilanden afgaat, maar ook op andere plekken inwoners spreekt, direct kan beboeten als er sprake is van vervuiling, afvalzakken kan openmaken. Er zijn talloze voorbeelden, ook in andere gemeenten, van wat boa's die daar wel tijd voor hebben, waar er wel aandacht voor is, daarmee doen. Eén extra is altijd meer dan geen nu.

De **voorzitter:** Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja, dank u wel. We hebben al handhavers los door de wijken lopen. Die handhavers handhaven, dus ze lopen ook langs de milieueilanden. Ik hoor zelden of nooit dat er iemand gepakt is. Ik zie wel altijd heel veel foto's van milieueilanden die overstromen van troep.

Dus die pakkans is nihil. En gisteren of eergisteren heb ik toevallig iemand gesproken die elke zaterdag – ik weet niet of dat op zondag ook gebeurt – alle milieueilanden afrijdt in de gemeente. En die zegt ook 'een handhaver? Dan mag je er wel dertig in dienst nemen voor de milieueilanden, je kunt beter camera's doen'. Maar dat is te duur, want dan heb je die maal twee nodig. Ik denk echt dat het – ja, ik zal afronden – zonde van het geld is in dit geval.

De **voorzitter:** Ja, ook voor u mevrouw Bink, interrupties graag kort als het kan. Mevrouw Sandifort. Ik heb mijnheer Zamani nog en mijnheer Van den Boomgaard. Maar ik ga eerst nog even naar mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Dank u wel. Dertig is misschien een beetje overdreven, maar ik zou er ook best meer willen. Ik wil echt dat die vervuiler gaat betalen en dat we die pakkans vergroten. En natuurlijk zul je er ook een heleboel niet pakken, maar ik denk wel dat als er een handhaver is die zich hier puur op gaat richten, je wel degelijk vervuilers zult treffen en dat je die kunt beboeten en dat dat ook een goede uitstraling naar de stad is dat we daar gewoon hard optreden. Het kan toch niet zo zijn dat we hier met elkaar zeggen 'ja, maar dat coachen, dat vinden we echt een goed idee. We gaan echt mensen instrueren om dat niet meer op de grond te gooien'? Nee, als je ze tegenkomt, dan heb ik liever niet dat je ze coacht, maar dat je ze een boete geeft.

De **voorzitter:** Mijnheer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Ja voorzitter. Ik ben benieuwd of de VVD weet wie 'ze' zijn. Als je kijkt naar de recente monitor zwerfafval, met 'recent' tussen haakjes, hij is uit 2018, staat daar dat 96% van de Nederlanders zich inderdaad ergert aan zwerfafval, 95% zegt het niet op straat te gooien. En als we dan kijken naar de telling, want er is dan onderzoek gedaan naar 'wie gooien er dan?', gooit 9% inderdaad wel eens afval op straat. Het blijkt dat het vooral jongeren zijn. Dan is de vraag: gaat u allemaal handhavers op scholieren zetten? Uit onderzoek blijkt ook dat zwerfafval voornamelijk, voor het grootste deel, komt door onbewust gedrag en slordigheid. Dus gaan we dan een boete erop zetten als iemand een propje uit zijn zak laat vallen? Wat gaat u precies doen?

De **voorzitter:** Dank u wel. Mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja dank u wel voorzitter. Volgens mij, ook al is het niet zo recent als u wellicht hoopt, is dat een heel mooi startpunt voor zo'n handhaver om te kijken 'waar moet ik dan beginnen?' En als je echt je sleutels uit je zak haalt en dan een propje laat vallen, hoeft daar misschien niet een boete voor te worden gegeven, maar zo per ongeluk is het vaak echt niet, dat dat propje uit je zak valt. Dat ben ik gewoon echt niet met u eens. Volgens mij hebben we allemaal wel eens iemand iets op straat zien gooien. Ik zou graag willen dat die handhaver dat ziet en dat hij dan zegt 'dit mag niet, dat kost u geld'.

De **voorzitter:** Heel kort, mijnheer Zamani, gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Ja, het vorige was inderdaad lang. Ja voorzitter, eens. We moeten er uiteindelijk voor zorgen dat Zoetermeer schoon wordt. 95% ergert zich eraan. Dat is niet voor niets. Maar als dat komt door onbewust gedrag en dat komt bij jongeren vandaan, dan ga je daar toch geen handhavers op zetten? Dan ga je daar toch inderdaad bewustwordingscampagnes doen, of die Afvalbutlers waar de wethouder het de vorige keer over had? Dan gaan we daar toch geen tonnen aan uitgeven voor handhavers? Dat is toch de omgekeerde wereld?

De **voorzitter:** Dank u wel. Het punt is helder. Mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja even kort, want er zitten nog steeds allerlei bewustwordingscampagnes in het raadsvoorstel, die heb ik er niet uitgehaald, en die tonnen? Ik weet niet waar u het over heeft, maar lees het amendement nog even.

De **voorzitter:** Ik ga even naar mijnheer Van den Boomgaard want die had zijn hand opgestoken en ik zag ook mijnheer Van der Vlies.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Mijnheer Zamani was mij voor, dus ik ben erg blij met zijn vragen, dank u wel.

De **voorzitter:** Mijnheer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Mijnheer Zamani was mij ook voor, maar ik vond het wel echt een beetje onzin over dat onbewuste gedrag. Want als ik door de stad heen loop of rijd, zie ik geen onbewust gedrag. Dan zie ik gewoon McDonald's-zakken die uit de auto worden gegooid. Dat is niet echt onbewust volgens mij.

De **voorzitter:** Mijnheer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Voorzitter, dan zou ik toch echt willen verwijzen naar de monitor zwerfafval. Daarin staat – uit 2018 weliswaar – echt dat dat voornamelijk komt door... Natuurlijk is er een paar procent mensen die dat doen en als 1% van Zoetermeer elke dag een blikje op straat gooit, dan heb je 0,5 miljoen aan blikjes. Dus die ene procent moeten we misschien aanpakken en dan is de vraag of we die jongeren dan inderdaad met handhavers gaan aanpakken of met campagnes.

De **voorzitter:** Ja, dank u wel. Mevrouw Sandifort gaat daarop reageren en ik wil iedereen erop wijzen dat ook nog uw eerste termijn komt, echt waar. Mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja, ik wil niet heel negatief doen, maar ik denk dat het meer indruk maakt als jij – ook al ben je een jongere en heb je iets onbewust op straat gegooid – dan een bon krijgt dan wanneer iemand zegt 'wist je dat dat niet de bedoeling was?' Want dat weten ze echt wel. Ze zijn jong, maar niet dom hè.

De **voorzitter:** Ik ga nog even kijken, want ik zag ook de heer Smits, mijnheer Van Steenis en ik zag ook mijnheer Meijroos. Mijnheer Smits nog?

De heer **Smits** (PVV): Ja, we hebben het nu over een propje, maar als je gaat kijken bij de diftar-bak of die ondergrondse containers, wordt er daar complete huisraad weggegooid. Dat gebeurt niet door een aantal jongeren, denk ik mijnheer Zamani.

De **voorzitter:** Dan ga ik even naar de heer Van Steenis. En dan naar de heer Meijroos.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Ja dank u, voorzitter. Wij vragen ons dus heel erg sterk af wat dit nu precies gaat opleveren. Over hoeveel geld hebben we het precies en hoeveel fte is dat? En veel belangrijker: hoeveel uur is dat dan straks effectief in deze stad extra boven de handhavers die we al hebben?
En ik hoorde mevrouw Sandifort net zeggen 'ik zie wel eens dat iemand wat op straat gooit'. Dan denk ik 'mogen inwoners ook elkaar erop aanspreken?'

De **voorzitter:** Mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Hoeveel geld ermee gemoeid is of wat wij voorstellen, dat staat in het amendement. Dat is geen tonnen, dat is € 75.000,00. Dat hebben we gebaseerd op vier maatregelen die we hebben waarvan wij zeggen 'dat is sowieso weggegooid geld'. En inwoners mogen elkaar zeker aanspreken. Je kunt elkaar ook coachen, dat hoeft ook niets te kosten, en dan kan het geld daarvan zo, hup, naar die handhaver, die misschien zichzelf nog wel een klein stukje terugverdient ook.

De **voorzitter:** Dan ga ik naar de heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel. Ik zie niet zo goed hoe de heer Zamani erbij komt dat het jongeren zijn die dat per ongeluk doen. Dan zouden we die ouders moeten coachen, want het heeft gewoon te maken met fatsoenlijk gedrag. Daarnaast zie ik matrassen, printers, bankstellen en kinderwagens bij die eilanden staan. Ik denk niet dat het jongeren zijn die per ongeluk iets uit hun zak hebben laten vallen.

De **voorzitter:** Ik geef mijnheer Zamani wel even gelegenheid om daarop te reageren en dan ga ik wat mij betreft verder. Mijnheer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Ja voorzitter, ik wil niet in herhaling vallen, maar dan echt: zwerfafval monitor 2018. Echt een hit, ik zou er echt naar kijken. Daar staat het toch echt in. Het zijn vooral jongeren en het is vooral onbewust gedrag. En over de printers en matrassen, dat is echt wat anders. Dat gaat niet over zwerfafval. Dat is namelijk de heer Blansjaar zijn portefeuille. Dat gaat over 'hoe gaan we om met ons afval?' Als daar niet genoeg voorzieningen voor zijn of mensen weten het niet – een matras is misschien te groot maar bijvoorbeeld piepschuim, waar we het de vorige keer over hadden – en er is geen bak voor piepschuim, dan doen ze het in plastic.

De **voorzitter:** Helder. Mevrouw Sandifort mag het laatst want het was uw eerste termijn. Dan ga ik verder met de eerste termijn van de raad, want u bent inmiddels allemaal de eerste termijn al aan het doen. Mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja, voorzitter. Ik wil hiermee afsluiten. De heer Zamani heeft de zwerfafval monitor 2018. Wij hebben de realiteit van 2024. Die ziet er echt anders uit als je buiten op straat loopt.

Amendement nr. 2409-E ingediend door VVD, Zó! Zoetermeer, PDvZ, PvdA, ChristenUnie-SGP, CDA, LHN
Geen coaching maar handhaving

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 16 september 2024;

besluit het raadsvoorstel 2024-041173 'GEWIJZIGD Raadsvoorstel Aanwending budget voor aanpak zwerfvuil' als volgt te wijzigen:

besluit:
- beslispunt 1 komt als volgt te luiden:
  "In te stemmen met de budgetneutrale inzet van de te ontvangen vergoedingen 2024 van € 654.000,00 voor de maatregelen onder het project Schoon is gewoon. Dit bedrag is verdeeld over de volgende maatregelen (voor details zie bijlage 1):
  a) succesvolle projecten uit voorgaande jaren voortzetten € 150.000,00
  b) zichtbare acties in de buitenruimte € 267.000,00
  c) experimenten en pilots voor efficiënte aanpak € 50.000,00
  d) monitoring, evaluatie en bijsturing € 42.000,00
  e) extra personele inzet € 70.000,00
  f) extra personele inzet handhaving € 75.000,00.""

De **voorzitter:** Oké, ik stel voor dit nu af te ronden. U krijgt allemaal uw eerste termijn nog en volgens mij is er voldoende hierover gewisseld.
Ik ga over naar mijnheer Van Steenis voor zijn eerste termijn. Gaat uw gang.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter. Voorzitter, zwerfafval is storend. Dat zouden wij toch met elkaar moeten kunnen voorkomen? Soms is dat lastig, als vogels bijvoorbeeld vuilniszakken leegtrekken, hoewel we ook dan iets kunnen doen aan het type vuilnisbak dat we kiezen. Ronduit asociaal is het dat mensen expres hun afval dumpen. Even op de parkeerplaats wat fastfood eten en vervolgens de restanten uit de auto op straat gooien, waarom? Of hier, de vensterbanken aan de kant van het perron waar mensen uit de tram stappen en kennelijk wat vuilnis op de vensterbank achterlaten.
Heel vervelend als je bij de ondergrondse containers komt en ze zijn vol. Dan moet je je afval gewoon weer mee naar huis nemen. Het is asociaal om je afval dan naast de container te zetten. Grote kans dat dieren die zak openmaken en mede door de wind, het afval zich verspreidt. Dat is slecht voor het milieu maar uiteindelijk ook voor onze eigen gezondheid. Dus gewoon niet doen.
Verder zal ik omwille van de tijd mijn pleidooi uit de commissie niet herhalen voorzitter. Wij zijn voorstander van preventieve maatregelen en mijn fractie GroenLinks staat achter dit raadsvoorstel. Succesvolle projecten uit voorgaande jaren voortzetten, dat is logisch. Zichtbare acties in de buitenruimte met pilots en vooral ook innovatieve experimenten in plaats van meer geld naar boa's waar we eigenlijk relatief weinig effectieve uren voor terug krijgen. En tot slot blijven zoeken naar de efficiëntste en effectiefste aanpak door goed te monitoren, evalueren en bijsturen. Dank u voorzitter.

De **voorzitter:** Dank u wel. Een interruptie van mijnheer Doncker. Gaat uw gang.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Mijnheer Van Steenis kan heel goed

duiden waar het afval gedumpt wordt. Dat kunnen de bewoners ook. Ik denk dat één boa, als die zich concentreert op de punten die u noemt, onder andere, en daar mensen op aanspreekt, best effect heeft, naast alle maatregelen die nog in het raadsvoorstel staan.

De **voorzitter:** Mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter, en ja, ik noem een voorbeeld waar je eigenlijk iedere keer dat zwerfafval ziet, dat is dat voorbeeld van hier in de vensterbank, hier aan het stadhuis aan de kant van het perron. Maar voorzitter, tot mijn verbazing – want bij ons in de straat hebben we niet zoveel last van afval – zag ik dat bij de laadplek waar kennelijk iemand even heeft staan laden met zijn auto, iemand een pak met afval van een of andere fastfoodketen op de grond heeft gezet en vervolgens is weggereden. Daarmee wil ik zeggen dat het vermoedelijk vrij lastig is voor de boa om in de hele stad alles ontzettend goed bij te houden.

De **voorzitter:** Mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Dank u wel voorzitter. Eens dat dat lastig is voor één handhaver, maar je moet ergens beginnen en laten we nu hopen dat die in ieder geval een aantal vervuilers wel kan aanpakken en dat dat ook zijn werking heeft, alleen al het dreigement dat we daar echt stevig op gaan inzetten. Ik vroeg me ook af of mijnheer Zamani had gehoord dat het waarschijnlijk geen jongere is in zijn elektrische auto die zijn containers heeft geleegd.

De **voorzitter:** Maar dat is uitlokking. Dat gaat hij meenemen in zijn eerste termijn. Mijnheer Van Steenis nog behoefte aan een reactie hierop?

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter. Ik zal hier niet ingaan op wat dan precies de leeftijdsgrens is van jong en oud. Wat wij belangrijk vinden, en daarmee sloot ik net ook af, is dat we zoeken met elkaar, naar de efficiënte aanpak, door goed te monitoren, evalueren en bij te sturen. Wij zouden het heel jammer vinden als er nu een aantal uur boa bijkomt en daardoor bijvoorbeeld innovatieve experimenten niet meer mogelijk zijn want dat is een van de punten die geschrapt waren. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Van Steenis. Ik ga door naar mijnheer Velner voor zijn eerste termijn.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. Wij vinden het als SP te triest voor woorden dat we zoveel geld moeten inzetten voor het opruimen van restafval in de omgeving. Maar dat even terzijde.
De SP vindt het verstandig om in te zetten op succesvolle projecten en op succesvolle acties in de buitenruimte en op innovatieve projecten. Goed dat er aandacht is voor het verbeteren van de afvalbakken in de stad. Echter, als ik een rondje loop door mijn wijk Buytenwegh, zie ik dat er veel afval naast de afvalbakken belandt. Of dit nu het gevolg is van statiegeld op blikjes en flesjes, weet ik niet, maar ik zie in de omgeving wel regelmatig mensen die in de afvalbakken op zoek gaan naar die blikjes en flesjes met statiegeld. Daarnaast zijn er natuurlijk ook nog de vogels die op zoek gaan naar etensresten in plastic zakken die naast de container staan. Dat er in de plannen ook aandacht is voor het zwerfafval bij de milieueilanden is dus heel verstandig. Nu is het natuurlijk al mogelijk om een melding te doen via de gemeente-app op het moment dat je zwerfafval aantreft op een plek. Dat wordt dan vervolgens wel heel snel opgepakt, is mijn ervaring. Maar dat lijkt dan wel dweilen met de kraan open. Of kan die dichtgedraaid worden middels het plaatsen van camera's bij milieueilanden, is de vraag. Creëer je dan niet een waterbedeffect zodat de rotzooi op een andere plek verschijnt?
Een van de activiteiten waar ik zelf ervaring mee heb opgedaan in Buytenwegh is het concept van pizzaprik. Een gezellige activiteit waarbij je ook nog in contact komt met buren die hetzelfde doel hebben, namelijk een schonere wijk. Echter, na een week tref je op de meeste plekken waar je rommel hebt opgeruimd, alweer rommel aan, helaas. Dat geeft die avond zelf wel een goed gevoel als je ziet wat je allemaal hebt verzameld maar je kunt er ook verdrietig van worden. Maar ja, dat hangt er vanaf welke bril je op zet.
De SP vraagt zich wel af wat het effect van dit voorstel is als we een jaar verder zijn. Er zal meer aandacht moeten komen, wat ons betreft, voor het vergroten van bewustzijn. Een schone wijk, een schone omgeving, draagt namelijk bij aan het vergroten van je woongenot in je eigen wijk. We zijn dan ook blij met het project Verloot je zooitje. Als uit de evaluatie van dit project nu blijkt dat het een succes is geworden in Meerzicht, kan het dan worden uitgerold naar andere wijken en naar een groter deel van

het jaar? Graag een reactie van de wethouder.
We zullen tegen het amendement van de VVD stemmen omdat we meer zien in preventie en voorlichting dan in repressie middels extra handhaving. Tot zover de bijdrage van de SP.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Velner voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel, Zoetermeer Vooruit heeft recent de wijk Meerzicht van een heleboel zwerfvuil verlost. In een uurtje heb je heel wat zakken vol. Tijdens het zwerfvuil prikken heb je leuke contacten met inwoners die zich groen en geel ergeren aan de vervuiling en het heel erg vervelend vinden. De definitieve oplossing voor het probleem, hebben wij nog niet. Sterker nog, het is maar de vraag of je dit probleem helemaal kunt kielhalen.
Wij geloven in het samen optrekken met de inwoners, zelf het goede voorbeeld geven en in gesprek gaan. Het viersporenbeleid betekent successen, zichtbare acties in de buitenruimte, experimenten en pilots en monitoren en evaluatie. Dat alle puntjes nog niet op de i staan, begrijpen wij. De wethouder heeft toegezegd om een tussentijdse evaluatie te geven in 2025. Voor Zoetermeer Vooruit is dan het moment om eventueel bij te sturen.
In de bijlage wordt aangegeven waar het geld vandaan komt voor het amendement van de VVD. Wij vinden dat nog te vroeg. In de bijlage staat namelijk ook dat er al onderzoek wordt gedaan naar cameratoezicht en handhaving. In de bijlage wordt ook aangegeven waar het geld aan wordt besteed. Natuurlijk heeft Zoetermeer Vooruit niet bij alles een halleluja-momentje. Het geluid bij de bakker, het Holle Bolle Gijs-moment, daarbij hebben wij ook onze twijfels. Aan de andere kant, als het een mobiel apparaat is, kan het zinvol zijn. Op drukke plekken zoals de warenmarkt en in de zomer op de Noord Aa kan het een leuke activiteit zijn voor kinderen.
Handhavers in Zoetermeer handhaven de stad. Als er iets gebeurt dat niet goed is, wordt er ingegrepen. Ook worden er boetes uitgedeeld, maar handhavers kunnen niet overal tegelijkertijd zijn. Om op deze manier handhaving toe te voegen in de hoop dat die een heterdaadje treft, is een utopie.
Zijn wij dan tegen handhavers en boeten? Nee, we willen het probleem zwerfafval positief benaderen. Want afvalbeleid is ingewikkeld, zeker als je de taal niet machtig bent of als je in Zoetermeer bent komen wonen. Dan is het beleid misschien anders dan in de stad of het land dat je hebt verlaten.
Zoetermeer Vooruit denkt dat de boetes het gedrag van de inwoners niet zullen veranderen, uitleg wel. Dit in combinatie met alerte inwoners die inwoners die troep veroorzaken aanspreken en samenwerken aan de stad, een schone stad Zoetermeer.

De **voorzitter:** Dank u wel. Ik zie een interruptie van mijnheer Van der Vlies. Gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter. In het raadsvoorstel staat, en u gaf dat zelf ook al aan, dat we een aantal van die maatregelen al een poosje doen en die zetten we nu door met behulp van het extra geld. Maar tot nu toe heeft het nog niet echt heel erg geholpen. Dus waarom blijft u dan vasthouden aan de bestaande situatie zonder bijvoorbeeld eens een keer wat te proberen op het gebied van handhaving?

De **voorzitter:** Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ik denk dat handhaving in dit geval niet werkt. Dat heb ik al gezegd net. Het is namelijk zo dat die handhaver waarschijnlijk niets 's nachts gaat lopen en dan wordt die troep buitengezet. Dus ik denk dat dat niet helpt. Kijk alleen maar naar de Dorpsstraat. Hoe vaak betrapt een handhaver een fietser?

De **voorzitter:** Mijnheer Van der Vlies?

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter. Ik denk dat die vergelijking niet opgaat, want als de fietser weg is, is die weg. Maar in die vuilniszakken zit misschien nog wel een bonnetje met iemand zijn naam of zijn adres.
Maar daarnaast is het natuurlijk zo dat u er kritiek op heeft, maar wat is dan uw plan?

De **voorzitter:** Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Wij willen inzetten op het goede voorbeeld te geven. We treffen steeds meer mensen die elkaar aanspreken. Laten we eerlijk te zijn. Hoe vaak heeft een handhaver op dit moment al een heterdaadje gehad? Ik lees alleen maar dat er een heleboel spullen buitengezet

worden, maar niet dat die persoon in kwestie ook beboet is.

De **voorzitter:** Ik ga nog heel kort naar mijnheer Van der Vlies en dan ga ik naar de heer Doncker. En dan naar mevrouw Sandifort.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): De spreker stelt een vraag, dus ik moet hem beantwoorden, maar dat kan ik niet want ze komen niet bij mij melden van Team Handhaving welke heterdaadjes ze hebben gehad, dus dat is een rare vergelijking. Ik weet niet wat ik daarmee moet.

De **voorzitter:** Mevrouw Bink nog?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ik denk dat je best wel eens artikeltjes in de krant leest waarin staat dat de dader beboet is of niet beboet is. Dat kun je je wel voorstellen. En trouwens, we lezen in het raadsvoorstel dat we de successen voort gaan zetten die we geboekt hebben. Dus er zit wel degelijk een succesverhaal in.

De **voorzitter:** Ik ga even naar de heer Doncker en dan naar mevrouw Sandifort.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik vind: we zijn hier in staat om een aantal punten te noemen waar sterke vervuiling is. In De Leyens, en dan wil ik niet vervelend doen over het Alfrink College, maar van daar naar de Albert Heijn, zie je als je daar loopt op het hele pad allemaal afval. Zet daar één of twee dagen met een focus een handhaver neer die al die leerlingen die daar lopen, aanspreekt en ik weet zeker – althans, ik vermoed – dat dan het afval echt een stuk minder is. Dus inderdaad, het is een utopie om te zeggen 'over de hele stad'. Dat lukt niet. Maar op bepaalde punten waarvan we nu al weten dat daar grote afvaldruk is, moet die handhaver komen en ik denk dat dat succesvol zal zijn.

De **voorzitter:** Dank u wel. En ook voor u mijnheer Doncker, geldt dat u uw eerste termijn nog heeft. Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ik hoor geen vraag, maar ik zal er wel op reageren. De afvalbakken bij het Alfrink College zijn zonder kleppen en die vogels profiteren daar heerlijk van. Die gooien een heleboel troep ernaast.. Ik vind het erg, erg vervelend om te zeggen dat het een grote zooi is daar op het pad bij het Alfrink College, want dat valt reuze mee.

De **voorzitter:** Ik ga nog naar mevrouw Sandifort.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja voorzitter, dank. U zegt 'we gaan de successen doorzetten', maar in de commissie is ook uitgebreid aan de orde gekomen dat het successen zijn omdat ze hebben gedraaid, dus het proces van het uitvoeren was een succes, maar niet per se het resultaat. Wij stellen nu voor: haal daar een paar kleine dingetjes uit. We laten het gros in stand. En we voegen daaraan toe dat als je bewust aan het vervuilen bent en je wordt erop gepakt, je dan een boete krijgt. U zegt 'de handhaver ziet ook nooit live een fietser door de Dorpsstraat fietsen'. Nee, omdat hij geen tijd heeft om daar te zitten. We zoeken nu een boa met deze focus. Ik begrijp niet, misschien kunt u dat uitleggen, wat daar nou op tegen is.

De **voorzitter:** Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Wat daarop tegen is, is dat één boa op heel Zoetermeer gewoon geen zoden aan de dijk zet. Trouwens, er loopt nu een onderzoek van de wethouder voor cameratoezicht en een handhaver. Laten we dat in hemelsnaam eerst afwachten. Als dan blijkt dat het een heel goed idee is, kunnen we dat amendement van u alsnog uitvoeren, maar wij zien er nu geen heil in. Wij geloven meer in de andere dingen.

De **voorzitter:** Volgens mij zijn ook hier de argumenten afdoende gewisseld. Ik kijk even of u door uw eerste termijn heen was, mevrouw Bink?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja, jammer.

De **voorzitter:** Dat weet ik niet, maar ik moet het toch even vragen. Dank u wel voor uw eerste termijn.

Mijnheer Doncker voor de eerste termijn.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, dank u wel voorzitter. Ik denk dat ik in mijn interruptie al voldoende gezegd heb. In de commissie is het ook goed besproken. we hebben het amendement mede ingediend en we steunen het raadsvoorstel en het amendement.

De **voorzitter:** Dank u wel. Mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Dank voorzitter. Het is een doorn in het oog van Zó! Zoetermeer dat er zwerfvuil ligt, verspreid in het groen en op straat. Afgelopen woensdag is de omgeving rond mijn huis schoongemaakt en zag alles er weer pico bello uit. Maar vanmorgen liep ik weer een rondje met de hond en zag ik opnieuw overal zwerfafval liggen. Het frustreert onze fractie dat mensen hun afval niet een paar tellen kunnen vasthouden, totdat ze bij een prullenbak thuis zijn. Hier moet tegen worden opgetreden en daarom steunen wij het amendement van de VVD om extra budget vrij te maken voor extra handhaving. Wij vinden namelijk dat we hard moeten optreden tegen de vervuilers.
Daarnaast willen we ook het initiatief Verloot je zooitje noemen. We begrijpen dat het initiatief veel thuiszittende kinderen in Meerzicht tijdens de lange zomervakantie een doel gaf. Ze gingen de wijk in om zwerfafval op te ruimen en dat zorgde ervoor dat de buurt er een stuk schoner uitzag. Twee vliegen in een klap, de kinderen hadden iets nuttigs te doen en de wijk werd schoner. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Van der Perk, dan ga ik naar mijnheer Van Rumpt. Gaat uw gang.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Dank voorzitter. Net als veel van onze inwoners, ergert onze fractie zich ook enorm aan al het zwerfvuil. Blijkbaar zijn er mensen die het fatsoen niet kunnen opbrengen om onze stad gewoon schoon te houden. We zijn dan ook blij dat we via de regeling Single-use plastic meer geld beschikbaar komt om zwerfvuil tegen te gaan. We kunnen ons grotendeels vinden in de voorgestelde aanpak en verdeling van het budget. Alleen hebben ook wij onze twijfels over het inzetten van coaching en stimuleren van goed gedrag. Veel zwerfvuil ontstaat niet zozeer uit onbewust handelen, maar vaak uit heel bewust onfatsoenlijk gedrag en dat moet hard aangepakt worden. Daarom dienen wij het amendement van de VVD mee in om extra middelen beschikbaar te maken om handhaving in te zetten. Laten we hopen dat we zo met elkaar eraan werken dat Zoetermeer schoon en veilig blijft. Dank u wel.

De **voorzitter:** Ik zie een interruptie van mijnheer Zamani. Gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Ja voorzitter, ik was benieuwd of ChristenUnie-SGP dan wel iets van feiten heeft waaruit blijkt dat het komt door bewust gedrag. Dat ten eerste. En ten tweede, dat handhaving gaat helpen. Heeft u daar onderzoeken over? Heeft u daar bewijs van dat dat gaat helpen?

De **voorzitter:** Mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja, voorzitter dank u wel. Ja, feiten. Ik denk dat bijna iedereen die hier in de raad zit de feiten met eigen ogen ziet. We zien gewoon bewust handelen van mensen die dingen uit hun auto gooien, die bewust dingen wegknikkeren. Zoals ik eerder ook al aangaf, toen ik vorige week naar de commissie liep zag ik halverwege gewoon een oven midden op straat staan, Ja, sorry, maar dat is echt niet zomaar per ongeluk iets. En over coaching hebben we het ook eerder gehad. We zijn al jaren bezig met allerlei trajecten. Iedereen is bezig, de scholen zijn bezig en blijkbaar helpt dat niet. Dus we zullen het ook een keer over de andere boeg moeten gooien en dan gaan we zien wat die handhaver zal brengen.

De **voorzitter:** Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, ik ben benieuwd hoe lang je een handhaver voor afval in dienst kunt houden voor die € 75.000,00.

De **voorzitter:** Mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Dat is denk ik geen vraag die ik kan beantwoorden maar die de wethouder moet beantwoorden. Maar nogmaals, ik denk dat een handhaver hiervoor, zeker als je het vergelijkt met handelen wat mensen doen, of het fietsen en andere overtredingen, heel anders werkt.

Bij vuil kun je echt kijken of je een herkomst kunt achterhalen. Vuil blijft achter. Het komt echt niet zomaar ergens uit de lucht vallen. Vaak kunnen de boa's er inderdaad wat mee door bonnetjes et cetera, of enveloppen die erin zitten, met adresgegevens. Dus laten we het gewoon proberen en kijken wat het oplevert.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Van Rumpt voor uw eerste termijn. Dan mijnheer De Vogel voor zijn eerste termijn.

De heer **De Vogel** (PVV): Dank u wel voorzitter. De PVV vindt dat vanuit de gemeente en door de wethouder plannen zijn opgesteld in vier categorieën zoals verwoord in het raadsvoorstel om het toegewezen budget vanuit het rijk zo goed mogelijk te besteden. Op zich zijn dit allemaal goede plannen. Niets mis mee, maar elk plan kan net zo goed zijn, zo heeft de VVD een amendement ingediend en daarin schrapt zij de vier categorieën en kiezen voor handhaving in plaats van zwerfafvalcoaches en zichtbare punten en extra inzet personeel. Ook FVD heeft een amendement ingediend waarbij cameratoezicht wordt genoemd. FVD heeft een mening over hoe het geld beter besteed zou kunnen worden. De PVV is dan ook van mening dat het zwerfafval een mentaliteitsprobleem is, waarschijnlijk een opvoedingsprobleem, maar zeker een ergernis nummer 1 van de burger waar iets aan gedaan moet worden. Zoals eerder aangegeven is ieder plan goed. Het voorstel van FVD lezende en dat van de VVD kan net zo goed een plan zijn, maar of het echt beter is, zal nog moeten blijken. Al met al gaat de PVV akkoord met dit raadsvoorstel en de motie en het amendement. Dank u voorzitter.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer De Vogel voor uw eerste termijn. Dan is het woord aan mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FvD): Voorzitter, bedankt. Vanavond bespreken we het raadsvoorstel voor de aanpak van zwerfafval. En hoewel FVD de inzet van onze inwoners waardeert, inwoners die zich vrijwillig inzetten om hun omgeving schoon te houden, moeten we kritisch blijven op de voorgestelde maatregelen.
Zwerfafval is een probleem dat aangepakt moet worden, maar wij geloven dat dit raadsvoorstel effectiever en doelmatiger kan. Er is geen ruimte voor experimenten of onbewezen technologieën, zoals kunstmatige intelligentie bij afvalherkenning of het gebruik van geluiden bij prullenbakken om mensen te stimuleren afval weg te gooien. Dit zijn maatregelen waarvan de effectiviteit niet is aangetoond en die daarbij niet passen bij de huidige prioriteit.
Handhaving is een ander punt van zorg. De personele tekorten binnen de handhaving zijn nijpend en daarom zijn wij van mening dat het verhogen van de druk op handhavers niet gepast is. Dit is een dure en onhaalbare maatregel.
In plaats van deze ingewikkelde en risicovolle maatregelen pleiten wij voor een simpele en effectieve oplossing: verhoog het aantal prullenbakken. Vooral op locaties waar deze nu ontbreken of waar de capaciteit te klein is. Grotere prullenbakken op strategische plekken geplaatst, kunnen al een aanzienlijk verschil maken. Daarnaast willen wij nogmaals benadrukken dat we kinderen niet willen belasten met afvalprikken. Hun schooltijd is zeer kostbaar en moet vooral gebruikt worden voor onderwijs en niet voor het opruimen van afval. Educatie over de gevolgen van zwerfafval echter, is essentieel en moet op middelbare scholen worden opgenomen in het lesprogramma. Dit zal helpen om jongeren bewust te maken van hun verantwoordelijkheid zonder hen fysiek in te zetten voor opruimen. Met ons ingediende amendement...

De **voorzitter:** Ik wil u wel even op de tijd wijzen, er staan nog vijftien seconden.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik ben aan mijn laatste stuk bezig, voorzitter.
Met het ingediende amendement beogen wij een plan dat realistisch en haalbaar is. Een plan dat gericht is op bewezen oplossingen, praktische handvatten biedt en dat handhaving ontziet in een tijd waarin hun capaciteit beperkt is. Dank u voorzitteer.

Amendement nr. 2409-F ingediend door FVD
Amendement Raadsvoorstel aanwending budget voor effectieve aanpak zwerfvuil

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 16 september 2024;
gelezen het GEWIJZIGD Raadsvoorstel Aanwending budget voor aanpak zwerfvuil 2024-041173;

besluit:

- in te stemmen met de budgetneutrale inzet van de te ontvangen vergoedingen 2024 van € 654.000,00 voor de maatregelen onder het project Schoon is gewoon, met dien verstande de volgende activiteiten te schrappen:
  Spoor 1
  - Trashbash: Al acht jaar strijden Zoetermeerse middelbare scholen tegen elkaar in een battle tegen het zwerfafval. De Trashbash is een groot succes onder de eerstejaarsscholieren van de middelbare scholen. (€ 55.000,00);
  Spoor 2
  - posters ontwerpen voor bewustwording en verspreiden in de stad onder begeleiding van afvalbutlers (€ 10.000,00);
  - zwerfafvalcoach bij hotspots milieueilanden. Bewoners worden geïnformeerd hoe men het afval het beste kan scheiden. (€ 35.000,00);
  Spoor 3
  - geluid bij de bakken om het aantrekkelijk te maken om iets in de bak te gooien. Denk aan de Efteling; papier, hier...(€ 10.000,00);
  - gebruik maken van kunstmatige intelligentie (KI) bij zwerfafvalherkenning in de openbare ruimte. (€ 15.000,00);
  - mogelijkheden cameratoezicht bij milieueilanden nagaan, waarbij niet alleen naar het fysiek plaatsen wordt gekeken maar ook het handhavingsproces. (€ 10.000,00);
- van het overgebleven budget van de geschrapte activiteiten (€ 135.000,00) te verdelen over de volgende activiteiten:
  Spoor 2
  - educatie over zwerfvuil op middelbare scholen: € 35.000,00;
  Spoor 4
  - extra personele inzet met € 30.000,00 te verhogen;
  - de post onvoorzien met € 70.000,00 te verhogen, bestemd voor effectieve aanpak van zwerfvuil; dit bedrag is verdeeld over de volgende maatregelen (voor details zie bijlage 1):
  a) succesvolle projecten uit voorgaande jaren voortzetten € 69.500,00;
  b) zichtbare acties in de buitenruimte € 292.000,00;
  c) experimenten en pilots voor efficiënte aanpak € 55.000,00;
  d) monitoring, evaluatie en bijsturing € 67.500,00;
  e) extra personele inzet € 100.000,00;
- in te stemmen met de budgetneutrale inzet van de te ontvangen vergoeding voor 2025 en 2026 van € 540.000,00 voor dezelfde maatregelen zoals genoemd bij beslispunt 1;
- dit besluit treedt in werking twee weken na de bekendmaking daarvan. Tenzij over dit besluit een inleidend verzoek tot het houden van een referendum wordt gedaan."

De **voorzitter:** Dank u wel, mijnheer Van den Boomgaard voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar mijnheer Weekenstroo voor zijn eerste termijn.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Voorzitter, een schone stad, wie wil dat nou niet? Helaas ziet ook het CDA Zoetermeer te vaak dat afvaleilanden worden gebruikt als dumpplaats en dat er zwerfafval ligt langs de weg. Dat is ronduit hufterig gedrag en dat mogen we niet accepteren. Zoals iemand anders met een brilletje en inmiddels wat ouder dan ik ben ooit zei 'fatsoen, dat moet je doen'. Daarom zijn we blij dat ook dit voorstel veel aandacht besteedt aan handhaving en toezicht. Er wordt extra toezicht ingezet op locaties waar zwerfafval structureel een probleem is. Wat ons betreft, is het hard nodig en hopen we dat dit leidt tot het gewenste resultaat.
Het voorstel biedt ook flexibiliteit om de maatregelen toe te passen. Met het monitoring- en evaluatiesysteem kan de gemeente regelmatig controleren hoe effectief de huidige aanpak eigenlijk is. Als blijkt dat extra maatregelen nodig zijn, zoals strengere boetes, is er ruimte om, op basis van evaluatie, dat in te voeren.
Daarnaast bevat het voorstel, wat ons betreft, een goede balans tussen preventie en repressie. Naast handhaving wordt er ingezet op educatie en bewustwording zodat er niet alleen gestraft wordt, maar ook gedragsverandering wordt gestimuleerd. En om de mensen en de coaches de komende maanden niet in de regen en de kou te laten staan en andere mensen dan weer boos te moeten laten worden op hen, steunen we het amendement van de VVD dat meer inzet op de handhaving van de mensen, van de fouten die gemaakt worden, van de overtredingen en hopen we dat we bijdragen aan een schoner Zoetermeer, zowel op de korte als op de lange termijn. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Weekenstroo. Dan de eerste termijn van mijnheer Zamani. Ja,

mijnheer Zamani, dan moet u wel...

De heer **Zamani** (D66): Voorzitter, gezien de tijd en de interrupties die ik heb gedaan, houd ik vanaf mijn plek mijn korte betoog. Mijn collega, de heer Vlahos, had al aangegeven dat wij als D66 blij zijn met extra budget in de strijd tegen zwerfafval.
Dan had ik nog een paar laatste wijsheden uit het prachtige document dat u al kent. Daarin staat wat we dan wel kunnen doen, in plaats van handhaving, want dat helpt toch echt niet bij de jongeren. Afvalbakken neerzetten en tijdig legen. Dat is al 'check', volgens mij, als ik kijk naar het voorstel. Schoon houdt schoon. Dat gaan we volgens mij ook doen met die AI, maar volgens mij kan daar nog meer aandacht naar. Dus zodra je de stad schoonhoudt, zorg je er ook voor dat mensen het schoon houden. En dan staat er ook nog iets, dat lees ik gewoon voor, 'voetstapjes op de grond richting afvalbak'. Dat schijnt ook te helpen. Dat geef ik nog even mee aan de wethouder. Maar D66 is voor dit raadsvoorstel. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Zamani. Ik ga naar mevrouw Kraneveldt voor haar eerste termijn. Gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Zwerfafval staat ook in Zoetermeer in de top 10 van grote ergernissen. Daar moeten we dus wat aan doen en daar is gelukkig ook geld voor. Het wordt uitgegeven aan een grote hoeveelheid maatregelen. Met de maatregelen is op zich niets mis, maar we misten in dat pakket wel aandacht voor wat meer handhaving. Dat hoort er toch gewoon bij en daarom dienen we het amendement van de VVD mee in. Het gaat ons niet om een oma beboeten die een keer een zakje neerlegt, je kunt ook zeggen 'die krijgt een waarschuwing'. Maar ik kan u een voorbeeld geven van een partijgenoot die regelmatig bij mij klaagt dat een mijnheer van een woonwagenstandplaats, de twee of drie parkeerplaatsen voor zijn woning, die openbaar zijn, gewoon gebruikt als dumpplaats voor van alles en nog wat. Er wordt pas gehandhaafd op het moment dat er weer een melding wordt gemaakt. Het zou bijvoorbeeld heel goed kunnen dat die handhaver daar gewoon proactief naartoe wordt gestuurd en dat mijnheer eens een keer een dikke boete krijgt, want dat helpt misschien.
Wij verzoeken het college wel ons te melden eens in de zoveel tijd hoeveel handhaving er is geweest en wat het heeft opgeleverd. Dat laatste willen we overigens ook weten voor alle andere maatregelen die we doen. Want wat we doen, moet natuurlijk wel zinvol zijn.

De **voorzitter:** Dank u wel, mevrouw Kraneveldt. Dan constateer ik dat we aan het eind van de eerste termijn van de gemeenteraad zijn en ik kijk even naar wethouder Van der Meer of zij meteen een reactie kan geven. Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer:** Voorzitter, dat kan ik in principe, behalve dat ik het amendement van FVD nog niet heb. Als iemand dat even kan printen of wat dan ook? Dan kan ik reageren.

De **voorzitter:** Het wordt er zo ingezet. U kunt nu al wel antwoord geven op de andere vragen?

Wethouder **Van der Meer:** Ja hoor.

De **voorzitter:** Het staat er nu in, hoor ik net. Dat is mooi. Sneller kan niet.

Wethouder **Van der Meer:** Maar dan kan ik het niet lezen natuurlijk. Eén minuut, ik lees dat ding even.

De **voorzitter:** Ja maar dan moet iedereen... Ik snap het maar...

Wethouder **Van der Meer:** Ja, dan moet iedereen wachten anders kan ik er niet op reageren. Het is wat het is, vrees ik.

De **voorzitter:** Ik zie dat het nu...

Wethouder **Van der Meer:** Ik ga het proberen. Voorzitter, ik probeer het heel kort, omdat er nog veel meer moet gebeuren.
Verloot je zooitje. Daarvan is afgesproken... Daar stond eerst 'dat gaan we bij de Noord Aa doen, maar dat is niet zo'n handig plan. We gaan dat gewoon volgend jaar weer in Meerzicht doen. Daarvoor hebben we het voorstel ook aangepast. Dat staat er nu in en het lijkt ons goed om dat steeds op dezelfde plek een tijdje vol te houden, zodat dat misschien daar een soort van repeterende... Ik wil niet zeggen 'breuk',

maar we hopen dat dat gaat helpen omdat we het steeds herhalen.
Even kijken. We hebben sowieso afgesproken in de commissie dat we medio volgend jaar met de tussenstand komen. Dat geldt voor alles wat we kunnen meten en waar we wat van kunnen zeggen. Het punt is namelijk met zwerfafval - en ik hoor allemaal toverspreuken over dat jongeren de propjes uit hun zak laten vallen en dat het helpt dat als je het ergens schoonmaakt, er geen vuil bijgegooid wordt, wat ik ook altijd heb geloofd, maar de praktijk wijst anders uit. De ene dag maken we het schoon en een dag later ligt het er weer – dat ik moet zeggen, ik heb niet zomaar het antwoord waarvan we zeggen 'nou, jongens, als we dit gaan doen, is volgend jaar alles opgeruimd'. Ik ga het echt niet beloven. We gaan wel op alle mogelijke manieren proberen. De zaken die we voor elkaar hebben, die doen we. We gaan een aantal zaken proberen, we gaan proberen te monitoren wat nou helpt en wat niet helpt. Dan kunnen we ook weer voor een volgend jaar eventueel weer wat kleine aanpassingen doen, het een wel, het ander niet, al naar gelang. Datzelfde geldt voor een eventuele handhaver. De burgemeester en ik hebben lang gedacht 'welke argumenten hebben we om dit niet te doen?' Die konden we niet vinden dus wij zeggen 'oordeel raad'. Het lijkt ons helemaal geen verkeerd idee, eerlijk gezegd.
Ik zeg het maar, zoals ik het in de commissie ook al zei. We hebben het amendement. U mag het zelf zeggen. Als u het niet aanneemt, dan doen we gewoon wat er in de in de stukken staat. Dat kan ook.

De **voorzitter:** Wethouder Van der Meer, mevrouw Bink heeft een interruptie. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel. Wethouder, u heeft zelf gezegd dat u nog een onderzoek doet. U heeft er geld voor gereserveerd, voor handhaving en wat was het? Handhaving en camera's. Wat gaat u dan nu nog onderzoeken als u zo voor de handhaver bent? En ik vraag me af: als het geld op is, die € 75.000,00 voor die handhaver, gaat het dan om een tijdelijk contract? Gaat de handhaver dan naar huis? Is zijn werk voorbij?

De **voorzitter:** Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer:** Ja, behalve als die een groot succes blijkt te zijn, want dan ga ik u het voorstel doen om die definitief te maken, zo lang als mogelijk, als we het kunnen betalen. Er zijn heel veel mensen die tijdelijke jobs hebben en daar horen handhavers eigenlijk ook bij, dus ik zie daar helemaal geen groot probleem in. Ook daarvan gaan we natuurlijk kijken wat het oplevert. Dat is ook zo. Anders zou ik zeggen 'doe maar meteen tien jaar, maar dat is niet wat ik aan u voorstel'. Dan ga ik gewoon kijken 'wat levert het op?' Maar wij denken dat iemand die daar doelgericht mee bezig gaat, nut heeft. We hebben nu handhavers die moeten kijken naar de hondenpoep en kijken naar wie er zijn caravan ergens heeft neergezet. En af en toe pakken ze ook iemand aan die ze waarschuwen over afval. Maar we hebben natuurlijk een aantal plekken, waarvan mevrouw Kraneveldt een voorbeeld gaf en ik zie op bepaalde plekken bijvoorbeeld dat er heel veel peuken bij de stoplichten worden neergegooid, misschien moeten we daar eens een keer iemand neerzetten. Misschien moeten we daar vervolgens ook een bord bij zetten 'we hebben hier vorige week drie bekeuringen uitgedeeld'. Ik heb geen idee, dat laat ik echt over aan de creativiteit van onze mensen.
Dan zag ik het amendement van FVD. Dat vond ik heel erg ingewikkeld. U wilt aan de ene kant dat wij niet de Trashbash – ik kan dat niet uitspreken – doen. Dat is € 55.000,00 die wij besteden aan educatie voor middelbare scholieren die daar hartstikke leuk mee bezig zijn, die ook altijd plannen verzinnen om die kinderen van de basisschool van alles te leren. Het is heel grappig. U wilt dat schappen. U wilt dan weer € 35.000,00 invoegen om middelbare scholieren in actie te krijgen. En dan denk 'daar kan ik niet zoveel mee', eerlijk gezegd.

De **voorzitter:** Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja voorzitter, dan probeer ik eventjes toe te lichten zodat de wethouder het wellicht wel snapt. En ik had het ook in mijn spreektekst verwerkt trouwens. Het is in onze optiek niet de bedoeling dat kinderen in de praktijk met een prikkertje gaan lopen prikken. Daar zit juist het grootste gedeelte van het budget, van die € 55.000,00 in. Wij willen op de middelbare school door middel van lesmodellen de bewustwording creëren, zodat ze weten wat zwerfafval doet met de omgeving en met de diertjes van onze omgeving. Dat zal veel effectiever zijn. En waarom? Omdat ook is gebleken dat mensen bij dat soort praktijkuitjes of de kantjes ervan aflopen, want ze zijn nog vrij jong en ze vinden het een beetje leuk, of dat er zelfs meer en meer gespijbeld wordt op dat soort momenten. Dus vandaar dat wij het budget overgeheveld willen zien. En het is inderdaad goedkoper, het scheelt weer prikkertjes.

De **voorzitter:** Ik ga even kijken of de wethouder daarop wil reageren.

Wethouder **Van der Meer:** Jazeker voorzitter, want Trashbash is niet dat de middelbare scholieren – ik kan het echt niet zeggen, maar die kinderen hebben nu eenmaal altijd iets Engels nodig om ze in de benen te krijgen – zelf gaan prikken, ze gaan dingen verzinnen die we moeten doen met elkaar om ervoor te zorgen dat er geen afval op de grond gegooid wordt. Dat is één grote bewustwordingsactie. Ik zal nog kijken of iemand van ons een keer dat plan even duidelijker aan u allen kan toelichten. Dat is een toezegging. Zodat u weet hoe dat eruitziet.

De **voorzitter:** Ik ga even heel kort naar mijnheer Van den Boomgaard en dan kunnen we verder. Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, als ik die interpretatie er dan aan kan geven, prima, maar dan is de doelgroep, denk ik, als ik ook mijnheer Zamani gehoord heb, juist die middelbare student die hier dus de storende factor is. Dus laten we liever die dan ook meteen aanspreken en vatbaar maken voor wat hij doet, zodat ze daar begrip voor krijgen en het dus niet meer doen dan dat we kinderen op de basisschool dat soort dingen leren en er een budget tegenaan zetten terwijl die nog best onder de plak van de ouders zitten. Is de wethouder het met mij eens?

De **voorzitter:** Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer:** Nee, totaal niet. Dank u wel. Eerlijk gezegd, u noemt allemaal posten en dingen op die u anders zou willen. Ik zou zeggen, kijk nou even aan wat we volgend jaar aan eerste reactie hebben, dan weten we ook weer wat meer dingen. Maar u heeft niet helemaal in beeld welke dingen we nu precies voorstellen. Dat kunt u de volgende keer misschien oplossen door misschien wat technische vragen te stellen als u nog vraagtekens erbij hebt. Op dit ogenblik kan ik er niet heel veel meer aan veranderen, dus uw amendement moet ik ontraden.
Even kijken. Volgens mij heb ik alle vragen beantwoord. Iedereen hartelijk dank.

De **voorzitter:** Mijnheer Van Steenis nog.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. We hebben een uitgebreid ambtenarenapparaat dat er goed over nagedacht heeft en een goed voorstel heeft samengesteld, dat uitgebreid gewikt en gewogen heeft om een budgetverdeling te maken. Daar heeft u als college uiteraard ook nog uw vraagtekens bij gezet en daar gesprekken over gevoerd. Het viel mij net op dat u heel makkelijk over het amendement van de VVD eerst 'oordeel raad' zei, maar daarna 'ik zie het eigenlijk wel zitten'. Hoe kan dat zo gekomen zijn?

De **voorzitter:** Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer:** Omdat in eerste instantie het idee om boa's in te zetten met dit geld gewoon bij niemand is opgekomen. Noch bij de ambtenaren, noch bij ons. Toen het in de commissie werd geopperd, dacht ik 'nou, ik vind het wel een heel goede toevoeging'. Daarmee hebben we een paar andere dingen verschoven. Als blijkt dat die handhaver ons niet helpt, kunnen we altijd weer teruggaan naar een aantal dingen. Er zit een aantal innovatieve dingen in waarvan we ook geen idee hebben of ze zullen helpen. Aan de andere kant, als je het niet probeert, weet je het nooit. We hebben heel veel geld, dus we hebben een flinke pot gebruikt voor dingen waarvan we weten 'die werken, soort van'. Tegelijkertijd, laten we wel wezen, zijn we al heel lang met elkaar bezig met Schoon is gewoon, met allerlei dingen, met jongelui. En dat is niet alleen maar prikken met pizza's, want dat doen we juist ook met de oudelui, zal ik maar zeggen. Ik weet eerlijk gezegd niet het ultieme antwoord. Ik ken ook geen gemeenten in Nederland waar het helemaal keurig is. Dan moeten we naar Singapore.

De **voorzitter:** Mijnheer Van Steenis.

Wethouder **Van der Meer:** En dat is met handhaving, als je het mij vraagt.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter, ik hoor de wethouder goed. Ik hoor de wethouder zelfs toezeggen dat we hier dus ook voor die boa's blijven monitoren, evalueren en eventueel bijsturen. Dat vind ik een fijne toezegging. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter:** Wethouder Van der Meer, eerst nog heel even mijnheer Van den Boomgaard heel kort, want u heeft al een aantal keer een interruptie gedaan.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank voorzitter. Dan is het toch tijd om iets te corrigeren. Het artikel in het AD Zoetermeer van Rémon van Zuijlen geschreven op 13 april 2018 stelt dat 'een school wint de Trashbashtrofee door middel van prikken' en dat het dus gewoon een wedstrijd is onder scholen en dat het daadwerkelijk prikken is. Dus mijn voorbereiding was wel goed. Dus dat wil ik even gecorrigeerd hebben, dank u voorzitter.

De **voorzitter:** Ik stel voor dat... Volgens mij is dat helder, ik kijk nog of wethouder Van der Meer nog behoefte aan een reactie heeft.

Wethouder **Van der Meer:** Ik wilde alleen zeggen dat we natuurlijk aan die handhaver vragen hoe het opschiet met die boetes, want wie weet kan hij de tweede handhaver wel bekostigen. Alleen denk ik dat niet echt, hoor.

De **voorzitter:** Volgens mij gaan we snel naar de afronding van de termijn van het college. Dat lijkt me heel verstandig. Dank u wel wethouder Van der Meer. Ik ga naar de tweede termijn van de raad. Mevrouw Sandifort, behoefte? Nee. Mijnheer Van Steenis? Nee. Mijnheer Velner, behoefte? Nee. Mevrouw Bink? Tweede termijn?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Nee, voorzitter, dank u wel.

De **voorzitter:** Mijnheer Doncker? Mijnheer Van der Perk? Nee. Mijnheer Van Rumpt? Ook niet. Mijnheer De Vogel? Geen behoefte. Mijnheer Van den Boomgaard? Ook niet. Mijnheer Weekenstroo? Mijnheer Zamani? Tweede termijn? Nee, die is al helemaal in andere sferen. Mevrouw Kraneveldt? Nee. Dan constateer ik dat er geen tweedetermijnbehoefte is bij de raad en ik constateer ook dat er dan ook geen tweede termijn van het college is. Dat lijkt me ook logisch. Dan gaan we over tot de stemming over het raadsvoorstel Aanwending budget voor aanpak zwerfvuil. We sluiten hiermee ook de beraadslagingen. Dan gaan we eerst over naar de beide amendementen. Mijnheer Van Steenis, gaat uw gang.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank voorzitter. Mag ik voorstellen een heel korte schorsing in te lassen?

De **voorzitter:** Dat mag altijd, dan stel ik voor dat wij om 23.30 uur doorgaan. U krijgt zes minuten. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De **voorzitter:** Ik heropen de vergadering en ga over naar de stemmingen. Ik had de beraadslagingen al gesloten. Ik ga dan nu eerst over naar de stemming over het eerste amendement.
Amendement 2409-E Geen coaching, maar handhaving. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mijnheer Zamani, gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Ja voorzitter, D66 gaat tegenstemmen. De ene handhaver gaat niets uitmaken.

De **voorzitter:** Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? Geen plenaire terugkoppeling mijnheer Aptroot, dank u wel, dat is niet nodig. De heer Buisman.

De heer **Buisman** (PDvZ): Dank u wel voorzitter, de PDvZ heeft het amendement van de VVD mede ondertekend.

De **voorzitter:** Dank u wel. Anderen nog een stemverklaring? Dat is niet het geval. Mag ik de leden van de raad die tegen dit amendement zijn, vragen hun hand op te steken?
Tegen zijn de fracties van de SP, GroenLinks, Zoetermeer Vooruit, D66 en FVD. Dit amendement is met 26 stemmen voor en 13 stemmen tegen aangenomen.
Dan gaan we naar een amendement 2409-F Aanwending budget voor effectieve aanpak zwerfvuil. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval, mag ik dan de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken?
Voor is FVD, daarmee is dit amendement met 1 stem voor en 38 stemmen tegen verworpen.

Dan gaan we over naar het geamendeerde raadsvoorstel Aanwending budget voor aanpak zwerfvuil. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Ik zie mijnheer Van Steenis, gaat uw gang.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank voorzitter, zoals uitgelegd in het betoog zien wij meer in preventie en vinden we het jammer dat met het aannemen van amendement van de VVD een deel van het budget naar een deeltijd-boa gaat, wat in onze optiek niet de meest efficiënte inzet van de schaarse middelen is. We vinden dat dit amendement van de VVD het collegevoorstel verzwakt, maar met de toezegging van de wethouder om te blijven monitoren, evalueren en bijsturen zullen we instemmen met het voorstel.

De **voorzitter:** Dank u wel, ik kijk of er nog anderen zijn met een stemverklaring. Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, ondanks dat onze fractie had gehoopt dat ons amendement aangenomen zou worden, snappen we ook dat het in de top 6 van ergernissen van de Zoetermeerder valt en zullen we ons genoodzaakt voelen voor te stemmen.

De **voorzitter:** Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? Is er überhaupt behoefte aan stemming over dit raadsvoorstel? Volgens mij is daar geen behoefte aan. Dan is het bij dezen unaniem aangenomen, dank u wel. Het geamendeerde raadsvoorstel dus.
Wij gaan nu normaal gesproken over naar 7.c, maar het Reglement van Orde wijst erop dat ik eigenlijk al eerder aan u had moeten voorleggen wat we gaan doen, omstreeks 23.00 uur overwegen we dat meestal en dan duurt het tot 23.30 uur. Het is inmiddels over 23.30 uur. Dus we kunnen twee dingen doen. We kunnen doorgaan met het laatste punt, om dat te behandelen. Of we kunnen ervoor kiezen om nu te schorsen. Eigenlijk zou ik willen voorstellen door te gaan, maar ik kan me voorstellen dat u dan zegt 'daar ben ik tegen', en dan gaan we schorsen. Maar mijnheer Van der Vlies, uiteraard mag u daar een stemverklaring over afleggen.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Laten we gewoon doorgaan.

De **voorzitter:** Ik kijk even rond of er anderen zijn met een stemverklaring hierover. Is iedereen voor doorgaan? Ja. Dan gaan we door.

c. Raadsvoorstel Uitloop van planning en verhoging van kosten project 'Nieuwbouw MOTION Beweeg College en sporthal'

De **voorzitter:** Dan gaan we naar 7.c., Raadsvoorstel Uitloop van planning en verhoging van kosten project 'Nieuwbouw MOTION Beweeg College en sporthal'. Ik ga eerst inventariseren wie hier het woord over wenst te voeren. De heer Boerboom, mevrouw Van Damme, de heer Nikerk, de heer Ekkelenkamp. De heer Doncker, mevrouw Brouwer, de heer Smits, de heer Haak, de heer Aptroot, de heer Weekenstroo, de heer Markes, mevrouw Meurs. Mijnheer Boerboom als eerste, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, voor GroenLinks zijn sport en onderwijs cruciaal voor een fijne stad om in te wonen. Dit is niet alleen belangrijk voor onze inwoners nu, maar ook voor de toekomst van onze kinderen. Zowel voor sport, als onderwijs is er een tekort aan ruimte in Zoetermeer. Het is daarom ook dat GroenLinks in 2022 heeft ingestemd met de ontwikkeling van het MOTION Beweeg College en de sporthal. Het is daarom treurig dat ik vanavond geen inhoudelijk betoog kan houden over het mooie project dat van start is gegaan aan het Van Doornenplantsoen, maar dat ik moet spreken over een project met forse extra kosten dat veel langer duurt door amateuristisch handelen van de gemeente.
Voorzitter, in de commissie heeft de wethouder de kans gehad om duidelijkheid te geven en reflectie te tonen over hoe het komt dat de gemeente de afmetingen niet juist had. Tot onze teleurstelling heeft GroenLinks die duidelijkheid of reflectie niet ervaren van de wethouder. Daarom willen wij vanavond een herkansing bieden om kritisch te kijken naar zijn eigen handelen waarbij wij de volgende vragen willen meegeven:
1. Waarom heeft het college de verenigingen en in het bijzonder Phoenix niet aan de voorkant betrokken en gesproken over de afmetingen van de sportzaal, maar is enkel afgegaan op de afmetingen in een handboek van de Koninklijke Nederlandse Korfbalvereniging. Ook hierbij wil ik een reflectie in het kader van in het verleden ontwikkelde sportprojecten, waarbij ook onjuiste afmetingen zijn gebruikt.
2. Hoe is het proces rond het achterhalen van de onjuiste afmetingen gegaan? De Koninklijke

Nederlandse Korfbalvereniging heeft vandaag aangegeven dat zij telefonisch zijn benaderd door een ambtenaar van de gemeente en daarop heeft de KNKV een brief gezonden. Dit is anders dan de wethouder de raad tijdens de commissie heeft gemeld en staat ook niet vermeld in het memo met de tijdlijn. Hoe zit dit?
3. Wij begrijpen nog steeds niet waarom de wethouder de raad pas zo laat heeft geïnformeerd. Als de wethouder in september 2023 al wist dat de afmetingen onjuist waren, hoe kan het dan dat de raad pas in februari 2024 summier is geïnformeerd in de voortgangsrapportage?
4. Ik wil de wethouder nogmaals vragen te reflecteren op zijn reactie aan ZFM van 10 augustus jl., waarin hij zei 'we hebben best wel wat geld om te investeren in de stad', nadat net duidelijk was dat er een fout was gemaakt door de gemeente in de afmetingen.
Voorzitter, helaas staat het MOTION Beweeg College niet op zich. Afgelopen zomer zijn we ook negatief verrast door extra kosten bij de aanleg van kunstgrasvelden. Wat heeft de wethouder van deze projecten geleerd en wat gaat hij in de toekomst anders doen? Ook zijn er eerder allerlei projecten geweest waar blijkt dat het projectmanagement niet op orde is. We willen daarom een analyse van het college van hoe het kan dat de projectbeheersing niet op orde is of lijkt en we willen dat de gemeenteraad beter geïnformeerd wordt. Daarvoor dient GroenLinks een motie in, samen met D66, PvdA, Zoetermeer Vooruit, SP, PVV en FVD.
Voorzitter, afrondend, wij zijn erg benieuwd naar de reactie van de wethouder om ons finale oordeel te vellen.

De **voorzitter:** Ik ga eerst even naar mijnheer Van der Vlies die heeft een interruptie. De heer Doncker ook. Mijnheer Van der Vlies, gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ja, ik was even nieuwsgierig. GroenLinks meldt dat er meerdere projecten uit de klauw zijn gelopen, die suggestie wordt gewekt. Welke zijn dat dan?

De **voorzitter:** Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, ik heb net al de kunstgrasvelden genoemd, maar ik kan me ook een memo herinneren van wethouder Iedema over Park Palenstein dat volgens mij ook niet helemaal goed gegaan is in de projectbeheersing. Ik kan me herinneren dat we in het verleden ook wel een probleem hebben gehad met Markt 10. Het zwembad. Ik bedoel maar, de lijst is bijna oneindig zou ik willen zeggen.

De **voorzitter:** Ik zie een duim en dan de heer Doncker nog. Gaat uw gang.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel. Ik heb het idee dat de heer Boerboom appels en peren met elkaar aan het vergelijken is. Want als u het zwembad als voorbeeld neemt, is er voor dat zwembad natuurlijk een begroting gemaakt, maar ondertussen is er een coronacrisis geweest en is er oorlog in Oekraïne geweest, waardoor de bouwkosten en de arbeidskrachten veel en veel duurder waren. De kunstgrasvelden noemt u. We hebben uit de verklaring van de wethouder gehoord dat onze wens, namelijk bij het nieuwe seizoen kunstgrasvelden te hebben, gehonoreerd kon worden, maar daar zijn helaas wat extra kosten mee gemoeid. 'Wat extra kosten', € 500.000,00 is natuurlijk best veel. Dat ben ik met u eens, maar het ligt wel wat genuanceerder dan u volgens mij nu doet voorkomen.

De **voorzitter:** Via de voorzitter graag en de vraag was 'bent u het met mij eens?' Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Excuus voorzitter, maar dat is natuurlijk precies het probleem. Die analyse wil ik hebben. Ik wil weten waarom de wethouder ons niet verteld heeft waarom hij extra geld nodig had voor die kunstgrasvelden. Want als we dat bij de voorkant wisten, hadden we misschien een andere afweging gemaakt. Daar gaat het mij om, die analyse en dat het college reflectief vermogen toont zodat we in de toekomst niet elke keer weer hier met elkaar hoeven te staan als er een project uit de klauw loopt.

De **voorzitter:** Mijnheer Doncker nog.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik vind dit anders klinken, wat u nu zegt, dan 'alle projecten lopen uit de klauw'. Ik vind dat ongenuanceerd. Wat u nu zegt, focust in ieder geval en dat klinkt voor mij al wat prettiger eerlijk gezegd, want ik ben het totaal niet met u eens dat alles uit de hand gelopen is.

De **voorzitter:** Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, daar zou ik graag op reageren, want dat heb ik niet gezegd. Ik heb hier de letterlijk tekst. 'Ook zijn er eerder allerlei projecten geweest waar het lijkt dat projectmanagement niet op orde is'. En ik heb net een lijstje doorgenomen. Dat was niet 'alle', maar het zijn er ook niet één of twee.

Motie nr. 2409-03 ingediend door GroenLinks, D66, PvdA, Zoetermeer Vooruit, SP, PVV, FVD
Projectbeheersing is noodzaak

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 16 september 2024;

constaterende dat:
- er meerdere projecten zijn geweest waarbij er ontwikkelingen waren die grote financiële impact, of anderszins negatieve impact, hadden op het resultaat van het project;
- in het bijzonder waar het gaat om vastgoedontwikkelingen door de gemeente, zoals sportzaal MOTION Beweeg College, kunstgrasvelden voetbalverenigingen, zwembad De Watergeus, Gymworld, kleedkamers FC Zoetermeer;
- er geen lering lijkt te worden getrokken uit het verleden, zo zijn er bijvoorbeeld al meerdere sportfaciliteiten in het verleden gebouwd met onjuiste afmetingen;
- de raad vaak pas laat en beperkt wordt geïnformeerd;

overwegende dat:
- de gemeente, mede naar aanleiding van het HOM-onderzoek, al een fors aantal jaren gebruik maakt van een Zoetermeerse Werkwijze van Projectmatig Werken;
- de raad al meerdere keren verrast is door ongewenste (project)ontwikkelingen;
- de raad te allen tijde tijdig en volledig moet worden geïnformeerd om te kunnen (be)sturen;

verzoekt het college:
1. te analyseren wat maakt dat er met de beste bedoelingen wordt gewerkt aan projecten maar keer op keer de projectbeheersing toch niet op orde is of lijkt;
2. aan te geven op welke manier het college ervoor gaat zorgen dat er in de toekomst sprake zal zijn van de juiste manier van beheersing van projecten conform de Zoetermeerse Werkwijze Projectmatig Werken en de raad te allen tijde tijdig wordt geïnformeerd;
3. De raad over het genoemde onder punt 1 en 2 voor het Najaarsdebat van 2024 per memo te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter:** Ik kijk even rond of er verder nog... Dan dank ik mijnheer Boerboom voor zijn eerste termijn en ga ik over naar mevrouw Van Damme.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Dank u voorzitter, de SP Zoetermeer voelt zich eigenlijk voor het blok gezet in dit geval. Het raadsvoorstel moest even snel voor 16 september behandeld worden in verband met de aannemer. Aangezien die datum dus al lang bekend was, hadden we ook eerder kunnen plannen en niet op het laatste moment.
Het schoolgebouw staat er nog niet eens en toch komt er weer bij – ik kwam er in de commissievergadering ook al op – dat de post onvoorziene kosten naar beneden is gegaan. We hebben ook nog onvoorziene mogelijkheden. Mijn collega heeft net een aantal voorbeelden genoemd waar de begroting ook niet geheel klopte. Dus ik zou zeggen, wethouder, college, laat alsjeblieft de post onvoorziene kosten gewoon staan zoals die er staat. Haal het geld daar niet weg, want er kunnen altijd onvoorziene gebeurtenissen zijn. Kijk naar de voorgaande gebeurtenissen die de heer Boerboom net ook al noemde.

De **voorzitter:** Mevrouw Van Damme, een interruptie van mijnheer Aptroot. Gaat uw gang.

De heer **Aptroot** (VVD): Ja voorzitter, even een vraag zodat ik het goed snap: pleit de SP er nu voor om € 1 miljoen meer uit te geven?

De **voorzitter:** Mevrouw Van Damme.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Dank u wel voorzitter. Nee, ik pleit ervoor om het op papier te laten staan zoals het staat en dat gewoon de onvoorziene kosten blijven staan zoals ze er stonden. Dan kunnen we ook niet voor verrassingen komen te staan. Zo was het al berekend.

De **voorzitter:** Mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Ja voorzitter, ik constateer dat de SP ervoor pleit om € 1 miljoen meer uit te geven. Dank u wel.

De **voorzitter:** Mevrouw Van Damme, gaat u verder.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Daar wil ik toch even op reageren. Dat zijn uw woorden, het zijn mijn woorden niet. Ik houd me aan het voorstel.
Ik heb eigenlijk nog één vraag, want er zijn al een heleboel vragen gesteld door GroenLinks. Dan komt toch weer mijn vraag: laat de post onvoorzien gewoon als op de eerdere financiën staan, want het schoolgebouw is niet af. We kunnen dit dus niet als een feit kenmerken. Het feit blijft dat de school nog niet staat, dus wij kunnen niet feitelijk stellen dat de kosten lager zijn. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter:** Dank u wel, mevrouw Van Damme. Dan ga ik over naar de heer Nikerk voor zijn eerste termijn.

De heer **Nikerk** (PvdA): Voorzitter. € 40,8 miljoen, dat bedrag kreeg de wethouder ruim twee jaar geleden van deze coalitie mee om te investeren in sport. € 40,8 miljoen als extra investering in deze stad. En wat de PvdA betreft, komt die investering er ook. Dat staat, wat ons betreft, vanavond niet ter discussie. Sport is, net als onder andere cultuur, een manier om je te ontplooien, om vriendschappen te sluiten, om bezig te zijn om fysiek en mentaal gezond te zijn. Allemaal essentiële zaken die ook nog voor preventie voor bijvoorbeeld jeugdzorg kunnen zorgen. Daarom steunt onze partij de investering die dit college in de sport en haar faciliteiten doet.
Met € 40,8 miljoen komt er echter ook een flinke verantwoordelijkheid. Deze raad is aangesteld om te controleren wat het college met die verantwoordelijkheid doet. Essentieel voor die controlerol is dat de raad voldoende, kloppende informatie heeft om zijn beslissingen op te baseren. Daarvoor is correcte en zorgvuldige communicatie vanuit het college van essentieel belang. En tijdens het voorjaarsdebat blijkt dat de wethouder dit zelf ook vindt. Hij roept het rijk op om eenduidig te zijn in de aanpak en communicatie. Die oproep steunt de PvdA, maar dat verwachten we dan ook te zien bij de wethouder zelf.
Voorzitter, ik heb van mijn vader geleerd 'een mens is vooral datgene wat hij niet zegt' en helaas zien we dat het bij deze wethouder nog wel eens gissen is naar de juiste informatie, of spitten. Want een risico genoemd op pagina 119 van een rapport, vindt de wethouder kennelijk voldoende om de raad te informeren. En ook bij de rest van dit project komt de communicatie van de wethouder naar boven. De PvdA heeft de wethouder eerder naar de voortgang gevraagd. De wethouder antwoordt alleen dat er iets is met de maat en dat er een raadsvoorstel aankomt. Hij verzwijgt op dat moment, wat hij dan al weet, namelijk dat het project miljoenen extra gaat kosten en dat tijdens het debat over de perspectiefnota.
Voorzitter, ik wil niet de hele commissie overdoen, maar essentieel hiervoor was voor onze partij de tijdlijn van dit project en ook hierbij schort het wat ons betreft aan de communicatie. Waarom komt de wethouder nu pas na een eerste termijn met een tijdlijn, terwijl hij die natuurlijk al lang voor het debat had? Het zou het debat en onze houding richting de wethouder zoveel simpeler hebben gemaakt als hij echt de commissie had geïnformeerd.
Daarnaast vraagt de PvdA zich zeer af of de wethouder leert van zijn fouten. Want ons inmiddels duidelijk geworden dat zelfs door de wethouder geschetste tijdlijn van twee weken geleden flink rammelt. Zo klopt de tijdlijn rondom de gunning niet. Die procedure ging al niet naar behoren, maar wat erger is, is dat de raad hierover op 13 maart jl. werd geïnformeerd met een memo waarin staat dat een nieuwe gunning 'zal worden gegeven'. Er staat 'zal worden gegeven', toekomende tijd. Vanuit de tijdlijn weten we nu, of nu pas, dat op 11 maart jl., twee dagen voor het memo, de gunning al gegeven was.
En dan de vanmiddag opgegeven verklaring van het Korfbalverbond. Op 4 september 2023 komt een mail binnen van het Korfbalverbond waarin staat dat de maten voor de sporthal verkeerd zijn, maar voorzitter, nu blijkt dat de mail van 4 september voortkomt uit een overleg tussen een ambtenaar en de KNKV. Hulde. Een ambtenaar heeft nattigheid gevoeld en die heeft toch, na de VO-fase eens contact gezocht. Het initiatief ligt dus op het stadhuis. Maar dat staat haaks op de tijdlijn en de eerdere uitleg van de wethouder. Hoe legt hij dit uit? En hoe legt de wethouder uit dat er in zijn tijdlijn een overleg in

oktober staat met de KNKV, terwijl die ontkent na de bewuste mail, nog contact met de gemeente gehad te hebben?
Voorzitter, ik kan hier nog veel meer bij halen, zoals het niet uitvoeren van het amendement bij de kunstgrasvelden. Maar voor de PvdA is de essentiële vraag of we op deze portefeuille er vertrouwen in hebben dat deze wethouder helder communiceert, daadkrachtig aanstuurt en op zichzelf durft te reflecteren. De wethouder laat in de commissie telkenmale weten dat hij hiervan baalt. Ja, natuurlijk, baalt de wethouder hiervan, dat mag ik hopen. Maar we horen de wethouder nog steeds niet over zijn eigen rol in het geheel. Hij laat in de commissie weten dat de projectgroep geen fouten heeft gemaakt. Dat is goed om te weten. Maar wat vindt hij van zijn eigen rol? Dat hopen we vanavond eindelijk te horen, dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Nikerk voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Een valse start, voorzitter. In dit project heeft de wethouder van Sport volgens D66 een valse start gemaakt. Ik zal zo toelichten waarom we dat vinden.
Maar eerst wil ik graag met het positieve beginnen. Mijn fractie is blij dat er een goede sporthal wordt gebouwd voor Phoenix en voor de andere sportverenigingen die van deze sporthal gebruik gaan maken. Met deze accommodatie kunnen de sportverenigingen echt verder en dat is winst. Ook het MOTION Beweeg College kan verder. Niet alleen door de bouw van de sporthal, maar ook door de bouw van het nieuwe schoolgebouw. De school, en daarmee ook het onderwijs in Zoetermeer, gaan hiervan flink profiteren en ook dat is winst.
Maar voorzitter, dit alles neemt niet weg dat we kunnen spreken van een valse start bij het opstellen van het programma van eisen voor de sporthal. Hoe is het mogelijk dat de verkeerde afmetingen werden gebruikt in het programma van eisen? Waarom heeft de wethouder de korfbalvereniging niet vanaf het begin mee laten denken bij het opstellen van het programma van eisen, zoals ook blijkt uit de correspondentie van vandaag? Onbegrijpelijk.
Helaas is deze gang van zaken geen incident. Structureel worden er fouten gemaakt bij het ontwikkelen van sportaccommodaties in Zoetermeer. Met budgetoverschrijdingen en vertragingen tot gevolg. Als je de mensen in de stad hierover spreekt, schudden ze meewarig het hoofd. Er is geen vertrouwen meer dat de gemeente dit soort projecten volgens plan en zonder overschrijdingen van het budget kan uitvoeren. Dit moet echt beter en daarom dienen we de motie van GroenLinks ter zake mede in.
Ten slotte voorzitter, in deze eerste termijn nog de vraag waarom de raad zo laat werd geïnformeerd over deze budgetoverschrijding. Waarom is niet tijdig een memo naar de raad gestuurd? Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Ekkelenkamp voor uw eerste termijn. Mijnheer Doncker dan voor zijn eerste termijn.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. We hebben in de commissie het raadsvoorstel reeds uitvoerig besproken en dat is terecht omdat er veel geld mee gemoeid is. Vandaag wil ik niet alles herhalen wat ik de commissievergadering gezegd heb. Daarom een korte samenvatting. De LHN heeft in de commissie aangegeven dat zij vindt dat het proces niet feilloos is verlopen. Het bleek dat de afmetingen van het speelveld voor de korfbalsport onjuist waren. Het liefst hadden wij dat eerder geweten, dan hadden we als raad ja gezegd tegen een voorstel waarvan de afwegingen juist waren en waarvan, laten we dat goed in beschouwing nemen, de kosten ook hoger zouden zijn uitgevallen want dan waren we op hetzelfde bedrag uitgekomen.
De LHN wil graag van de wethouder horen wat er geleerd is van de gevolgde procedure en op welke manier dit in de toekomst bij andere projecten kan worden voorkomen. De LHN vindt het van zeer groot belang en is zeer tevreden dat er een sportaccommodatie wordt gebouwd die door verschillende sportverenigingen kan worden gebruikt, een goede toegankelijkheid heeft, waar wedstrijden gespeeld kunnen worden. Want dat vinden we ook belangrijk is. Niet alleen oefenen, niet alleen trainen, maar ook wedstrijdsport en dat is in ieder geval gebeurd.

De **voorzitter:** Mijnheer Doncker, ik dacht 'er komt een eind aan de zin', maar dat was nog niet helemaal het geval maar mijnheer Nikerk heeft een interruptie.

De heer **Nikerk** (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor mijnheer Doncker vragen 'wat heeft de wethouder geleerd van deze procedure en hoe gaan we dit in de toekomst voorkomen?' Dat lijken me uitstekende vragen, maar die vragen heeft u ook gesteld in de commissie. Vindt u dat u onvoldoende antwoord daarop gehad heeft?

De **voorzitter:** Mijnheer Doncker.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik was niet helemaal tevreden met die antwoorden en Ik wil daarom nog één keer dat vragen, maar ik heb er alle vertrouwen in dat ik niet word teleurgesteld door de wethouder.

De **voorzitter:** Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. U gaf net ook al aan 'bij de kunstgrasvelden', maar we hebben ook deze zomer een memo ontvangen over Centraal Park. U zegt 'ik hoop dat we lessen leren maar het is best lastig om dat te geloven als we zoveel projecten in zo'n korte tijd hebben waar het mis is gegaan. Hoe kijkt u daartegenaan en denkt u niet dat we een diepere analyse moeten uitvoeren, zoals wij vragen in onze motie?

De **voorzitter:** Mijnheer Doncker.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): . Dank u wel voorzitter. We hebben het nu natuurlijk over de sporthal en mijn reflectie gaat nu even over deze procedure. Ik vind dat de wethouder het verdient om dat nog even toe te lichten. En ja, er is een aantal dingen fout gegaan maar er zijn ook heel veel dingen goed gegaan. Gymworld is bijvoorbeeld binnen de begroting gebleven. En zo is er nog een aantal andere dingen die goed gegaan zijn. Maar ik wil eerst de wethouder de kans geven om uit te leggen.

De **voorzitter:** Ik ga eerst naar mijnheer Boerboom en dan naar mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, Gymworld zou ik wel even willen corrigeren, want daar hebben we echt flink moeten bijplussen. Over de oorzaken kunnen we discussiëren, over wat daaraan ten grondslag lag, maar daar hebben we wel degelijk echt miljoenen extra bij moeten stoppen.
Het is prima natuurlijk, dat heb ik ook gedaan in mijn reflectie, om over deze casus te reflecteren. Maar zoals ik zei, het is geen individuele zaak voor dit stadhuis. We hebben heel veel projecten waar dit gaande is. Vindt u niet dat we een bredere analyse moeten vragen van het college van waarom er zoveel projecten uit de pas lopen?

De **voorzitter:** De heer Doncker.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik zei al, ik wil het voorlopig even bij deze procedure houden, want daar hebben we het nu over. Dat staat ook in dat raadsvoorstel, om meer geld te investeren in de sporthal. Ik wacht het antwoord af, want u heeft de vraag ook aan de wethouder gesteld. Ik wacht even het antwoord van de wethouder af en dan kunnen we daar in tweede termijn op terugkomen.

De **voorzitter:** Ik ga even naar mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u mijnheer de voorzitter. Het antwoord is al gegeven door de heer Boerboom, over Gymworld. Dat was ook mijn opmerking.

De **voorzitter:** Dan stel ik voor dat de heer Doncker verdergaat met zijn betoog.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ik moet u teleurstellen, ik ben klaar.

De **voorzitter:** Dat is fijn. Dan dank ik de heer Doncker voor zijn eerste termijn en ga ik over naar mevrouw Brouwer voor haar eerste termijn.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, in de commissievergadering over de sporthal van MOTION heeft wethouder Weerwag ons weliswaar niet precies uitgelegd welk deel van de kostenoverschrijding herstel van de fouten was en welk deel verbreding en verbetering van de sporthal, maar hij heeft wel uitgelegd dat het gaat om vierkante meters die erbij komen in het gebouw doordat de hal groter wordt en dat we die ruimte nuttig gaan gebruiken. Dat begrijpen we en we staan erachter dat deze verbeteringen meteen worden meegenomen bij het vergroten van de hal.
Maar dat neemt niet weg dat er in onze eigen organisatie dure fouten worden gemaakt waardoor de raad zijn besluiten baseert op te lage kostenprognoses. Ik denk niet dat de raad tegen dit voorstel had

gestemd als we meteen hadden geweten dat het € 2,5 miljoen duurder was geweest. Maar toch verwachten we dat we als raad goed worden ingelicht en weloverwogen besluiten kunnen nemen over zaken waar we vaak zelf geen verstand van hebben. We hebben gewoon goede informatie nodig.
Wij denken dat het nodig is dat de wethouder van Sport beter leert projectmatig te werken. Wat is ervoor nodig om dat te bereiken? Hoe krijgt de wethouder in de toekomst beter grip of bouwprojecten? En hoe gaat u de raad beter voorlichten bij het nemen van dure besluiten?
Wij hebben alvast een tip voor uw beantwoording: stuur de raad een memo als er belangrijke ontwikkelingen zijn.

De **voorzitter:** Dank u wel, mevrouw Brouwer voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar de heer Smits voor zijn eerste termijn.

De heer **Smits** (PVV): Dank u wel voorzitter. Ondanks dat de PVV teleurgesteld is in het feit dat nu weer door een misverstand de begroting bij een project duurder uitvalt, zijn we ook van mening dat als we dit gaan vertragen of tegenhouden, de tegenvaller en de teleurstelling is fors groter zullen zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de inkomsten die je misloopt als deze hal niet geschikt is voor functioneel gebruik en eventuele verhuur. Dan krijgen we een soort SilverDome-effect, want dat had naar mijn idee ook weer zwarte cijfers kunnen draaien met een grotere schaatsbaan. Met de juiste afmetingen zou deze hal ook duurder uit zijn gevallen, dus daar maken we ons achteraf niet zo heel erg druk om.
Wel de vraag aan het college: hoe heeft dit na voorgaande situaties weer mis kunnen gaan? Wat gaat het college doen om dit voortaan te voorkomen? Daarom zullen wij de motie van GroenLinks mede indienen. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Smits voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar de heer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Voorzitter, meten is weten, dat is een welbekend gezegde. Alleen in de gemeente Zoetermeer begrijpen ze het nog niet helemaal. Een sporthal, een zwembad en de financiële gevolgen met kunstgrasvelden zijn een paar hoofdpijndossiers van de laatste tijd waar het niet goed is gegaan. Hoe verrast waren we, nog wel in het reces, met het raadsvoorstel dat nu voorligt? Of we nog maar even akkoord konden gaan met € 2,7 miljoen extra uitgaven voor de sporthal aan het Van Doornenplantsoen. En dan snel akkoord gaan, want de overeenkomst met de aannemer moet op 16 september getekend worden. Dat is, zoals ik al eerder genoemd heb, de raad met de rug tegen de muur zetten. Maar meten is inderdaad weten. Voorzitter, de door de wethouder geschetste tijdlijn is nog volstrekt onduidelijk. Volgens die tijdlijn bleek in september 2023 dat de informatie van het Koninklijk Nederlands Korfbalverbond niet compleet was. Bij navraag bij de KNKV en uit de brief van 14 september jl. bleek dat men in diezelfde maand, september 2023, een mail heeft gestuurd met de juiste maten, met de extra specificaties die nodig zijn, zoals het speelveld, de uitloopruimte en de opstelruimte. Wat was er dan niet compleet? Het is allemaal verwarrend. Zeker als we in de voortgangsrapportage op pagina 119 iets kunnen vinden, waarin wordt aangegeven dat het door de nieuwe aanbesteding allemaal duurder wordt. Niet apart, even via een memo de raad informeren. Nee, weggemoffeld in een voortgangsrapportage in februari 2024. Over transparantie gesproken.
Graag hoort de PDvZ een toezegging van de wethouder tot dit nooit meer op deze manier mag of zal gebeuren. Iedere overschrijding of dreiging daarvan met meer dan € 500.000,00 moet onverwijld via een memo aan de raad worden meegedeeld. Dat is de afspraak en daar moeten we ons allemaal aan houden. Dat geldt ook voor het hele college.
Dit alles verdient absoluut geen schoonheidsprijs voorzitter. De PDvZ zal dit raadsvoorstel wel aanvaarden omdat we het belangrijk vinden dat de Zoetermeerders kunnen sporten in goede voorzieningen met de juiste afmetingen. En hiervoor heb ik, via u mijnheer de voorzitter, nog een klein presentje voor de wethouder, want meten is weten. Hij is wel van ali.com, dus u moet het even controleren. Dank u wel.
(De heer Haak overhandigt de voorzitter een meetlint.)

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Haak, voor uw eerste termijn. Ik zal hem doorgeven. Dan ga ik over naar mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, dank u wel. Vanavond zou het eigenlijk volgens ons over twee zaken moeten gaan, één is duidelijk het raadsvoorstel dat voorligt en twee de reden dat we hier nog een keer een raadsvoorstel voor hebben. Dan komt er nog een derde vraag bij. Dat is die brief die we vandaag hebben ontvangen.
Voorzitter, om met het raadsvoorstel te starten. We bouwen liever goed dan dat we bouwen voor leegstand. Het tekort aan sporthallen in Zoetermeer is groot. Zolang Zoetermeerse teamsporters hun

thuiswedstrijden nog steeds buiten de stad moeten spelen, is het natuurlijk logisch dat als wij een sporthal bouwen, die daar ook geschikt voor is. Hierom zullen wij voor het raadsvoorstel stemmen. Ondanks dat wij natuurlijk enorm balen dat er een grote vertraging op zit.
Dan de weg ernaartoe en de vraag die nog steeds een klein beetje openstaat: hoe kan het dat we maanden en maanden met verkeerde maten hebben gemeten? Voorzitter, tijdens de commissie is hier al over gesproken. We hebben een tijdlijn gekregen en we hebben heel veel antwoorden gehad. Vooral over de samenwerking tussen de gemeente, sportbonden en onze sportclubs. Wij willen nog weten van de wethouder: wat heeft hij hiervan geleerd? En wat gaat hij voortaan anders doen? En dan stel ik zeker de vraag aan de wethouder erbij of hij de opmerking van de heer Beunder van Phoenix mee wil nemen, die eigenlijk aangeeft 'als we beter overlegd hadden, hadden we dit kunnen voorkomen'.
Voorzitter, dan nog één vraagje. We hebben vandaag een brief ontvangen van het Korfbalverbond. Graag een reactie van de wethouder op deze brief. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Aptroot voor uw eerste termijn. Dan mijnheer Weekenstroo. Gaat uw gang.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank u wel voorzitter. Het CDA Zoetermeer staat voor de gezondheid van de inwoners en sterke verenigingen. Zoetermeer heeft een tekort aan binnensportlocaties en daarom is de sporthal voor het Beweeg College essentieel voor onze verenigingen, voor hun leden om te sporten, waar hun hart sneller van gaat kloppen. Het is daarom voor ons als CDA Zoetermeer onmogelijk om nee te zeggen tegen dit raadsvoorstel voor extra geld voor de bouw van deze sporthal.
Toch heeft de hele gang van zaken een hoop vragen opgeroepen bij ons en velen van u. We zijn benieuwd hoe de wethouder zijn eigen verantwoordelijkheid ziet in het hele proces. Graag waren wij in ieder geval over de extra kosten tijdig en separaat geïnformeerd, maar dat heb ik ook meerdere fracties al horen zeggen, en niet op een pagina in een honderden pagina's tellend document. Graag een reflectie van de wethouder hoe hij dit ziet en hoe dit in de toekomst kan worden voorkomen.
Het structurele bedrag van € 115.000,00 en nog wat, gaat ten laste van de Investeringsagenda Sport en we hebben nog steeds geen integrale afweging kunnen maken over deze investeringsagenda. Graag zouden we dit op korte termijn toch zeker willen doen. Kunnen we al een datum krijgen van de wethouder wanneer we die Investeringsagenda Sport krijgen?
Dat brengt mij bij ons volgende punt. We willen de Zoetermeerse Sportadviesraad betrekken bij sportgerelateerde besluiten zodat hun expertise en advisering fouten kunnen voorkomen en het besluitvormingsproces transparanter en beter wordt richting alle sportverenigingen in Zoetermeer. Hiervoor dienen we dan ook een motie in.
Verenigingen zijn een plek om te ontmoeten. Je moet je gezien voelen en je passie tot uiting kunnen brengen. Als CDA Zoetermeer zullen we hen altijd blijven steunen en zorgen dat ze een belangrijke rol binnen de Zoetermeerse samenleving kunnen behouden.

De **voorzitter:** Mijnheer Weekenstroo, ik zag een interruptie van eerst mijnheer Doncker en dan mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u voorzitter. Ik heb twee vragen aan mijnheer Weekenstroo in verband met zijn motie. Bij het laatste Sportcafé had ik het idee dat de sportraad nog niet zo heel erg goed bemenst was, dat nog niet heel veel verenigingen daarvan deel uitmaakten. Dus mijn vraag aan u is: denkt u dat de sportverenigingen momenteel goed genoeg vertegenwoordigd zijn om ze die verantwoordelijkheid te geven?
De tweede vraag. Ik kan me voorstellen dat de sportraad in stelling wordt gebracht als het over grote thema's gaat, zoals bijvoorbeeld de sportvisie. Maar als het gaat over de hordes bij Ilion kan ik me voorstellen dat dat zo specifiek is dat die raad daar niet bij hoeft te worden betrokken, omdat het echt de sportvereniging is die dat aangaat. Dat is een beetje waar het schuurt bij uw motie. Ik heb daar nog iets te veel vragen. Misschien kunt u die verhelpen?

De **voorzitter:** Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voor uw vraag. Ik was niet bij dat Sportcafé aanwezig. Ik weet wel dat de sportraad eigenlijk net begonnen is en eigenlijk net de intentie heeft opgenomen om met de gemeente samen te werken aan een beter sportdomein voor alle verenigingen. Dat niet alle verenigingen daar nu bij zijn aangesloten, kan ook zijn doordat ze nog nergens een besluit over hebben genomen. Dus als het eenmaal gaat lopen, vermoed ik ook zomaar dat het zwaan-kleef-aaneffect zal zorgen dat er meer verenigingen bij die Sportadviesraad willen zitten om juist de invloed en effectiviteit van de

sportraad te vergroten. Daarom vragen we in de motie ook een plan bij de investeringsagenda, zodat er samen met de verenigingen, samen met de sportraad zoals die er nu ligt, gekeken kan worden hoe dat goed ingericht kan worden en hoe die sportraad inderdaad de breedte en de reikwijdte kan krijgen die hij nodig heeft.

De **voorzitter:** Ja. Mijnheer Doncker.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Die toevoeging zie ik niet in de motie staan, eerlijk gezegd. Ik vind hem op zich wel sympathiek, maar ik vind hem te prematuur omdat ik nog even op zoek ben naar de status van die sportraad. Dus ik houd nog even wat bedenkingen.

De **voorzitter:** Ik ga nu naar mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ja, dank u voorzitter. Ja, in onze beleving is een sportraad ook een heel sympathiek idee, maar is dat niet echt iets voor integraal beleid, op hoofdlijnen? Want moet je, als je iets hebt als een bouwproject, zoals in dit geval, niet vooral spreken met de toekomstige gebruikers, in plaats van met de sportraad? Dat is even de vraag die wij hebben.

De **voorzitter:** Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Als in ieder geval de sportraad erbij wordt betrokken, dan kan die het altijd doorzetten naar de betrokken vereniging. Dat is volgens mij de link en de garantie die je daarmee kunt geven. Op het moment dat er bijvoorbeeld een sporthal wordt gebouwd en er is een kleine vereniging elders die niet per se op het netvlies staat van de gemeente, maar wel in die Sportadviesraad zit, dan wordt die er op dat moment ook makkelijker bij betrokken dan wanneer alleen de gemeente in charge is, of verantwoordelijk is, om het in Nederlandse taal te houden zoals de ChristenUnie-SGP graag zou willen. Zodat er niet alleen naar één vereniging wordt gekeken vanuit de gemeente, maar dat de Sportadviesraad die bredere scope altijd kan behouden.

De **voorzitter:** Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Als ik mijnheer Weekenstroo goed begrijp, wil die een soort tussenlaag creëren, terwijl ik denk ik juist graag zou willen dat direct die verenigingen die betrokken zijn, worden benaderd. Prima als de sportraad wordt geïnformeerd over een voornemen tot ontwikkeling en dat ze daar een suggestie voor willen doen. Maar mijn primaire behoefte nu is vooral: betrek die verenigingen die zelf straks gebruikmaken van die ruimte en doe dat niet via de sportraad.

De **voorzitter:** Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Ik hoor uw oproep. Tegelijkertijd denk ik ook dat als wij alleen kijken naar de verenigingen die er volgens ons direct gebruik van zouden moeten maken, er niet gekeken wordt naar de verenigingen die er ook gebruik van zouden kunnen maken. En dat zou volgens mij wel een taak van de sportraad zijn, om juist voor de gemeente altijd te signaleren, en te waarschuwen, wanneer die kijker te nauw is en breder opgezet moet worden.

De **voorzitter:** Mijnheer Ekkelenkamp, Ik wil wel langzamerhand dit afronden want u kunt ook in uw tweede termijn daar nog op terugkomen. Ik ga eerst naar mijnheer Boerboom en dan naar mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil u wel meegeven dat we graag ook hier de ruimte willen hebben voor het debat. U heeft net heel veel interrupties toegestaan bij andere debatten dus ik zou u willen vragen dat hier ook te doen.
In reactie op de heer Weekenstroo zou ik willen meegeven om dat als suggestie op te nemen in uw motie, dat de Sportadviesraad aanvullend partijen kan aandragen en niet zozeer dat de sportraad de eerste aanspreekpartner van de gemeente is.

De **voorzitter:** Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Zo was het niet direct bedoeld, dus als dat inderdaad de motie duidelijker maakt en helderder maakt voor iedereen hier, of in ieder geval voor u, mijnheer Boerboom, dan kan ik

mij er zeker in vinden om die wijziging daarin aan te brengen.

De **voorzitter:** Dan ga ik naar mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ja, dank mijnheer de voorzitter. Toch nog even scherp. Bij een nieuwbouwproject is dan in eerste instantie de sportraad aan zet? Of de toekomstige gebruikers? Want dat luistert nauw, volgens mij. Wat is de intentie van uw motie?

De **voorzitter:** Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): De intentie van de motie is een extra paar ogen of een groep ogen toevoegen aan besluitvorming door ons, ofwel voorgestelde plannen die bij ons terechtkomen, zodat wij zeker weten dat de afmetingen kloppen, dat wij zeker weten dat alle verenigingen zijn benaderd, dat wij zeker weten dat er even een check is gedaan op eventueel gevaarlijke situaties in de bouw, of wel de juiste ondergrond wordt toegevoegd in de sporthal.

De **voorzitter:** Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u. Duidelijk, maar ik ben wel bang dat u dan de sportraad in een wat onmogelijke positie zet. Want dan gaat er straks weer iets mis, tenzij de wethouder zijn leven betert, en dan krijgt de sportraad de schuld.

De **voorzitter:** Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dat zijn uw woorden, dat u dus de sportraad de schuld gaat geven. Ik vind het te betreuren dat u dat doet.

Motie nr. 2409-04 ingediend door CDA
Sportraad voor een beter resultaat

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 16 september 2024, gehoord de beraadslaging;

constaterende dat:
- bij de ontwikkeling van sportgerelateerde infrastructuur, zoals de sporthal van het MOTION Beweeg College en de kunstgrasvelden bij voetbalverenigingen in Zoetermeer, pas na het besluit over de raadsvoorstellen onvolkomenheden zijn geconstateerd;
- de Zoetermeerse Sportraad als adviesorgaan voor sportgerelateerde kwesties een belangrijke schakel vormt tussen de gemeente en de lokale sportverenigingen;
- de betrokkenheid van experts, zoals de Zoetermeerse Sportraad, kan bijdragen aan een zorgvuldiger en beter geïnformeerd besluitvormingsproces;

overwegende dat:
- het betrekken van de Zoetermeerse Sportraad bij sportgerelateerde besluiten de kwaliteit en het draagvlak van deze besluiten zal vergroten;
- een tijdige en gedegen advisering door de Zoetermeerse Sportraad mogelijke fouten in de uitvoering van sportprojecten kan helpen voorkomen;
- de sportsector in Zoetermeer veel belang hecht aan transparantie en medezeggenschap;

draagt het college van burgemeester en wethouders op:
- advies te vragen aan de Zoetermeerse Sportraad bij besluiten die betrekking hebben op investeringen in de sportsector (zoals de ontwikkeling van sporthallen, velden en andere sportfaciliteiten) of sportbeleid;
- de Zoetermeerse Sportraad tijdig te betrekken bij relevante processen zodat zij een volwaardige bijdrage kunnen leveren aan de besluitvorming;
- een plan over hoe de Sportadviesraad betrokken kan worden gereed te hebben bij de investeringsagenda sport;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter:** Ik kijk even, als er verder geen vragen zijn, dan stel ik voor dat u verder gaat met uw... O, daarmee is uw eerste termijn klaar. Dat wist ik niet. Ik heb dat hier de hele avond al, geloof ik. De heer Markes. Gaat uw gang.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel. We hebben het al eens eerder gezegd bij de commissie. Het komt allemaal wat knullig over dat we vandaag opnieuw besluiten over de sporthal. We willen daarbij meteen aan de wethouder vragen hoe we dit in de toekomst voorkomen en hoe we daarbij onze partners beter kunnen betrekken.
Tegelijkertijd wil ik zeggen dat we moeten beseffen dat het natuurlijk niet meer over dezelfde sporthal gaat want het voorstel voor de sporthal is inmiddels maar liefst 400 m² groter, waardoor er onder andere meer kleedruimte is, meer opbergruimte en EHBO-ruimte, et cetera. Hiermee voldoet de hal niet alleen aan de eisen voor de korfbalwedstrijden. Er kunnen nu ook meer en andere wedstrijdsporten in plaatsvinden. Maar, voor Zó! Zoetermeer ook uitermate belangrijk, met de aanpassingen wordt ook de toegankelijkheid verbeterd. We willen natuurlijk dat iedereen zoveel en zo goed als mogelijk mee kan doen en een goed toegankelijk gebouw zorgt voor meer en meer tevreden bezoekers.
Voorzitter, ik heb altijd geleerd 'als het leven je citroenen geeft, moet je limonade maken'. Het is goed om te zien dat het college de kans heeft gegrepen om dat wat misging aan te pakken om de situatie van de sporthal te verbeteren. Dank u wel.

De **voorzitter:** Ik zie een interruptie van mijnheer Boerboom. Gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter. Ik hoorde u zeggen dat het goed is te beseffen dat er nu een ander soort sporthal staat, maar ik dacht dat ik eigenlijk ja zei tegen die sporthal twee jaar geleden. En nu blijkt dat niet zo te zijn. Hoe kijkt u daartegenaan?
Het tweede is: wat is uw beeld op het feit dat dit project niet op zich staat, maar dat er meerdere projecten zijn waarbij het college steken heeft laten vallen?

De **voorzitter:** De heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Wij hebben twee jaar geleden ook ja gezegd tegen de sporthal die toen voorlag, juist omdat wij het gebrek aan sportruimte zagen en we wilden wat daaraan doen. Daarin zijn we niet veranderd. Daarom zijn we blij dat, zoals ik net al zei, het college heeft gekozen met de dingen die op ons pad zijn gekomen, om juist nog meer te doen voor de stad dan toen al het plan was. Dat was één.
Ik heb ook in verschillende memo's gezien dat er overschrijdingen zijn op andere projecten en ik heb ook vaak gelezen dat het komt door allerlei factoren die buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen en er sprake is van overmacht. Daar heb ik respect voor en ik ben blij dat dat is geobserveerd. En tegelijkertijd wil ik ook weten wat we gaan doen aan de fouten die binnen onze invloedssfeer liggen en hoe we die gaan verbeteren.

De **voorzitter:** Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, dus als ik dat laatste goed begrijp, steunt u onze motie daarmee?

De **voorzitter:** De heer Markes.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Ik zou zeggen, niet zo snel. Ik wil eerst even het antwoord van het college horen en daarna kijken we verder.

De **voorzitter:** Ik kijk even rond, dan dank ik u voor uw eerste termijn. Tenminste, ik hoop dat die afgerond was? Daar ben ik van uitgegaan in ieder geval. Ik durf het nu niet meer anders te zeggen. Mevrouw Meurs, eerste termijn, gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit):Dank u wel voorzitter. MOTION Beweeg College, een school waarbij de leerlingen door middel van veel bewegen goed in hun vel zitten en de lesstof beter opnemen. Wie kan daar nu tegen zijn? Voor dat doel was wel een sporthal nodig, logisch toch? O ja, en de korfbal en andere sporten zouden dan ook graag van de zaal gebruik maken. Tot zover niets aan de hand. Tot iemand tot de conclusie kwam dat de afgesproken maten helemaal niet geschikt waren. Zoetermeer Vooruit heeft zich verbaasd over de gang van zaken. Het is al eerder gevraagd: hoe is het mogelijk?

Maar behalve dat, maken wij ons zorgen over dat geschuif met geld dat nu wordt voorgesteld. Van de post onvoorzien voor het schoolgebouw is nu nog maar de helft nodig. Weet u dat zeker, wethouder? En als we er dan een miljoentje bij stoppen, dan komt het wel goed. Dat zal wel voldoende zijn. Weet u dat zeker, wethouder? Wij hebben er namelijk geen vertrouwen in maar we willen de sportverenigingen ook niet in de kou laten staan en zullen daarom niet tegen dit voorstel stemmen.

De **voorzitter:** Dank u wel mevrouw Meurs voor uw eerste termijn. Dan constateer ik dat daarmee de eerste termijn van de gemeenteraad is afgerond. Ik stel voor dat we om 00.25 uur verdergaan. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter:** Ik heropen de vergadering en het woord is aan het college. Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, dank u wel voorzitter en dank u wel raad voor uw vragen, opmerkingen en tips die ik allemaal heb gehoord. Voorzitter, laten we vooropstellen, het proces had een stuk soepeler kunnen verlopen. Dat ben ik met iedereen eens. Ik heb dat ook al eerder bij de commissie gezegd, maar ik zeg het nu toch nogmaals, mijnheer Nikerk, ik baal nog steeds verschrikkelijk. En dat meen ik oprecht, want uiteindelijk is dit voor iedereen heel ongemakkelijk. Het is ongemakkelijk voor de korfbalvereniging, die overigens wel de moed heeft gehad om in te spreken. Ongemakkelijk voor het korfbalverbond dat ook graag het beste wil voor haar sporters. Ongemakkelijk voor NOC*NSF dat juist probeert te voorzien in duidelijkheid en niet in onduidelijkheid. En in de laatste plaats ook niet makkelijk voor u als raad, want u gaat immers over het budget van onze stad. Ik betreur dit echt ten zeerste.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag, ik zie een aantal handen. Ik begin met mijnheer Nikerk en dan mevrouw Meurs.

De heer **Nikerk** (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. De wethouder zegt 'dit is ook ongemakkelijk voor het korfbalverbond'. Maar als ik het ingekomen stuk van de KNKV van vanmiddag bekijk, dan zegt de KNKV 'wij hebben u gemaild met 'dit zijn de regels. U heeft ze iets anders geïnterpreteerd, maar dit zijn de regels.' En dat is het. Waarom ziet u daar ongemak voor de KNKV in?

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, dank u wel. Als u het goed vindt, ga ik daar straks even op in, want ik wil heel even ingaan op de reactie van de brief van vanmiddag. Dan zal ik uw vraag meenemen, met uw goedkeuring.

De **voorzitter:** Ik ga eerst nog naar mevrouw Meurs want die had ook een interruptie.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Ik hoor de wethouder niets zeggen over hoe het is voor MOTION, voor het Lucas College. Ik heb dat in de commissievergadering vorige week ook gevraagd, maar geen antwoord daarop gekregen. Hoe staan zij in dit verhaal?

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja dank u wel. Mijn collega-wethouder Van der Meer kan daar straks misschien eventjes of mij het antwoord influisteren of u het antwoord geven, maar ik kan me in ieder geval voorstellen dat de school natuurlijk ook met spanning afwacht hoe dit verloopt. Het is inderdaad ook vervelend voor de school. Maar ik was nog niet helemaal klaar met mijn rijtje. En dat geldt ook voor onze ambtelijke organisatie, die zich natuurlijk met hart en ziel inzet voor onze stad. Ook voor hen is het ongemakkelijk wat hier allemaal is voorgevallen.
Voorzitter,...

De **voorzitter:** Gaat u verder, wethouder.

Wethouder **Weerwag:** Ik wilde inderdaad voorstellen om de tijd weer te laten lopen. Ik heb heel goed gehoord waar u toe opgeroepen heeft met betrekking tot de zelfreflectie of de reflectie. Ik wil ook niet wijzen naar andere partijen. Ik wil daar ook echt wel de verantwoordelijkheid voor die reflectie zelf in nemen. Er is vandaag onder andere dus opnieuw onduidelijkheid ontstaan met een brief van het KNKV.

Daarin is door het verbond aangegeven dat er geen contact meer met de gemeente is geweest na de mail van 4 september vorig jaar. Ja, ik heb inderdaad de commissie ook zelf nog even teruggekeken. Ik heb ook nog even naar de tijdlijn gekeken waar stond dat er na 4 september 2023 overleg zou zijn geweest met het KNKV en met korfbalvereniging. Kennelijk is dat contact niet direct met het verbond geweest, maar er is wel indirect contact geweest door middel van de gesprekken met NOC*NSF, dat ook met KNKV contact heeft. En natuurlijk hebben wij zelf contact gehad met Phoenix, met de vereniging, die ook op haar beurt weer met KNKV contact heeft gehad. Ik vind wel dat ik me daarin vergist heb, door het zo aan u uit te leggen. Daarvoor wil ik wel mijn excuus maken. Dat roept wellicht wat verwarring op bij KNKV.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag, een interruptie van mijnheer Nikerk. Gaat uw gang.

De heer **Nikerk** (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. De wethouder zegt eigenlijk 'we hebben wel indirect met het KNKV gesproken maar het wordt wel zo gecommuniceerd. Dat zou hetzelfde zijn als wanneer ik met u gesproken heb en dat u zegt 'ja, maar die heeft daarna met de burgemeester gesproken, dus ik heb de burgemeester gesproken'. U heeft toch niet, de gemeente heeft toch niet rechtstreeks met het KNKV gesproken? Dat staat wel in uw eigen tijdlijn.

De **voorzitter:** Ik ga het woord weer geven aan wethouder Weerwag, want de burgemeester heeft hier niets mee van doen.

Wethouder **Weerwag:** Ja, we moeten toch via de voorzitter, voorzitter? Wat ik wel weet, is dat er telefonisch contact geweest is voor 4 september vanuit de gemeente met het KNKV. Vervolgens is er op 4 september een mail gekomen vanuit het KNKV waarin verwezen wordt naar dat telefonisch contact. Dus op dat moment is er absoluut contact geweest tussen de gemeente en het KNKV. Wat op dat moment eigenlijk is gebeurd, is dat het KNKV ook heeft ook aangegeven 'ja, er zijn wel vaker misverstanden over die afmetingen van sporthallen'. Dat hebben zij ook in die brief aangegeven. Ik ben er vooral blij mee dat er na 4 september in ieder geval duidelijkheid was. Dat is ook aanleiding geweest om het contact met Phoenix en NOC*NSF verder te intensiveren. Ik zou dan graag verder willen gaan, voorzitter.

De **voorzitter:** Gaat u verder.

Wethouder **Weerwag:** De brief van vanmiddag bevestigt verder eigenlijk datgene wat we in de tijdlijn hebben staan. De tijdlijn is bij u bekend.
Zojuist sprak ik al even over het ongemak en daar wil ik ook graag eventjes op reflecteren. De twee belangrijkste oorzaken van al dat ongemak zijn onder andere de onduidelijkheid die bestond over de afmetingen en de termijn waarop die onduidelijkheid bleef bestaan. Het gaat mij nu vooral om hoe wij dit voor u als gemeenteraad, waarbij ik vooral zelf naar mijn eigen rol kijk, in het vervolg beter kunnen doen. Voorzitter, als ik terugkijk op dit proces, heb ik er voor mezelf drie punten uitgehaald.
1. Bij zaken van deze omvang is het zaak dat ik u als gemeenteraad daar eerder actief over informeer en niet alleen zoals we dat tot nu toe hebben afgesproken in de projectenrapportage. En beste raad, ik neem mijzelf kwalijk dat ik dat niet gedaan heb indertijd.
2. Als tweede trek ik het mij aan dat de rolverdeling van de belanghebbenden beter kan worden ingevuld. Ik heb u dat ook al horen vragen. Ik heb u mij daartoe horen oproepen. Denk vooral aan die toekomstige gebruikers van de betreffende accommodaties, maar ook de landelijke partijen, NOC*NSF en eventuele andere bonden die daarbij betrokken zijn. Maar ik denk ook zeker aan onze Sportadviesraad. Het CDA heeft hier een motie toe ingediend. Het is in een dergelijk groot project van belang dat iedere betrokkene zowel voor als tijdens en zelfs ook na het proces betrokken raakt en betrokken blijft. Om nog eventjes stil te staan bij de motie van het CDA, daar kom ik zo even op terug.
3. Als laatste wil ik eventjes meegeven wat ik echt ook voor mezelf meeneem. De onduidelijkheid mag niet meer zo lang boven de markt blijven hangen. En ook al zien wij dat bijvoorbeeld een KNKV een mail stuurt met daarin 'over die afmetingen blijft altijd misverstand bestaan', of heeft NOC*NSF aangegeven 'wij komen met landelijke handboeken voor indoorsportaccommodaties', omdat het voor hen ook niet altijd duidelijk is, ik vind dat we daar ook zelf die verantwoordelijkheid in moeten nemen om daar eerder op te acteren. Want uiteindelijk zijn we daar dus zelf nu ook de dupe van.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag, ik ga nog even naar de raad want mijnheer Boerboom heeft al een hele tijd zijn hand omhoog. Ik wil even kijken. Wilt u nog een interruptie, mijnheer Boerboom?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Zeker voorzitter. Ik heb er nu eigenlijk twee, maar ik begin met de eerste. De wethouder startte zijn verhaal met 'ongemak' en dat soort woorden. Ik vind oprecht dat 'ongemak' niet het juiste woord is in deze casus. Ik ben blij dat u op een later moment ook excuses maakte voor een aantal zaken, want dat is eigenlijk wat ik van u wil horen. Er zijn gewoon zaken niet goed gegaan. Dan gaat het niet over ongemak. Dan wil ik gewoon dat u zegt 'shit, het is niet goed gegaan. Ik bied mijn excuses aan en ik ga dat in de toekomst beter doen'. Wilt u dat en is dat uw lijn?

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ik deel het dat u mij dat heeft horen zeggen en ik meen ook oprecht wat ik heb gezegd met betrekking tot die excuses die ik heb gemaakt over de verwarring die ontstaan is bij de commissie en de brief van het KNKV van vandaag. Ik ben blij dat u heeft gehoord wat ik mee probeer te nemen als reflectie in de verbeterpunten.

De **voorzitter:** Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank voorzitter, de tweede vraag is een inhoudelijke vraag. Ik heb het ook in mijn termijn genoemd. In Zoetermeer is dit niet de eerste keer dat we onjuiste afmetingen aan de voorkant bij een sporthal hebben. Ik vraag me toch af: wat gaat er mis in deze organisatie dat wij dat nog steeds blijkbaar niet op orde hebben in onze projecten? Heeft u daar met de organisatie over gesproken? En wat is uw reflectie daarop? Want we willen ook vertrouwen hebben, want we kunnen nu wel allemaal mooie woorden uiten, maar als het over vijf jaar weer misgaat, ook als het onder uw opvolger is, zitten we hier alsnog met hetzelfde verhaal.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, dank u wel voorzitter. Ik begrijp uw zorg heel erg en ik begrijp ook dat met de woorden die ik nu gebruik, hoe gemeend ze ook zijn, u eerst zult zeggen 'laat het maar eens zien'. Zeker als ik dit proces ook zelf volg. Met de kennis die we nu hebben, is het heel makkelijk om terug te redeneren 'o ja, nou ja, daar hadden we dan misschien wel bij moeten springen'. Maar goed, dat hoort dan even bij die evaluatie. Dat is ook waar u om vraagt; wat doet u daarmee? Tegelijkertijd heeft u een motie ingediend waar u eigenlijk ook dezelfde vraag stelt 'hoe gaan we dat nu doen in de toekomst? Hoe wordt daarop gereflecteerd?' Daar zijn we natuurlijk echt al serieus mee bezig. Alleen zou ik prediken voor een andere portefeuillehouder, wethouder Iedema, want hij is op dat moment betrokken bij die projecten. Dus ik laat hem ook straks eventjes die motie toelichten en wat er op dit moment allemaal al gebeurt in de organisatie.
Dat is eigenlijk ook wat ik absoluut meeneem. Ik neem dat ook mee naar de organisatie, zeker op mijn eigen sportafdeling, in het bijzonder op dat vastgoed 'hoe kan het nou toch zo zijn dat we daar soms nog naast zitten?' Tegelijkertijd zie ik ook wel dat het soms ook een samenloop is van heel vervelende omstandigheden waar ik in ieder geval zelf van meeneem om eerder regie te pakken bij twijfel.

De **voorzitter:** Gaat u verder.

Wethouder **Weerwag:** Dank u wel voorzitter. Ik denk dat ik daarmee eigenlijk al heel veel heb gezegd over het laatste punt dat ik wilde meegeven. Er moet gewoonweg eerder actie worden ondernomen. Ik kan niet vaak genoeg benadrukken, zeker richting de partijen die er ook om gevraagd hebben, maar ik doe dat natuurlijk naar de hele raad, dat is eigenlijk wat ik mezelf het meest kwalijk neem.
Even kijken. Er zijn ook nog een aantal... Interruptie, voorzitter.

De **voorzitter:** Mijnheer Nikerk, gaat uw gang.

De heer **Nikerk** (PvdA): Dank u wel voorzitter. De wethouder zegt dat hij eerder actie wil ondernemen. Nou, dat lijkt me een goed plan maar wat bedoelt hij daar precies mee?

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, dank u wel voorzitter. Onder andere door de punten die ik net genoemd heb, betrekken van de gebruikers, maar ook de motie van het CDA die oproept tot het betrekken van de Sportadviesraad. Alhoewel ik ook wel hoor dat u daar zelf verdeeld op reageert. Dat zijn onder andere een aantal zaken die we meenemen maar ook het eerder actief informeren van uw raad. Ondanks dat

we dat nu misschien op een andere wijze hebben afgesproken, lijkt het mij zelf heel erg verstandig om daar toch tussentijds – zoals de tip van de ChristenUnie-SGP, die had ik zelf al ter harte genomen – jullie actief met een memo over te informeren. Dat zijn onder andere de punten.

De **voorzitter:** Ik zie mijnheer Ekkelenkamp maar ik ga eerst naar mijnheer Van den Boomgaard. Die had ook zijn hand omhoog.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank u wel voorzitter. De wethouder geeft aan, terecht, dat er verdeeldheid is over de motie van het CDA. En om het eventjes toe te lichten. U geeft in uw inbreng nu aan dat er fouten zijn gemaakt doordat de ene partij wellicht andere dingen voor lief nam dan de andere partij, zoals het NOC*NSF, het verbond, en u wilt dan nog een partij erbij halen. Wat is dan het risico dat we daarmee creëren? Is het dan niet misschien nog wel moeilijker voor ons om duidelijk de echte, goede lijn te kiezen? Of wordt het dan makkelijker? Dat is eigenlijk een beetje wat ik voel bij die motie, hebben we dan niet te veel kapiteins op één schip en is het niet juist beter als we er één aanwijzen en dat we daar een oplossing vinden? Wat vindt de wethouder?

De **voorzitter:** Ja, dank u wel. Dan ga ik naar de wethouder.

Wethouder **Weerwag:** Dank u wel voorzitter. Ik hoor heel goed wat u zegt. Dat snap ik ook. Tegelijkertijd denk ik wel dat we nu ook mede door NOC*NSF en de Vereniging Sport en Gemeenten meer duidelijkheid krijgen in het handboek waar zij mee komen, voor indoorsportaccommodaties. Dat is eigenlijk wat mij betreft, straks de basis om te kijken 'oké, hoe gaan we nu verder?' Daarbij vind ik het heel belangrijk – dat heeft u mij ook horen zeggen – om de gebruikers van die sportaccommodaties erbij te betrekken. Ik denk ook dat het goed is om te kijken 'is de Sportadviesraad daar op dit moment ook al voor op vlieghoogte?' Dat durf ik niet te zeggen. Maar ik wil wel toezeggen dat ik daarover het gesprek met ze wil aangaan 'hebben jullie daar ook behoefte aan? Zien jullie daar voor jezelf een rol?' Tegelijkertijd hoor ik mijnheer Ekkelenkamp zeggen 'ik zie daar eigenlijk meer een rol voor integraal beleid'. Dan denk ik onder andere aan de Sportagenda. Ja, daar worden ze ook bij betrokken. Dus kortom, we zijn in gesprek met die Sportadviesraad. En daar wil ik in ieder geval wel een toezegging op doen, om ze daar wat actiever bij te betrekken.

De **voorzitter:** Ik ga even naar mijnheer Ekkelenkamp, gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ja, dank u voorzitter, even terug naar wat u zo-even zei over het betrekken van de sportvereniging die gebruiker gaat worden, dus de toekomstige gebruiker. Als ik het goed begrijp, is dat dus nu in een later stadium pas gedaan en zegt u in uw verbeterplan dat u dat vanaf dag één wilt doen. Klopt dat? Heb ik het zo goed in beeld?

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, en nee. Ware het niet dat de Sportadviesraad nog niet was opgericht in het eerste uur van dit project. Dus wij konden ze ook niet eerder betrekken. Maar wat ik zeg, als uw raad zegt 'dat vinden we een goed idee om eens te verkennen, om die adviesraad mee te nemen', dan wil ik daar best een toezegging op doen.

De **voorzitter:** Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dat is niet helemaal wat ik bedoel. Ik bedoel dus: in dit proces. Niet over die sportraad. Maar in dit proces is de korfbalvereniging niet in eerste instantie betrokken, maar pas in tweede instantie. Met andere woorden, de gemeente heeft gedacht 'wij bouwen voor u wel een sporthal en als we het plan gereed hebben, dan kunt u even komen kijken hoe het eruit gaat zien', even wat gechargeerd misschien. En in uw verbeterplan zegt u 'nee, we gaan voortaan vanaf dag één de sportvereniging erbij betrekken als we het programma van eisen gaan opstellen'.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, ik denk wel dat we steeds meer tot elkaar komen. Het klopt dat inderdaad in het voorlopig ontwerp gekozen is voor de gegevens die beschikbaar waren, ook vanuit NOC*NSF, vanuit KNKV. Daar is inderdaad mee gewerkt. En ik denk inderdaad dat het goed is als wij de volgende keer in het voortraject, dus in dat voorlopig ontwerp, zeker als de potentiële gebruikers van een

accommodatie in beeld zijn, we die vanaf het eerste moment daarbij betrekken. Dat klopt. Dat heeft u mij ook horen zeggen bij een van de drie reflectiepunten.

De **voorzitter:** Ik zag nog een interruptie van mijnheer Haak. Gaat uw gang.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Ik heb nu van de wethouder eigenlijk drie verschillende tijdlijnen gehoord. En iedere keer kwam er nog wat bij of viel er weer wat weg. Nu ook weer in deze discussie, want u moet eerlijk zeggen, deze sporthal was in eerste instantie alleen voor de school bedoeld. Daar is die C1 op. Pas op een later tijdstip is er een gebruiker bijgekomen, Phoenix. En toen het aangepast was in de afmetingen, zijn er nog weer andere verenigingen bijgekomen, want die konden er dan ook in opeens dus het klopt gewoon niet. Het klopt niet in die tijdlijn hoe u dat allemaal schetst.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag, voor een reactie.

Wethouder **Weerwag:** Ik hoor eigenlijk geen vraag, maar ik zou er toch even kort op willen reageren. De tijdlijn klopt absoluut. Dat er verwarring ontstaat, begrijp ik ook heel goed. Maar ja, ik denk niet dat we de hele commissie opnieuw moeten doen. Tenminste, dat bepaalt u natuurlijk als raad, laten we dat even vooropstellen. Maar het is nu eenmaal zo dat de hal in eerste instantie was bedoeld ter vervanging van drie gymzalen en in de commissie van november 2022, zeg ik even uit mijn hoofd, is besloten door de raad of de commissie 'kunnen we Phoenix daar ook niet als vaste locatie gebruik van laten maken?' En op basis daarvan zijn de gesprekken aangegaan en zijn de ontwerpen gemaakt. Het is natuurlijk heel iets anders dan wanneer je drie gymzalen voor scholen gaat gebruiken, waar misschien helemaal geen wedstrijden worden gespeeld, en op een gegeven moment zegt 'nou ja, Phoenix gaat er wel gebruik van maken en er worden wedstrijden gespeeld'. Daar is op een gegeven moment de ruis ontstaan. Maar we gaan nu heel diep in op het opnieuw doen van de discussie uit de commissie, voorzitter. Excuses daarvoor, maar ik wil dat toch graag even toelichten.

De **voorzitter:** Mijnheer Haak nog en dan ga ik naar mijnheer Weekenstroo want die had ook nog een interruptie.

De heer **Haak** (PDvZ): Ja, dan kort. U noemt nu de datum van november 2022. Dat betekent dat op dat moment al bekend was dat die zaal niet de juiste afmetingen had. Of begrijp ik dat nu ook weer verkeerd?

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Nee, dat... Nou, ik weet niet of u het verkeerd begrijpt. Ik begrijp dat het ingewikkeld is omdat wij altijd zijn uitgegaan van de C1-categorie sporthal en die voldoet aan de afmetingen zoals we ook bij het KNKV zien, op de website, waar het gaat om de speelvelden. En vervolgens gaan we eigenlijk de diepte in. Dan wil ik eigenlijk het liefst verwijzen naar de tijdlijn, want daarin staan al die specificaties opgenoemd waarom we niet wegkomen met een categorie C1 waar het korfbal betreft. Dat heeft te maken met hoe het spel gespeeld wordt, omdat de lijn niet per se uit is.

De **voorzitter:** Oké. Ik ga nu naar de heer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voorzitter. We waren net bijna bij een toezegging en toen draaide het gesprek nogal af van de toezegging, wat jammer is. Dus ik breng het even terug naar de toezegging. Volgens mij noemde de wethouder ongeveer een lijn van de Sportadviesraad in ieder geval betrekken bij een gesprek en met een uitwerking komen. En dan wil ik er eigenlijk aan toevoegen: waar mogelijk ook al een plan te hebben bij de aanbieding van de Investeringsagenda Sport. Kunnen we dat ongeveer zo noteren als een toezegging?

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, dank u wel voorzitter. Ik denk ook dat we er hier weer bijna zijn. Ik vind het lastig om de Sportadviesraad aan de investeringsagenda te koppelen omdat ik ook denk dat het niet voor elke sportaccommodatie geldt. Maar voor al het overige, als u geen interrupties krijgt op uw verzoek om daar een toezegging van mij op te vragen, dan heeft u wat mij betreft een toezegging.

De **voorzitter:** Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Waar kunnen we hem dan verwachten?

De **voorzitter:** Daar komen we straks op terug. Maar de toezegging is in ieder geval gedaan dat de Sportadviesraad erbij betrokken wordt. Gaat u verder.

Wethouder **Weerwag:** Even kijken, ik heb nog van de SP de vraag die we ook al even tijdens de commissie hebben behandeld. Ik begrijp ook best die zorg. Dat ging over 'waarom wordt die post onvoorzien nu verlaagd? Doe dat nu alstublieft niet.' Dat ligt echt in het feit dat het project qua ontwerp in de definitieve ontwerpfase zit. En het heeft ook te maken met die school. Daarom is het ook verantwoord om die post te verlagen. Dus dat wil niet zeggen dat de post onvoorzien verdwijnt. Hij wordt alleen verlaagd omdat we, nogmaals, meer zicht hebben op de definitieve kosten. Dank u wel.

De **voorzitter:** Ik zie een interruptie van mevrouw Van Damme. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Ja, dank u wel voorzitter. Dat vind ik toch knap, want dan heeft u, denk ik, een glazen bol. Want stel nou dat daar het watertje doorbreekt, of stel dat er wat anders gebeurt. Het grasveld is te soppig. Dus stel dat er een onvoorziene gebeurtenis plaatsvindt, dan zit je toch weer met dat potje en dat haal je dus nu al leeg. Dan moet je weer geld ergens vandaan toveren. Dus ik snap niet helemaal dat u het zo durft te stellen, maar bedankt.

De **voorzitter:** Nog een behoefte aan een reactie, wethouder Weerwag?

Wethouder **Weerwag:** Nee hoor, dank u wel voorzitter.

De **voorzitter:** Ik kijk rond, dan stel ik voor dat u verdergaat.

Wethouder **Weerwag:** Het CDA vroeg ook 'wanneer komt die investeringsagenda dan?' Daar wil ik natuurlijk ook nog even graag antwoord op geven. Die komt uiterlijk, samen met de actualisatie van het sportbeleid, Q4 uw kant op. Op dit moment loopt er nog een onlineparticipatie en wordt ook – dat wil ik u wel vast vertellen en verklappen – de Sportadviesraad daarin betrokken.
Voorzitter, volgens mij was ik zo door alle antwoorden heen, in die zin dat ik natuurlijk vooral heel blij ben dat we toch met elkaar een heel mooie sporthal kunnen gaan realiseren. Dat ligt nu voor. Ik snap heel goed dat er extra investeringen mee gemoeid zijn. Ja, het doel is in ieder geval een toekomstbestendige sportfaciliteit bouwen voor onze stad waar we echt wel heel trots op mogen zijn. Dank u wel.

De **voorzitter:** Ik zie een paar handen de lucht in gaan, dus ik ga ze gewoon keurig af. Ik zag mijnheer Haak, mijnheer Boerboom, mijnheer Aptroot en mijnheer Nikerk en dan mevrouw Meurs. Ik begin bij mijnheer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u voorzitter. In mijn betoog heb ik ook aan de wethouder echt een toezegging gevraagd dat dit nooit meer op deze manier mag of zal gebeuren, want iedere overschrijding of dreiging daarvan met meer dan € 500.000,00 moet via een memo aan de raad worden gedeeld. Kunt u die toezegging doen?

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Volgens mij is het onmogelijk, voorzitter, om dat zo, op deze manier toe te zeggen.

De **voorzitter:** Ik zie verder geen reactie. Dan ga ik naar mijnheer Boerboom. Gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb gevraagd om een reflectie op uw antwoord bij ZFM en ik zou u daar graag nog over horen.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, dank u wel voorzitter. Daar heeft u gelijk in, excuus daarvoor. Ja, ik weet heel goed wat we daar gezegd hebben, of wat ik daar gezegd heb, excuus. Het is zo dat... Ik heb dat ook al tijdens de commissie aangegeven. Ik heb aangegeven 'we hebben inderdaad een pot met geld'. Volgens

mij heb ik dat gezegd. Dat is inderdaad de investeringsagenda. Daar gaat u als raad over, maar dat wil niet zeggen dat het geld er niet is om te investeren in een mooie sportaccommodatie voor onze stad.

De **voorzitter:** Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Kijk, voorzitter, hier zit voor mij wel het probleem. Ik wil niet dat u aangeeft tegen ZFM dat er een mooie pot met geld is om te investeren in de stad. Ik zou willen dat u tegen ZFM had gezegd 'ik begrijp dat ik fouten heb gemaakt en ik hoop dat de gemeenteraad me gaat helpen om dat op te lossen'. Dat is ook mijn zorg als ik u nu hoor bij het betoog dat u vanavond houdt. U geeft drie heel mooie, kritische reflecties. Even later gaat u antwoord geven op vragen. Op de vragen van de heer Haak gaat u dan soort van freewheelen en dan krijg ik het gevoel 'ik weet niet of dit wel zo belangrijk is'. Van die tijdlijn zegt u dan 'ik denk dat dat klopt', terwijl u eerder aangaf 'er zijn fouten in die tijdlijn, waaronder als het gaat over de brief van het KNKV die vandaag is binnengekomen'. Dus het voelt voor mij daarmee weer heel onbetrouwbaar om de dingen die u eerder in uw betoog heeft aangegeven te geloven. Snapt u dat en snapt u dat u die politieke reflectie ook moet hebben en dat wij dat verwachten van u als wethouder?

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, dank u wel. Ik vind het heel vervelend dat u dat zo ervaart. Want ik hoor in eerste instantie aangeven 'oké, ik heb uw reflecties gehoord' en ik kreeg het gevoel dat u daar blij mee bent. Tegelijkertijd begrijp ik heel goed wat u mij zegt over ZFM. Goed, daar zal ik absoluut ook mijn lering uit trekken. Ik weet in ieder geval wat dat met u doet. Dat doet mij ook wat, dus dat neem ik zeker mee. Voor al het overige, u heeft mij volgens mij niet horen zeggen vanavond dat ik iets niet belangrijk vind, dus daarvan houd ik me even afzijdig.
Ik wil nog wel even aangeven dat ik straks mijn collega mijnheer Iedema eventjes vraag te reageren op de motie die u heeft ingediend. Daar was ik ook nog niet aan toegekomen. Dat vind ik ook belangrijk. En ik hoop dat u daarmee in ieder geval van mij voldoende reflectie heeft ontvangen, voorzitter.

De **voorzitter:** Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja voorzitter, kort. Maar herkent de wethouder dat hij soms in zo'n nonchalante houding kan schieten en is hij zich daarvan bewust en ziet hij dat dat vraagt om reflectie bij hemzelf en dat hij soms dan... Ik kan een ander voorbeeld aanhalen. Bij de commissievergadering heeft u heel veel vragen gekregen uit de commissie. U dacht 'nou, ik ga wel even meteen antwoorden'. Daarna heb ik op heel veel vragen geen antwoord gekregen. Ook daarmee geeft u ons het gevoel dat u ons als raad niet serieus neemt. Dat is het gevoel dat ik bij u terug wil zien, dat u echt scherp begrijpt dat het niet alleen gaat om een keertje even te zeggen 'sorry daarvoor en we gaan weer verder met de orde van de dag en het is weer oké'. Dat is wat ik vanavond van u verwacht. Ik heb nog steeds het gevoel dat dat nog niet echt bij u landt.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, dank u wel voorzitter. Het is niet mijn bedoeling om dat zo over te laten komen. Ik begrijp wel dat het misschien af en toe zo gebeurt. Dat heeft dan misschien te maken met mijn mimiek of de chemie tussen mensen. Dat kan, en daar wil ik absoluut ook echt wel zelf op reflecteren. Maar ja, goed, zoals mijn bonusdochter altijd zegt 'ik gooi ook niet altijd zes'. Dus daar zal ik aan werken.

De **voorzitter:** Ik kijk even. Dan ga ik naar mijnheer Aptroot en dan nog mijnheer Nikerk en mevrouw Meurs.

De heer **Aptroot** (VVD): Ja, voorzitter, nog even. Ik ben blij dat we heel veel reflectie hebben gehad en heel veel antwoorden hebben gehoord. Ik heb alleen nog even de vraag openstaan om een reactie op de woorden van de heer Beunder die toch eigenlijk zei 'joh, had ons eerder betrokken, dan hadden we hier nu niet gezeten'.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, dank u wel voorzitter. Ja, dat is een van mijn reflectiepunten die ik absoluut

meeneem. Ik heb u daar zeker over gehoord en mijn bedoeling was om het inderdaad in mijn reflectiepunten mee te nemen naar u. Als dat niet zo is overgekomen, vind ik dat heel vervelend, maar dat beter overleg is absoluut geland. Dank u wel.

De **voorzitter:** Mijnheer Nikerk.

De heer **Nikerk** (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoor inderdaad ook veel reflectie van de wethouder. Mooi om dat te horen. Ik zit er nog even een stapje voor, want er is een aantal momenten geweest waarvan u nu zegt 'ik zal de raad eerder informeren voortaan', waarop u dat had kunnen doen. Bijvoorbeeld, dat heb ik in mijn spreektekst genoemd, bij de Perspectiefnota. Wat heeft gemaakt dat u dat op die momenten niet heeft gedaan? Want dan kunnen we pas verder kijken naar hoe u dat kunt verbeteren volgens mij.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Dank u wel voorzitter. We kunnen natuurlijk op dit moment even alle fases afpellen. Dat wil ik best doen, hoor. Maar dat zit hem onder andere in 'we hebben het zo afgesproken in de ruimtelijk fysieke rapportage'. Als ik dat terugzie, dan krijgt u mijn reflectie die ik u net gaf. Daar moet echt actief eerder over geïnformeerd worden. Dat zit hem in 'wanneer betrek je dan partijen die gebruik maken van de sportaccommodatie?' In eerste instantie werd er eigenlijk gezegd 'oké, we werken met een bond', in dit geval het verbond. 'We halen gegevens op bij NOC*NSF'. Als ik het hele proces afpel, zeg ik, 'wij moeten gewoon zorgen dat we eerder de eindgebruiker, de sportverenigingen betrekken in dat proces'. Dus daar zit voor mij echt die reflectie en daar heb ik u echt heel goed gehoord.

De **voorzitter:** Mijnheer Nikerk.

De heer **Nikerk** (PvdA): Dank u wel. Nu heeft u eerder gezegd 'er moeten in Zoetermeer nog meer sporthallen en sportzalen komen'. Heeft u het idee dat u daarbij ook bijvoorbeeld als architect iemand gaat inhuren die juist met sportaccommodaties te maken heeft? Ik krijg het idee dat het hier niet zo is, maar misschien kunt u dat ontkennen, dan wel bevestigen?

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ik neem aan eerlijk gezegd, maar ik ga het wel even meenemen, dat het in een plan van eisen ook zo staat dat dat op een gegeven moment wanneer wij een tender uitzetten een van de criteria is. Anders laat ik het in ieder geval vanaf dit moment zo op die manier opnemen. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dan ga ik naar mevrouw Meurs, gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Ik heb twee dingen gevraagd aan de wethouder en het eerste was of de wethouder zeker weet dat de helft van de post onvoorzien voor het schoolgebouw voldoende is en of de wethouder zeker weet dat een miljoentje erbij nu voldoende is om het geheel te realiseren. Ik hoop dat voor de tweede termijn wethouder Van der Meer nog wat heeft kunnen fluisteren over hoe het MOTION en Lucas College hier nu zelf instaan.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja dank u wel voorzitter. Er is nu opnieuw gecalculeerd en dat heeft ook te maken met de definitieve ontwerpfase. Ik heb op dit moment geen aanleiding om anders te denken dan dat deze bedragen gewoon zorgvuldig zijn berekend en kloppen.

De **voorzitter:** Ik zie verder geen vraag. Als er verder geen vragen meer zijn, dank ik wethouder Weerwag voor zijn eerste termijn. Ik weet niet, want daar is op gepreludeerd, of wethouder Iedema iets zal zeggen over de motie. Klopt dat, of niet? Dan geef ik hem het woord. Gaat uw gang.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, dank. De motie die voorligt vraagt om twee zaken: analyse op, in mijn woorden, wat er allemaal misgaat en hoe dat te voorkomen. En om een actieplan om daarmee om te gaan en te zorgen dat de beheersing beter wordt en dat in een tijdsbestek voor het najaarsdebat van 2024, waarvoor alle stukken binnen een paar weken bij de raad moeten liggen. En hoewel het college die wens heel goed begrijpt en ook zeker niet doof wil zijn daarvoor, wil ik wel een paar dingen

meegeven.
De Zoetermeerse werkwijze hanteren wij nu sinds een paar jaar. Die wordt iedere twee, drie jaar herzien. Of tenminste, geëvalueerd en herzien. De laatste herziening is van 1 september jl. waar de belangrijkste aanpassing was de uitwerkingsfase en de uitvoeringsfase bij elkaar brengen omdat wij daar zagen dat er verbetering mogelijk was. We evalueren ook ieder project. Dit project zal ook zeker geëvalueerd worden. Tegelijkertijd loopt er nu een Rekenkameronderzoek, waarbij de belangrijkste vraag is 'wat zijn de verklarende factoren voor het wel of niet hebben van grip op grote projecten?' En u heeft als raad ook de opdracht aan het college gegeven om een aantal zaken in het kader van de Mandelabrug op te pakken. Daarbij gaat het onder andere om assetmanagement en risicobeheersing die u al wilt hebben voor het najaarsdebat. En u vroeg ook om met een plan van aanpak te komen om zaken beter te verwerken, voor 1 januari 2025.
Die zaken samen maken dat het college wil voorstellen om vooral die onderzoeken en de resultaten daarvan, alsmede ook ons actieplan, af te wachten. Want deze motie vraagt deels om dubbelingen en deels in een tijdpad dat, denk ik, geen recht doet aan wat u vraagt maar ook niet helemaal reëel meer is gezien de tijd waar we nu zitten.

De **voorzitter:** Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, dank. Ten aanzien van die onderzoeken die u noemt, heb ik daar natuurlijk ook over nagedacht. Wat is nu het juiste tijdpad? Ik heb vanavond ook met de Rekenkamer gesproken. Maar het is lastig om de projecten waar recent dingen zijn ontdekt, nog mee te nemen. Ik vind het wel belangrijk dat we daar echt goed op reflecteren. Daarom wil ik ook deze motie echt in stand houden. Als u zegt 'daarvoor heb ik extra tijd nodig, ook om in dat kader, met die andere onderzoeken, dat in totaliteit aan te bieden', vind ik dat prima. Dan wil ik die termijn opschuiven. Maar de motie wil ik wel in stand houden en ik hoop dat u dat ook begrijpt, horende de raad vanavond.

De **voorzitter:** Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, nogmaals, het college begrijpt dat gevoel heel erg goed. Ik denk wel dat de vragen die u daarin stelt, die analyse en het aangeven wat we kunnen doen, bijna een-op-een dezelfde opdracht is als die u heeft gegeven over de Mandelabrug. Ik kan wel de toezegging doen dat ik de portee van deze motie meeneem in die Verbeteragenda. Ik denk dat dat u minder hoofdbrekens en ons wat moeilijkheden minder geeft.

De **voorzitter:** Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter, maar neemt u daar dan ook de reflectie in mee op die projecten? Zeker de recente projecten, de kunstgrasvelden, het MOTION Beweeg College, Markt 10, Centraal Park, met Park Palenstein waar toch ook niet alles goed is gegaan? Ik vind het belangrijk dat u daar ook reflectie op meeneemt. Daarom zei ik dat we de motie in stand houden, maar prima als u hem meeneemt in het bredere plaatje, zoals u dat net schetste. Ik zal de datum dan aanpassen.

De **voorzitter:** Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, wil je een goede analyse doen van wat er hier kan verbeteren op het gebied van projectmatig werken, dan ontkom je er niet aan dat je reflecteert op de zaken die goed gingen, maar zeker ook op de zaken die niet goed gingen. Dus wat mij betreft zit die reflectie ook al in die Mandela-opdracht. Daarvan heeft u de opdracht gegeven om daarmee voor 1 januari a.s. naar u toe te komen. Los dus van het assetmanagement en de risicobeheersing, waar u apart opdracht voor heeft gegeven in dezelfde motie destijds.

De **voorzitter:** Ik stel voor dat dat daarmee ook een afronding is. Wethouder Van der Meer nog even over het MOTION Beweeg College, kort als dat kan, of dat meegenomen is.

Wethouder **Van der Meer:** Ja voorzitter, om te beginnen: toen we het plan maakten, was de bedoeling dat het schooljaar 2025 de start zou zijn, in september. Vervolgens is die aanbesteding gedaan. Daar was ook iemand van Lucas Onderwijs bij betrokken, bij de scoring van de aanbesteding. Dus er werd op een gegeven ogenblik bezwaar op aangetekend en daar is natuurlijk nauw contact over geweest met Lucas Onderwijs en daardoor werd de start doorgeschoven naar januari van 2026. Dat vonden ze niet

leuk, maar ze zaten er zelf bij aan tafel en begrepen dat. Nu schuiven we nog een paar maanden door, dus het is niet... We zitten nog steeds binnen het jaar na de datum dat we het hebben afgesproken. Dat is niet leuk, maar ambtelijk gezien onderhouden we heel goed contact. Ik heb bestuurlijk nog niemand gesproken hierover, maar ik heb begin oktober overleg met Ewald van Vliet, voorzitter van de raad van bestuur van Lucas Onderwijs totaal. Dat is een beetje hoogover overleg. Ik heb in de tweede helft van oktober overleg met de regiodirecteur die over de drie scholen in Zoetermeer gaat. Dus dan zullen we het zeker aan de orde stellen en we proberen alles op alles te zetten om natuurlijk wel in Q2 van 2026 aan de gang te gaan.

De **voorzitter:** Dank u wel wethouder Van der Meer, daarmee is in ieder geval de eerste termijn van het college ook afgerond. Ik kijk even rond of de raad in staat is om ook aan de tweede termijn te beginnen of dat er nog geschorst moet worden. Hoe lang heeft u nodig?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ik zou minimaal tien maar liefst vijftien minuten willen schorsen.

De **voorzitter:** Dan stel ik voor dat we nu tot 01.20 uur schorsen. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De **voorzitter:** Ik heropen de vergadering en ga dan over naar de tweede termijn van de gemeenteraad. Ik begin met mijnheer Boerboom. Gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. We zijn blij met de antwoorden van de wethouder waarmee hij in ieder geval meer reflectie heeft laten zien dan in de commissie, maar tegelijkertijd zien wij wel nog steeds die twee kanten van u en dat heb ik volgens mij net ook heel duidelijk verwoord en we hopen echt dat u er wat mee gaat doen.
Voor de rest willen we vooral gewoon verbetering zien. Dus we kunnen vanavond nog zoveel afspreken, maar we moeten gewoon in de praktijk terugzien dat er verandering is, dat u ons tijdig informeert. Wat ons betreft, is dit dan ook echt een donkergele kaart aan u. We willen vanavond geen moties indienen, maar wel echt dit signaal afgeven dat het één keer is, maar nooit meer.
Met betrekking tot onze motie. Die vinden we wel heel belangrijk voorzitter. Die willen wij in stand houden. Dat is ook echt een voorwaarde want we zien nog steeds die uitdaging. We willen alleen de datum, zoals ook al aangegeven is, aanpassen van het najaarsdebat naar 1 januari dit jaar. Volgend jaar, sorry. Dank u wel.

De **voorzitter:** Januari dit jaar wordt lastig. Gezien het late tijdstip ben ik u enigszins tegemoet gekomen want u had ook geen spreektijd meer, zag ik, maar vooruit, ook gezien het belang van dit debat. Wij zullen in ieder geval even de datum mondeling amenderen naar 1 januari a.s. in de motie die voorligt. Dat is bij besluitpunt 3. in de motie, voor iedereen die dat nu even wil opzoeken, die in het iBabs-systeem staat. Wij gaan naar de tweede termijn van mevrouw Van Damme. Geen behoefte? Mijnheer Nikerk.

De heer **Nikerk** (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. Ik ga eens even kijken. U blijft maar in beeld. Ha, daar ben ik. Het is een intense avond geweest, waarvoor dank aan alle collega-raadsleden, het college en het publiek dat nog altijd op de tribune, wakker, hier aanwezig is. Zoals we in onze eerste termijn al hebben aangegeven, steunt de PvdA het raadsvoorstel en de extra investering.
Voor wat betreft de wethouder. Het lijkt erop dat hij eindelijk bereid is om te leren van de gemaakte fouten. We sluiten ons aan bij de donkergele kaart van GroenLinks. We zullen de komende tijd de wethouder nauwlettend in de gaten houden, niet alleen op deze portefeuille. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel. Dan de heer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u voorzitter. Het was goed dat de wethouder de hand in eigen boezem heeft gestoken. Het betekent in ieder geval dat we nu ook wat verbeteringen mogen verwachten. Daarom is het ook goed dat de motie die wordt aangepast straks in stemming wordt gebracht, want ik denk dat het probleem eigenlijk groter is dan deze wethouder alleen. Het zit hem ook in de organisatie en daar moeten we wat mee als gemeenteraad want we moeten ervoor zorgen dat we goede informatie krijgen, zodat we op grond van goede informatie goede beslissingen kunnen nemen. Dus wat dat betreft, moet er hard worden gewerkt aan verbetering. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel. De heer Doncker, tweede termijn.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. We hebben gezien dat de wethouder goed heeft geluisterd naar de raad en heeft gereflecteerd op het proces, waarvoor dank. Hij heeft een aantal verbeterpunten genoemd. Wij hopen echt dat dat een goede werking heeft en we vertrouwen erop dat er inderdaad het een en ander voor elkaar komt.
Ik wil toch nog even benadrukken dat we het heel erg fijn vinden dat er straks een mooie sporthal wordt gebouwd waar meerdere sporten kunnen worden beoefend en ook wedstrijdsport kan worden uitgevoerd. Ik hoop dat we daar heel snel mee kunnen beginnen en dat de spade snel de grond in kan. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Doncker. Dan mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja, bedankt voorzitter. Er is nog één ding dat ik aan het eind van deze discussie nog een keer wil zeggen. Ik heb mijn eerste termijn afgesloten met een knipoog over een tip en een memo sturen, maar het was natuurlijk geen grapje. De wethouder blijft steeds opmerkingen maken als 'in tegenstelling tot wat we hebben afgesproken, moeten we misschien toch ook maar memo's gaan sturen en het niet alleen in de rapportage zetten', maar niemand heeft ooit een wethouder verboden om een memo te sturen omdat hij het al in een rapportage zegt die over een halfjaar komt. Dus het is geen grapje. Wij willen bij belangrijke dingen, bij dure dingen, bij grote dingen gewoon een memo krijgen.

De **voorzitter:** Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Smits.

De heer **Smits** (PVV): Dank u wel voorzitter. Ook het college bedankt voor de beantwoording van de vragen, maar zoals mijn voorgangers ook al hebben gemeld. het moet wel een keer duidelijk zijn dat we die foutjes niet kunnen blijven accepteren. Het gebeurt te vaak. En natuurlijk krijgen we er dadelijk een mooie sportlocatie/sporthal voor terug. Maar graag verbetering. Dank u.

De **voorzitter:** Dank u wel. Mijnheer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Zoals in de eerste termijn al gemeld, zullen wij het raadsvoorstel steunen en we vinden ook als PDvZ dat er een mooie sporthal komt. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel. Mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, dank u wel. Wij zijn blij met de reflectie die wij van de wethouder hebben mogen horen. En voorzitter, als ik de wethouder goed heb gehoord, gaan we drie dingen echt anders doen. Dat is direct optrekken met belanghebbenden/toekomstige huurders/gebruikers, aan het eind van iedere fase een check met de belanghebbenden of het nog klopt en bij grote afwijkingen direct de raad informeren. Het is goed, nee voorzitter, het is zelfs noodzakelijk dat we dat als uitgangspunten gaan gebruiken. Wij denken dat het ook zonder vertraging kan. Is dit een toezegging van de wethouder op wat u net heeft gezegd? Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel mijnheer Aptroot. Dan mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voorzitter. Het was een interessant debat waarbij de wethouder heeft gereflecteerd op zijn handelen en in ieder geval verbeterpunten en een richting waaraan hij zichzelf en het college zal houden heeft genoemd.
Er is een wedstrijd geweest die op de bal is gespeeld, maar zoals een wedstrijd niet is afgelopen totdat het doelpunt is gevallen, in sommige gevallen, willen we graag nog de bal door de korf gooien met de toezegging van de wethouder. We hopen dat hij daar in zijn tweede termijn op terugkomt.

De **voorzitter:** Dank u wel. De heer Markes, tweede termijn.

De heer **Markes** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, Zó! Zoetermeer dankt de wethouder voor de antwoorden en voor de excuses. We kijken uit naar de verbeteringen. Laten we met zijn allen, voor mijn part met 130 km/uur op ons einddoel af gaan: verbeteren van de sport in Zoetermeer. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel. Dan mevrouw Meurs.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter, tegen het raadsvoorstel stemmen willen we niet en zullen we ook niet doen. Maar een dergelijke gang van zaken als deze, kan echt niet en zullen we in het vervolg ook niet meer accepteren. Dank u wel.

De **voorzitter:** Dank u wel. Dan ga ik over naar het college en kijk ik naar wethouder Weerwag voor zijn tweede termijn.

Wethouder **Weerwag:** Ja, dank u wel voorzitter en laat ik even in zijn algemeenheid zeggen dat ik jullie gevoelens en ook oproepen heel goed heb gehoord en ook absoluut mee zal nemen. En nogmaals, mijnheer Boerboom, misschien zit het ook af en toe in de chemie en ik voel dat zelf echt niet als persoonlijk, maar ik zal er ook zeker op letten.
Voor wat betreft het verzoek van de VVD. De samenvatting die u maakte waarbij u vroeg om een toezegging, die kan ik zeker toezeggen. Dus bedankt voor die samenvatting.
De tip van mevrouw Brouwer. Het was zeker niet bedoeld om hem glimlachend aan te nemen en daarmee weg te wuiven. Ik heb hem ook absoluut ter harte genomen en volgens mij was het een van mijn drie kernpunten. Dus dank ook daarvoor.
Het CDA zal ik nog heel eventjes navragen, ging die toezegging over die Sportadviesraad, waar u nog op zat te wachten? Volgens mij heb ik niet gehoord dat anderen daar bezwaar tegen hebben als wij met ze in gesprek gaan om te kijken 'waar kunnen we zo goed mogelijk bij betrekken, zodat het ook voor hen behapbaar blijft?' Want ook daar moeten we natuurlijk nog over in gesprek gaan. Dus die heb ik u toegezegd.

De **voorzitter:** Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Volgens mij hoort daar dan een termijn bij en wat ons betreft zouden we dat heel graag in ieder geval voor de aanbieding van verdere sportbeleidsstukken en de Investeringsagenda Sport willen krijgen. Als het mogelijk is, graag daarvoor. Als het niet mogelijk is, dan zou ik toch graag een andere concrete datum willen hebben.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Dank u voorzitter, ik denk dat dat qua termijn zeker mogelijk is. Ik heb al eerder gezegd, ik weet niet of ik hem ga koppelen aan de investeringsagenda. Aan het nieuwe sportbeleid wel, want daarbij worden zij actief betrokken maar die loopt gelijk op, dus dat zal dit jaar zijn.

De **voorzitter:** Dan constateer ik dat het eind Q4 is, zullen we dan maar zeggen. Mijnheer Nikerk.

De heer **Nikerk** (PvdA): Ja, dank u wel voorzitter. Ik sla even aan op de woorden van mijnheer Weekenstroo over de Investeringsagenda Sport. Ook in het kader van 'we gaan memo's sturen', Kan de wethouder toezeggen een memo te sturen met hoever we daarin zijn, want die zou in Q1 al komen, maar ik hoop dat hij dit jaar nog komt.

De **voorzitter:** Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag:** Ja, dank u wel voorzitter. Volgens mij hebben we al eerder updates daarover gestuurd. Ik heb u net ook in deze vergadering meegegeven dat die investeringsagenda samenkomt met de actualisatie van het sportbeleid, waar we het net ook al even over hebben gehad. En dat voorstel komt uiterlijk Q4 bij u in de raad. Ik heb ook aangegeven dat we op dit moment nog met de Sportadvies en onlineparticipatie bezig zijn.
Volgens mij ben ik er zelf dan doorheen voorzitter, maar ik kijk ook heel eventjes naar mijn collegawethouders Van der Meer en Iedema of zij nog input willen leveren in de tweede termijn. Maar dat is niet het geval.

De **voorzitter:** Ik zie twee keer schudden, dus dat is nee. Ik constateer dat daarmee de tweede termijn van het college is afgerond. Soms moet je als voorzitter van het college ook maar even ingrijpen. Ik ga dan de beraadslagingen sluiten. Maar in ieder geval heb ik geconstateerd dat het overigens een bijzondere toezegging is, mijnheer Aptroot, want het is een samenvatting verpakt in een toezegging, maar niet met een echte einddatum. Maar laten we maar even afspreken dat het zo in het verslag komt en dat die toezegging ook ergens komt. Misschien wel, mocht die motie worden aangenomen... Maar het is ook al toegezegd door wethouder Iedema dat die analyse er sowieso komt, dus ik stel voor dat we

dat maar even op die manier verpakken, als u dat goed vindt.
En het tweede is de toezegging aan mijnheer Weekenstroo, over de Sportadviesraad die voor eind van dit jaar uitsluitsel krijgt over de rol van de Sportadviesraad in dit soort toekomstige projecten. Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Daarmee kan deze motie worden ingetrokken.

De **voorzitter:** Daarmee wordt deze motie in ieder geval niet in stemming gebracht. Dank u wel.
Als iedereen het dan eens is met deze behandeling, stel ik voor de beraadslaging te sluiten. En dan ga ik over tot stemming en dan begin ik uiteraard met stemming over het raadsvoorstel zelf. Het raadsvoorstel Uitloop van planning en verhoging van kosten project 'Nieuwbouw MOTION Beweeg College en sporthal'. Dan vraag ik eerst of er iemand behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring. Dat is niet het geval. Heeft iemand behoefte aan stemming over dit raadsvoorstel, of kan ik constateren dat het unaniem is aangenomen? Het is unaniem aangenomen.
Dan hebben wij nog de motie 2409-03 Projectbeheersing is noodzaak, waarbij ik u er overigens ook nog op wil wijzen dat die mondeling is geamendeerd in punt 3 naar '1 januari 2025'. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Ja voorzitter, volgens mij is deze motie met de uitleg van de wethouder eigenlijk overbodig, want er loopt al een onderzoek en daarom zullen wij niet voor deze motie stemmen.

De **voorzitter:** Anderen voor een stemverklaring, mevrouw Brouwer?

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ja. In aanvulling daarop denken wij dat wat in deze motie voorgesteld wordt prima te integreren is met wat er al loopt. Daarom zullen wij voor stemmen.

De **voorzitter:** Anderen? De heer Doncker.

De heer **Doncker** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel, mijnheer Aptroot heeft verwoord wat wij er ook van vinden, daarom steunen wij de motie niet.

De **voorzitter:** De heer Buisman.

De heer **Buisman** (PDvZ): Ik sluit mij bij de woorden van mevrouw Brouwer aan, voorzitter. Wij stemmen voor.

De **voorzitter:** Anderen? Dan vraag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn hun hand op te steken.
Voor zijn de fracties van de SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, PDvZ, PVV en FVD. Deze motie is met 27 stemmen voor en 12 stemmen tegen aangenomen.
Dan sluit ik de beraadslagingen, tenzij u nog langer door wilt gaan want ik ben net in vorm aan het komen.

8. Sluiting

De **voorzitter:** Ik sluit de vergadering en wens u allen nog een heel fijne nacht.

Sluiting om 01.35 uur

Vastgesteld in de openbare vergadering van 7 oktober 2024,

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen